

NEUTRA - architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia
Farská č. 1, 949 01 Nitra

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

KAMENICA NAD HRONOM

ZADANIE

TEXTOVÁ ČASŤ

SPRACOVATEĽ: NEUTRA – architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia,
Farská č.1, 949 01 Nitra

HLAVNÝ RIEŠITEL: Ing. arch. Peter Mizia

OBSTARÁVATEĽ: Obec Kamenica Nad Hronom

OSOBA SPÔSOBILÁ NA OBSTARÁVANIE ÚPN OBCE: Ing. Margita Ficsová

DÁTUM: 01 / 2024

O B S A H

1. Dôvody na obstaranie územného plánu.
2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa, varianty riešenia územia.
3. Vymedzenie riešeného územia.
4. Požiadavky vyplývajúce z návrhu Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja vrátane výstupov zo záväznej časti.
5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia.
6. Požiadavky na riešenie záujmového územia obce.
7. Základné demografické údaje a prognózy.
8. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce. Objekty pamiatkového fondu.
9. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce.
10. Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia.
11. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia.
12. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia.
13. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva.
14. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia, vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu.
15. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby.
16. Požiadavky z hľadiska životného prostredia prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie.
17. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho a lesného fondu.
18. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti územného plánu zóny.
19. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia.
20. Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby.
21. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu.
22. Dokladová časť.

Základné údaje:

OBJEDNÁVATEĽ: Obec Kamenica nad Hronom
OBSTARÁVATEĽ: Obec Kamenica nad Hronom
KÓD OBCE: 503231
OSOBA SPÔSOBILÁ NA OBSTARÁVANIE ÚPN OBCE: Ing. Margita Ficzová
SPRACOVATEĽ: NEUTRA, architektonický ateliér, Ing. arch. Peter Mizia,
Farská č. 1, 949 01 Nitra

1. Dôvody pre obstaranie územného plánu

Dôvody na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie ÚPN obce Kamenica nad Hronom:

- a) obec nemala doposiaľ vypracovaný záväzný územno-plánovací dokument, má záujem o vypracovanie urbanistickej rozvojovej koncepcie formou územnoplánovacej dokumentácie v digitálnej forme;
- b) je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce;
- c) zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými, rešpektovaním aktuálneho ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja;
- d) podrobne zmapovať, zhodnotiť a zaregulovať celé záujmové územie obce, rešpektovať vlastnícke vzťahy;
- e) umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj obytnej funkcie, výroby, služieb, podnikateľských aktivít, rekreácie a turizmu;
- f) chrániť prírodné hodnoty upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.
- g) navrhnuť opatrenia na zmiernenie dôsledkov klimatických zmien na riešené územie - obec Kamenica nad Hronom.

Zadanie je spracované v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vykonanými Prieskumami a rozborami, ktoré sú prvou fázou nevyhnutnou pre spracovanie nového územného plánu (ÚPN) obce Kamenica nad Hronom.

Zadanie je vypracované na základe zmluvy o dielo č. 9/2023, ktorá bola medzi objednávateľom a spracovateľom uzavretá ako zmluva na poskytnutie služby na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN obce Kamenica nad Hronom a bola uzavretá medzi zmluvnými stranami podľa § 10 zákona o verejnom obstarávaní po vyhodnotení súťaže na dodávateľa uvedenej územnoplánovacej dokumentácie.

2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa

Všeobecné zásady rozvoja obce a jej spádového územia:

- na základe vykonaných prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území navrhnuť optimálny rozvoj obce na návrhové obdobie;
- zapracovať všetky zámery, štúdie a projekty (rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, kanalizácie a vodovodu);
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bývania, rekreácie, a stanoviť spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané domy, ťažko poškodené objekty a problematické územia;

- navrhnúť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti a revitalizovať a rozvíjať areál sociálnej vybavenosti regionálneho charakteru;
- navrhnúť chýbajúcu technickú vybavenosť;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánovité budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe referenčného uzla;
- v celom riešenom území navrhnúť opatrenia s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia;
- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj výroby a drobného podnikania – tvorbu nových pracovných príležitostí;
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj rekreácie, turistiky, športu a súvisiacich služieb;
- obec formovať ako reprezentatívne obytné centrum, podporovať a udržiavať všetky pamiatky, zvláštnosti a tradície;
- v oblasti centra vytvoriť územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu vybavenosti a služieb;

Hlavným cieľom vypracovania Územného plánu obce Kamenica nad Hronom je zabezpečiť pre samosprávny orgán obce záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude regulačným nástrojom rozvoja obce pre návrhové obdobie:

- pre koordinovanú realizáciu optimálnej rozvojovej urbanistickej koncepcie priestorového a funkčného usporiadania obce a jej katastrálneho územia,
- pre vecnú a časovú koordináciu urbanisticko-architektonických, krajinných a územno-technických rozvojových činností, opatrení a vzťahov ovplyvňujúcich životné prostredie, prírodné, kultúrno-historické a krajinné hodnoty územia, v súlade s celospoločenskými princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- ÚPN obce bude riešený v súlade s ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja a jeho záväznou časťou.

V oblasti rozvoja dopravy je potrebné:

- priority rozvoja dopravnej infraštruktúry obce zosúladiť s Programovým vyhlásením vlády SR (2023 – 2027) za oblasť dopravy, s Konceptiou územného rozvoja Slovenska 2011 v znení KURS 2011, aktualizovaným „Operačným programom Integrovaná infraštruktúra“ a každoročne aktualizovaným Rozvojovým programom priorít verejných prác;
- dopravné napojenia rozvojových lokalít, navrhované cestné komunikácie, statickú dopravu, cyklistické a pešie trasy je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými TP a STN;
- postupovať v súlade s uznesením vlády SR č.223/2013 o národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR.

Predmetom riešenia je proporčné riešenie celého územia obce Kamenica nad Hronom. V riešenom území sa nachádzajú rozsiahlejšie územia, na ktorých sa bude navrhovať zmena funkčného využitia.

3. Vymedzenie riešeného územia

Riešeným územím je priestor ohraničený katastrálnou hranicou Kamenica nad Hronom. Obec patrí do Podunajského regiónu cestovného ruchu a kultúrneho regiónu Hont. Geograficky spadá do oblasti Podunajskej nížiny, celku Podunajská pahorkatina a do podcelku Hronská niva.

Administratívne je obec zaradená do okresu Nové Zámky, vyššieho územného celku NUTS3 – Nitriansky kraj a do NUTS2 Západné Slovensko. Kataster obce Kamenica nad Hronom susedí celkovo so 7 katastrálnymi územiami. Zo severu susedí s k.ú. Kamenín a k.ú. Salka, zo severovýchodu s k.ú. Bajtava, z východu s k.ú. Chľaba, zo severozápadu s k.ú. Malá nad Hronom, so západu s k.ú. Nána a z juhozápadu s k.ú. Štúrovo. Južnú hranicu katastra tvorí štátna hranica s Maďarskom.

Obec má dobrú polohu vo vzťahu k okolitým mestám Štúrovo – 4 km a maďarskému mestu Ostrihom – 7 km. Od okresného mesta Nové Zámky sa nachádza vo vzdialenosti 55 km, od okresného mesta Komárno vo vzdialenosti 55 km, od krajského mesta Nitra 87 km a od hlavného mesta Bratislava je to približne 178 km.

Celková výmera katastrálneho územia Kamenica nad Hronom je 1 871,4 ha (18,714 km²). Stred obce má nadmorskú výšku 114 m n.m. a chotár sa rozprestiera v nadmorskej výške 103 m n.m. pri toku rieky Dunaj až po 395 m n.m. v lokalite Panský diel v pohorí Burda. Geografické súradnice charakterizujú obec sú nasledovné:

- 47°83'10'' severnej zemepisnej šírky ;
- 18°72'85'' východnej zemepisnej dĺžky;

Katastrálne územie Kamenica nad Hronom je charakterizované miernou prevahou lesných pozemkov a poľnohospodárskym pôdnym fondom, kde dominujú orné pôdy. Kataster taktiež tvorí vysoké percento vodných plôch, nakoľko sa tu nachádza sútok 2 veľkých riek Dunaja a Hrona. Tok Hrona je plošnou dominantou krajiny a samotná obec leží na jej ľavom brehu. Chotár Kamenice nad Hronom ohraničuje na južnej strane rieka Dunaj, ktorá tvorí prírodnú štátnu hranicu s Maďarskou republikou. Reliéf katastra je teda rozmanitejší, juh a juhozápad tvorí inundačné územie týchto vodohospodársky významných vodných tokov, na východe je podstatným krajinným prvkom pohorie Burda s veľkými plochami xerothermných dubovo hrabových spoločností a severnú časť katastra tvorí veľkoplošne obrábaná poľnohospodárska pôda. Svažité časti územia zaberajú vinice a areálové vinohrady lokalizované v severnom cípe chotára. K obci patrí aj časť rekreačnej oblasti Kováčov v dotyku s k.ú. Chľaba na východe.

Južne od obce paralelne s riekou Dunaj prechádza dvojkoľajová elektrifikovaná železničná trať Bratislava – Štúrovo – Szob (HU). Zastavaným územím obce prechádza z juhu na sever cesta II. triedy II/564, spojnica medzi Štúrovom a Levicami. Na ňu sa v strede obce napájajú cesty III. triedy – III/1514 smerujúca na západ na Malú nad Hronom a III/1515 smerom na východ na obec Chľaba.

Prvé písomné správy o obci pochádzajú z r. 1320, dejiny osídlenia jej územia sa však začínajú už v praveku. Ide o obec strednej veľkosti, ktorá má 1255 obyvateľov

/ Datacube 2022/.

4. Požiadavky vyplývajúce z Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja vrátane výstupov zo záväznej časti

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja bol schválený uznesením č. 113/2012 na 23. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2012 zo dňa 14. mája 2012. Dokument nadobudol účinnosť dňom 29. mája 2012.

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja a jeho Zmeny a Doplnky č.1 boli schválené uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 20. júla 2015 a ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením NSK č.6/2015.

Kapitola obsahuje požiadavky, ktoré vyplývajú z vyššie uvedenej nadradenej dokumentácie, majú záväzný charakter a sú usporiadané podľa jednotlivých uvedených oblastí.

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Nitrianskeho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1. Vychádzať pri územnom rozvoji Nitrianskeho kraja z rovnocenného zhodnotenia vnútroregionálnych a nadregionálnych vzťahov pri zdôraznení územnej polohy kraja medzinárodného významu, ktorý je potrebné zapojiť do širších medzinárodných sídelných súvislostí, čo predpokladá:
  - 1.1.1. upevňovať priame väzby rozvoja osídlenia Nitrianskeho kraja na jednu z hlavných európskych urbanizačných osí v smere Stuttgart - Ulm - Mníchov - Salzburg/Linz - Viedeň/Bratislava - Budapešť - Belehrad, a to najmä pozdĺž toku Dunaja,
- 1.3. Podporovať rozvoj ťažísk osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v sídelnom systéme Slovenskej republiky,
  - 1.3.4. šahianske a štúrovské ťažiská osídlenia ako ťažiská osídlenia tretej celoštátnej úrovne druhej skupiny,
- 1.5. Vytvárať v záujme urýchleného vyrovnávania vnútorných disparít kraja, ako aj v záujme zvýšenia celkovej hospodárskej konkurencieschopnosti kraja, územné a technické predpoklady pre koncentrovaný rozvoj v juhovýchodnej časti kraja, predovšetkým do centier Štúrovo, Šahy, Želiezovce.
- 1.14. Podporovať v centrách lokálneho významu predovšetkým zariadenia v:
  - 1.14.1. školstve - materské a základné školy,
  - 1.14.2. zdravotníctve - zdravotné strediská s ambulanciami všeobecných lekárov, lekárne,
  - 1.14.3. telekomunikáciách - pošty,
  - 1.14.4. službách - stravovacie zariadenia,
  - 1.14.5. kultúrno - spoločenskej oblasti - kiná, kultúrne domy, knižnice,
  - 1.14.6. oblasti športu a rekreácie - telocvične, otvorené športoviská,
  - 1.14.7. oblasti obchodu - obchody s komplexným základným sortimentom tovarov.
- 1.15. Podporovať územný rozvoj v smere rozvojových osí ležiacich na území Nitrianskeho kraja výstavbou príslušných zariadení infraštruktúry a komunikačných zariadení a to:
  - 1.15.2. žitnoostrovno-dunajskej rozvojovej osi druhého stupňa (Bratislava - Dunajská Streda) - Komárno – Štúrovo;
  - 1.15.5. pohronskej rozvojovej osi druhého stupňa (Hronský Beňadik) - Levice - Želiezovce - Štúrovo;
- 1.16. Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia, adekvátne k forme sídelného rozvoja v jednotlivých historicky vyvinutých charakteristických tradičných kultúrohistorických regiónov na území Nitrianskeho kraja, s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky obyvateľov, čo znamená:
  - 1.16.2. zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavy a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov;
  - 1.16.3. dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru;
  - 1.16.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- 1.17. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí a nepripúšťať výstavbu nových oddelených samostatných častí obce, ako aj vylúčiť výstavbu v inundačných územiach vodných tokov a na pobrežných pozemkoch vodných tokov.
- 1.18. Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia

a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.

2. Zásady a regulatívy rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

2.2. Usmerňovať tvorbu funkčno-priestorového subsystému na vytváranie súvislejších rekreačných území, tzv. rekreačných krajinných celkov:

2.2.2. od Štúrova s možnosťami využitia Dunaja a Hrona pre vodácky turizmus a cykloturistiku vrátane územia Burdy so strediskom Kováčov a Chľaba a územím Poiplia a Pohronia spolu s objektmi s kultúrno-historickým významom (Bíňa a pod.), s cezhraničnou nadväznosťou na Maďarsko (prepojenie rekreačného turizmu na slovenskej strane - Vadaš, s kultúrnym turizmom na maďarskej strane - mesto Ostrihom, cez obnovený most nad Dunajom),

Rozvíjať zvyšovanie kvality rekreačných priestorov, rekreačných areálov, najmä kúpalísk a termálnych kúpalísk, a úroveň poskytovania služieb rekreačného charakteru.

2.5. Rozvíjať zvyšovanie kvality rekreačných priestorov, rekreačných areálov, najmä kúpalísk a termálnych kúpalísk, a úroveň poskytovania služieb rekreačného charakteru.

2.6. Podporovať najvýznamnejšie rekreačné priestory pre medzinárodný a prihraničný cestovný ruch; nadviazať na medzinárodný turizmus rozvíjaním poznávacieho cestovného ruchu a tiež sledovaním turistických tokov a dopravných trás (cestných, vodných) predchádzajúcich, resp. končiacich v kraji; venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému a tranzitnému cestovnému ruchu, dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačného turizmu s poznávacím turizmom.

2.7. Vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jeho formy agroturizmu.

2.8. Lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností, závislých na prírodných danostiach.

2.9. Zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území. Týka sa to predovšetkým miest Nitra, Nové Zámky, Komárno (Apály), Levice a Topoľčany, Šaľa, Zlaté Moravce a tiež miest Hurbanovo, Kolárovo, Šahy, Šurany, Vráble, Tlmače, Želiezovce.

2.10. Vytvárať podmienky pre realizáciu území lesoparkového charakteru lokálneho významu pri menších obciach, najmä pri obciach s rekreačným významom a prepájať centrá obcí, rekreačné areály s územiami lesoparkového charakteru.

2.11. Podporovať rozvoj vinohradníctva a vinárstva zachovaním a udržiavaním viníc ako prírodných zdrojov a súčasne cenných historických prvkov v krajinnom obraze vidieckej i mestskej krajiny.

2.12. Zabezpečiť zodpovedajúcu vybavenosť pre rozvoj turizmu a rekreácie v kraji
2.12.1. nadštandardnou vybavenosťou na hlavných turistických dopravných trasách;
2.12.2. vytvorením komplexných služieb pre motoristov na vybudovaných a pripravovaných medzinárodných cestných trasách;

- 2.12.3. dobudovaním komplexného systému služieb pre cestujúcich na medzinárodných trasách železničnej a vodnej dopravy, nadväzujúci na systém v krajinách Európskej únie.
- 2.13. Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/ mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiaми s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...)
- 2.13.1. previazaním línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
- 2.13.2. rozvojom cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,
- 2.13.3. rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.
- 2.14. Podporovať prepojenie medzinárodnej cyklistickej turistickej trasy pozdĺž Dunaja s trasami smerom na Považie, Pohronie a Poľpie.
- 2.15. Dodržiavať na území národných parkov a chránených krajinných oblastí a v územiach európskeho významu únosný pomer funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a turizmom.
- 2.16. Regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, rekreačný potenciál v lesných ekosystémoch využívať v súlade s ich únosnosťou.

3. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja hospodárstva a regionálneho rozvoja kraja

3.1. V oblasti hospodárstva

- 3.1.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania predovšetkým v suburbanizačných priestoroch centier osídlenia miest Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce, Šaľa, Nové Zámky a Komárno.
- 3.1.5. Podporovať rozvoj územnotechnických podmienok k zamedzovaniu a dosahovaniu znižovania negatívnych dôsledkov odvetví hospodárstva na kvalitu životného prostredia a k obmedzovaniu prašných emisií do ovzdušia.

3.2. V oblasti priemyslu a stavebníctva

- 3.2.1. Vychádzať predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov
- 3.2.2. Podporovať rôzne typy priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých lokalizačných faktorov v lokalitách, kde sú preukázané najvhodnejšie územnotechnické podmienky a sociálne predpoklady pre ich racionálne využitie, so zohľadnením podmienok susediacich regiónov.

3.3. V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- 3.3.1. Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
- 3.3.4. Vytvárať podmienky pre výsadbu izolačnej zelene v okolí hospodárskych dvorov.
- 3.3.6. Rešpektovať výmeru lesnej pôdy na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda.

- 3.3.7. Rešpektovať a zohľadňovať platný Program starostlivosti o les, rešpektovať ochranné pásmo lesnej pôdy, uprednostňovať ekologicky vhodné autochtónne (domáce) druhy drevín.
- 3.3.8. Podporovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov, v súvislosti s obnovami Programov starostlivosti o les.
- 3.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery vzhľadom na protipovodňové opatrenia.
- 3.3.10. Netriešťať ucelené komplexy lesov pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb.

4. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja sociálnych vecí

4.2. V oblasti zdravotníctva

- 4.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania - ambulantnej, ústavnej a lekárenskej.
- 4.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a zdravotníckym službám.
- 4.2.3. Vytvárať územno - technické predpoklady pre rozvoj agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja.

4.3. V oblasti sociálnych vecí

- 4.3.1. Rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnych služieb, komplexne modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.
- 4.3.2. Zabezpečovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb tak, aby územie Nitrianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a vytvoriť z hľadiska kvality aj kvantity sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi.
- 4.3.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí (terénne a ambulantné sociálne služby, sociálne služby v zariadeniach s týždenným pobytom), podpora sebestačnosti rodín, osobitne rodín s malými deťmi, realizovanie nízkoprahových aktivít pre rôzne marginalizované skupiny.
- 4.3.4. Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované komunity.
- 4.3.5. Očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

4.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

- 4.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.
- 4.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia pre občiansku vybavenosť.

- 4.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno-rekreačného charakteru lokálneho významu.
- 4.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo-telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v urbanizovanom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

5. Zásady a regulatívy z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a ochrany pôdneho fondu

5.1. V oblasti starostlivosti o životné prostredie

- 5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.
- 5.1.2. Uprednostňovať pri budovaní nových priemyselných areálov a prevádzok zariadenia a technológie spĺňajúce národné limity a zároveň limity stanovené v environmentálnom práve EÚ.
- 5.1.3. Zabezpečovať podmienky pre postupnú účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží - bývalé skládky komunálneho odpadu, odkaliská a iné pozostatky z banskej ťažby.
- 5.1.4. Podporovať výsadbu ochranej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov ciest a v blízkosti výrobných areálov,
- 5.1.5. Podporovať, v súlade s projektmi pozemkových úprav území, revitalizáciu skanalizovaných tokov, kompletizáciu sprievodnej vegetácie výsadbou pásov domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšenie podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.
- 5.1.6. Zabezpečovať podmienky pre vodný režim pre lužné lesy v oblastiach Dunaja a jeho prítokov, nivy Váhu, Hrona a Ipľa tak, aby nedochádzalo k odumieraniu lesných porastov.

5.2. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

- 5.2.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovenie funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým vyhláseným chráneným územiám podľa platnej legislatívy, územiám NATURA 2000, prvkom územného systému ekologickej stability.
- 5.2.2. Odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
- 5.2.3. Zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny.
- 5.2.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu výsadby pôvodných a ekologicky vhodných druhov drevín v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny).
- 5.2.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre priechodnosť existujúcich prekážok na vodných tokoch a líniových stavbách v krajine pre migrujúce živočíchy dodatočnými technickými opatreniami.
- 5.2.6. Podporovať územnoplánovacími nástrojmi zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v upravených korytách a zachovanie starých ramien a meandrov v okolí Dunaja, Váhu, Hrona a Ipľa.

- 5.2.7. Zachovávať pri rekultiváciách vo vinohradníckych oblastiach prirodzené biokoridory a pri vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov.
- 5.2.8. Podporovať aby podmäčané územia s ornou pôdou v oblasti Podunajskej roviny a pahorkatiny boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou.
- 5.2.9. Podporovať a ochraňovať územnoplánovacími nástrojmi nosné prvky estetickej kvality a typického charakteru voľnej krajiny (prirodzené lesné porasty, historicky vyvinuté časti kultúrnej krajiny, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi a pod.) a podporovať miestne krajinné identity rešpektovaním prírodného a kultúrno-historického dedičstva.
- 5.2.10. Rešpektovať požiadavky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z medzinárodných dohovorov (Bonnský, Bernský, Ramsarský, Haagský, Dunajský, Európsky dohovor o krajine a pod.)
- 5.2.11. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.

5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov

- 5.3.3. Sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú: postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
- 5.3.4. Rešpektovať ochranné pásmo lesov do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.
- 5.3.5. Uprednostňovať prirodzenú drevinovú skladbu porastov na jednotlivých stanovištiach za účelom potrebného zvyšovania infiltračnej schopnosti a retenčnej kapacity lesných pôd.
- 5.3.6. Nespôsobovať pri územnom rozvoji fragmentáciu lesných ekosystémov.
- 5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

6. Zásady a regulatívy usporiadania územia z hľadiska kultúrnohistorického dedičstva

- 6.1. Rešpektovať kultúrne dedičstvo s jeho potenciálom v zmysle Európskeho dohovoru o kultúrnom dedičstve, Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a Deklarácii Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).
- 6.3. Akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti historického osídlenia.
- 6.4. Rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty a areály ako potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie.
- 6.5. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti, dominantné znaky typu kultúrnej krajiny so zachovanými vinohradníckymi oblasťami, oblasťami štálov a rôznych foriem vidieckeho osídlenia, vrátane rozptýleného osídlenia.
- 6.6. Rešpektovať a akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty spolu s vyhlásenými a navrhovanými ochrannými pásmami pamiatkového fondu.

- 6.7. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
- 6.7.3. známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov, v zmysle pamiatkového zákona;
  - 6.7.7. pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.
- 6.9. Zohľadňovať archeologické lokality a náleziská, ktoré v Nitrianskom kraji majú mimoriadny význam najmä z hľadiska pravekého a starovekého osídlenia. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond s dôrazom na ochranu archeologických lokalít a nálezov je podľa pamiatkového zákona limitujúcim faktorom využívania územia nielen nad terénom, ale najmä pod terénom, kde sa nachádzajú rôzne vrstvy a stopy hmotnej časti kultúrneho dedičstva.

7. Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

- 7.11. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne - koridory ciest
- 7.11.14. (Hronský Beňadik) - Kalná nad Hronom - Štúrovo,
- 7.15. Pre cesty I. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové usporiadanie v základnej kategórii C 11,5/80-60, v kategórii C9,5/80-60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne v štvorpruhovej kategórii C 9,5/80 -60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne štvorpruhovej kategórii C 22,5/100 -70 (ak sa preukáže potreba na základe prognózy intenzity dopravy).
- 7.23. Cesta I/76 (Hronský Beňadik, od R11) - Štúrovo: rezervovať koridor pre nové vedenie trasy cesty s možnosťou jej postupného vybudovania podľa dopravného zaťaženia na 4-pruhovú cestu a s možnosťou dobudovania vo výhľade na rýchlostnú komunikáciu v závislosti na intenzite medzinárodnej dopravy s križovatkou na navrhovanej trase rýchlostnej cesty R7 a s
- 7.23.2. obchvatom obcí Kamený Most, Kamenín, Bíňa, Čata, Pohronský Ruskov, Hronovce, Želiezovce a Šarovce,
- 7.41. Zabezpečiť rozvoj regionálnej hromadnej dopravy v zázemí sídelných centier v záujme zlepšenia dostupnosti z rozvojových obcí v suburbanizačnom priestore do centier a medzi nimi.

8. Zásady a regulatívy verejného technického vybavenia

8.1. V oblasti vodného hospodárstva

8.1.1. Na úseku všeobecnej ochrany vôd:

- 8.1.1.1. vytvárať územnotechnické podmienky pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine;
- 8.1.1.2. rešpektovať pri podrobnejších dokumentáciách ochranné pásma pre vodné toky podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.

8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach:

- 8.1.2.1. rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (sieť vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá;
- 8.1.2.2. dodržiavať princíp zadržiavania vôd v území;
- 8.1.2.3. navrhovať v rozvojových územiach technické opatrenia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku na báze retencie (zadržania) v povodí, s vyústením takého množstva vôd do koncového recipienta, aké odtekalo pred urbanizáciou jednotlivých zastavaných plôch;
- 8.1.2.4. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha;

- 8.1.2.6. podporovať výstavbu objektov protipovodňovej ochrany územia a nenavrhať v inundačnom území tokov výstavbu a iné nevhodné aktivity;
- 8.1.2.7. zabezpečovať na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na vodných tokoch s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd podľa Programu protipovodňovej ochrany SR v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody;
- 8.1.2.8. nevytvárať na vodných tokoch na území Nitrianskeho samosprávneho kraja nové migračné bariéry a zariadenia, ktorých výstavba alebo prevádzka ich ochudobňuje o vodu, poškodzuje alebo likviduje brehové porasty alebo mení ich prírodný charakter.

8.1.4. Na úseku vodných nádrží a prevodov vody:

- 8.1.4.1. zabezpečiť územnú ochranu pre: hať Kamenín na Hrone – kategória „B“, nádrž Obyce na Žitave – kategória „C“ (po 25 rokoch), nádrž Hostie na Hostianskom potoku – evidovaná lokalita vodohospodárskeho diela, Horné Turovce na Krupinici – evidovaná lokalita vodohospodárskeho diela, Plášťovce na Litave – evidovaná lokalita vodohospodárskeho diela, Bojná na Bojnianke – evidovaná lokalita vodohospodárskeho diela, hať **Kamenica na Hrone** – evidovaná lokalita vodohospodárskeho diela a stupeň Kolárovo na plavenie Váhu.
- 8.1.4.4. Nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární (MVE) na vodných tokoch, ktoré sa nachádzajú v chránených územiach, resp. sú zaradené do sústavy NATURA 2000;
- 8.1.4.5. Pri výstavbe nových, ako aj už jestvujúcich vodných dielach zabezpečiť pozdĺžnu spojitosť tokov a habitatov, spriechodnenie a odstraňovanie migračných bariér.

8.1.5. Na úseku verejných vodovodov:

- 8.1.5.1. vytvárať územnotechnické predpoklady pre komplexné zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, zvyšovanie podielu zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom priblížiť sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ;
- 8.1.5.2. chrániť v maximálnej možnej miere zdroje pitnej vody, rešpektovať vymedzené vodárenské zariadenia regionálneho významu, vrátane ich ochranných pásiem;
- 8.1.5.6. zabezpečovať územnú prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi predpokladaným nárastom obyvateľov a ostatných sídelných aktivít a rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia;
- 8.1.5.7. zabezpečovať integrovanú ochranu vodárenských zdrojov pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov pitnej vody, rešpektovanie pásiem ochrany vodárenských zdrojov (pásma hygienickej ochrany);
- 8.1.5.8. zabezpečovať ochranu lokálnej ako aj nadradenej vodárenskej infraštruktúry (ochranné pásma vodovodov, vodojemov, ČS a pod.), v prípade možnosti aj s ponechaním manipulačných pásov.

8.1.6. Na úseku verejných kanalizácií:

- 8.1.6.1. podmieniť nový územný rozvoj obci napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV. Pri odvádzaní privalových dažďových vôd z rozvojových plôch do vodných tokov zabezpečiť redukciu a reguláciu odtokov vypúšťaných vôd v zmysle legislatívnych požiadaviek;
- 8.1.6.2. preferovať v návrhu skupinové kanalizácie pre aglomerácie viacerých sídel so spoločnou ČOV;
- 8.1.6.3. vymedziť územné rezervy plôch a koridorov pre kanalizačné stavby nadradeného významu;

- 8.1.6.4. preferovať v návrhu odkanalizovania menších obcí delené sústavy so zadržiavaním dažďových vôd v území;
- 8.1.6.5. zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ;
- 8.1.6.9. zabezpečiť, ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2000 EO vybudovaná stoková sieť, územnotechnické podmienky pre primeranú úroveň čistenia komunálnych alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia realizovať priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií;
- 8.1.6.10. zabezpečiť územnotechnické podmienky pre výstavbu alebo dobudovanie stokových sietí a výstavbu nových ČOV, prípadne rozšírenie, intenzifikáciu alebo obnovu existujúcich ČOV v aglomeráciách nad 10 000 obyvateľov (v zmysle prílohy č. 4.1 Vodného plánu Slovenska):
  - 1. aglomerácia Štúrovo;

8.2. V oblasti energetiky:

- 8.2.9. Chrániť koridor pre realizáciu dvojlinky 2x110 kV v trase Komárno - Štúrovo.
- 8.2.12. rešpektovať koridory súčasných plynovodov a novonavrhané siete koridorov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu;
- 8.2.16. utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike;
- 8.2.17. obnoviteľné a druhotné zdroje energie situovať mimo zastavané a obytné zóny.

8.3. V oblasti telekomunikácií:

- 8.3.1. rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení;
- 8.3.2. rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov;
- 8.3.3. akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách;
- 8.3.4. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozšírenie mobilnej siete GSM a umožniť aj služby mobilnej siete tretej generácie – UMTS s vysokorýchlostnou dátovou sieťou;
- 8.3.5. vytvárať územnotechnické podmienky pre budovanie prístupovej telekomunikačnej siete v optickom prevedení s maximálnym prístupom až k zákazníkovi;
- 8.3.6. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie rozsahu telekomunikačných služieb v pevnej a mobilnej sieti.

8.4. V oblasti odpadového hospodárstva:

- 8.4.1. uprednostňovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu;

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti cestnej dopravy

- 1.8. Cesta I/76 (Hronský Beňadik) - Štúrovo
  - 1.8.2. obchvat obcí Kamenný Most, Kamenín, Bíňa, Čata, Pohronský Ruskov, Hronovce, Želiezovce a Šarovce

5. V oblasti vodného hospodárstva

- 5.1. Odtokové pomery, vodné nádrže a prevody vôd

- 5.1.1. stavby spojené s revitalizáciou odstavených korýt: dolného Hrona, dolného Ipľa, Starej Nitry, Starej Žitavy, rameno Malej Nitry a tok Dlhý kanál;
- 5.1.2. stavby spojené s protipovodňovými opatreniami v čiastkových povodiach Váhu, Hrona a Ipľa na ochranu intravilánov miest a obcí v súlade s Programom protipovodňovej ochrany SR a ďalších vodných tokov v čiastkových povodiach Váhu, Hrona a Ipľa v súlade s investičným rozvojovým programom Slovenského vodohospodárskeho podniku a koncepciou vodného hospodárstva;
- 5.2. Verejné vodovody
- 5.2.1. Stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje,...);
- 5.3. Verejné kanalizácie
- 5.3.1. Stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných kanalizácií vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd,...);
- 5.3.3. stavby kanalizácií (t.j. stokových sietí a čistiarní odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10 tis. EO:
- a) aglomerácia Štúrovo

6. V oblasti energetiky

- 6.10. Novonavrhované siete plynovodov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

Z hľadiska vzťahov k vyššej územnej jednotke leží obec v pomerne väčšej vzdialenosti od okresného mesta Nové Zámky (55 km), či okresného mesta Komárno (55 km), avšak v tesnej blízkosti k mestu Štúrovo (4 km) a maďarskému mestu Ostrihom (7 km). Z toho vyplýva i väčšia gravitačná väzba na mesto Štúrovo, ako centrum kultúrno-spoločenské, ale i centrum hospodárskych aktivít a školstva.

Obec susedí so 7 katastrálnymi územiami:

- na východe s k. ú. Chľaba (okres Nové Zámky);
- na severovýchode s k. ú. Bajtava (okres Nové Zámky);
- na severe s k. ú. Kamenín, s k. ú. Salka (okres Nové Zámky);
- na severozápade s k. ú. Malá nad Hronom (okres Nové Zámky);
- na západe s k. ú. Nána (okres Nové Zámky);
- na juhozápade s k. ú. Štúrovo (okres Nové Zámky).

Južnú líniu katastrálneho územia vymedzuje štátna hranica s Maďarskou republikou.

Katastrálnym územím pretekajú 2 vodohospodársky významné vodné toky Hron a Dunaj a niekoľko vodných kanálov.

Významnú úlohu zohrá obec hlavne v oblasti poskytovania atraktívneho bývania v tesnom kontakte s vodným tokom a prírodou. V k. ú. sa nachádza niekoľko atraktívnych lokalít s miestnymi vinicami a chatové rekreačné oblasti.

Obec leží na dopravnom ťahu cesty II. triedy Štúrovo – Levice - Tlmače, je cestnou dopravou dobre napojená na okolité obce, jej katastrom prechádza niekoľko cyklistických tratí, turistických ciest ako aj náučný chodník.

Administratívne je obec zaradená do okresu Nové Zámky (LAU1), vyššieho územného celku Nitrianskeho kraja (NUTS3) a do (NUTS2) Západného Slovenska.

Obec Kamenica nad Hronom je členom Združenia obcí – Južný región, Európskeho zoskupenia územnej spolupráce Ister-Granum a Dolnohronského rozvojového partnerstva. V súčasnosti obec patrí aj do Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS). Obec má rozvinuté cezhraničné partnerstvá s obcami Pilismarót, Nógrádkövesd (Maďarsko) a Székelykövesd (Rumunsko).

6. Požiadavky na riešenie záujmového územia obce

Hlavné ciele územného plánu

- na základe vykonaných prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území obce navrhnuť optimálny rozvoj obce na návrhové obdobie;
- zapracovať všetky zámery, štúdie, projekty do územného plánu a požiadavky Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzajú neobývané, alebo ťažko poškodené domy;
- navrhnuť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti;
- navrhnuť chýbajúcu technickú a dopravnú vybavenosť;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánovité budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe a revitalizovať problematiku územia - vnútorné ruderálne lokality obce;
- v rámci celého riešeného územia navrhnuť v opodstatnených lokalitách výsadbu stromovej a krovinovej vegetácie, s cieľom posilniť a územne chrániť všetky významné prvky systému ekologickej stability riešeného územia;
- vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj výroby a drobného podnikania – pracovných príležitostí v rámci výrobného-podnikateľskej zóny a v revitalizovaných priestoroch bývalého poľnohospodárskeho podniku;
- podporovať rozvoj malých rodinných fariem, ovocinárstva, a vinohradníctva, včelárstva a opeľovacej činnosti;
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj turistiky a prechodného ubytovania;
- vytvoriť územno - technické predpoklady a podmienky pre vznik a rozvoj cyklotrás, s cieľom nadviazať na cyklotrasy vyššej hierarchie (regionálne, nadregionálne cyklotrasy);
- podporovať a udržiavať všetky kultúrne pamiatky, národnostné špecifiká a kresťanské tradície;

Vymedzenie problémových okruhov

Územný plán je jediný komplexne vypracovaný dokument, ktorý charakterizuje sídelný útvar, jeho históriu, súčasnosť a hlavne budúcnosť. Postihuje všetky sféry života, výrobu, bývanie, rekreáciu, dopravu, technickú infraštruktúru, životné prostredie, prírodné pomery, voľný čas obyvateľov.

Každý sídelný útvar má svoje špecifické problémy, ktoré sú predmetom riešenia. V prípade obce Kamenica nad Hronom sú to predovšetkým tieto problémové okruhy:

- rozvoj IBV a HBV;
- regulačne a vhodne usmerňovať výrobné-podnikateľské aktivity;
- regulačne a vhodne usmerňovať poľnohospodárske aktivity;
- urbanisticky proporčne, regulačne a funkčne doriešiť centrum obce;
- riešenie problémov technickej infraštruktúry;

- riešenie problémov verejného dopravného vybavenia;
- riešenie problémov životného prostredia;
- riešenie športovo-rekreačných plôch;
- regulačne a vhodne usmerňovať oblasti s vinicami;

Predmet a cieľ riešenia

Predmetom riešenia je najmä rozvoj sídla v nasledovných polohách:

- rozvoj a skvalitnenie urbanistickej štruktúry obce;
- rozvoj a skvalitnenie sociálnej infraštruktúry obce;
- rozvoj štruktúry obyvateľstva a bytového fondu;
- rozvoj hospodársko-ekonomickej základne;
- princípy ochrany a tvorby životného prostredia;
- riešenie dopravných systémov;
- riešenie zdrojov a rozvodov technickej infraštruktúry;
- návrh sústavy intervencií na území sídla.

Cieľom „Návrhu riešenia“ je vypracovanie dokumentu tak, aby premietol do územia princípy a zásady rozvoja, ktoré boli formulované najmä verbálne v tomto zadaní.

Prejednať, dotvoriť a uzavrieť otvorené časti koncepcie rozvoja obce a po prerokovaní schváliť (s eventuálnymi pripomienkami) v príslušných orgánoch obce. Podstatné je, aby ÚPN obce tvoril „Návrh riešenia“ ako záväzný rámec pre spracovanie plánu funkčného využitia územia.

Cieľom celého procesu prípravy a schvaľovania koncepcie rozvoja obce je príprava takého územno-plánovacieho dokumentu obce, ktorý by zohľadňoval a integroval nasledovné vstupné požiadavky a podmienky:

- odborne erudovaný pohľad na možnosti celkového rozvoja obce zo strany spracovateľa, vyplývajúci z predchádzajúcej analýzy, prieskumov a rozborov;
- integrujúci pohľad miestnej a odbornej verejnosti na možnosti rozvoja;
- zapracovanie názorov a postojov samosprávnych orgánov, orgánov a inštitúcií štátnej správy;
- zohľadnenia názorov a postojov občianskej verejnosti prostredníctvom spolkov, klubov, organizácií a faktických pripomienok a námetov individuálnych občanov.

Hospodársky a sociálny rozvoj sídla alebo regiónu nie je možný bez komplexne vypracovaného dokumentu, ktorý charakterizuje všetky zložky prostredia a sféry života sídelného organizmu. Jediný známy dokument, ktorý sa týmto zaoberá, je územný plán obce.

a) Riešenie širších vzťahov – hlavné ciele rozvoja:

- návrh cykloturistických a cyklodopravných trás a ich napojenie na regionálne a nadregionálne cyklotrasy;
- priemyselné a výrobnopodnikateľské areály formovať s prihliadnutím na ekologickú únosnosť územia;
- vytvárať vhodné územno-technické predpoklady pre rozvoj športu a rekreácie;

b) Rozvoj sociálnej infraštruktúry:

- je potrebné podporovať rozvoj sociálnej infraštruktúry v oblasti centra a v lokalite Kováčov;
- zameriavať sa hlavne na služby obyvateľstva, ale podporovať aj predaj typicky miestnych komodít (reštaurácie, suveníry, potraviny – predaj miestnych špecialít);
- podporovať rekonštrukčný proces pamiatkovo-hodnotných objektov a historicky významných lokalít.

c) Rekreačia:

Z hľadiska oddychu, rekreácie a turizmu ide o realizáciu nasledovných intervenčných krokov:

- vytvoriť miestny informačný systém – informačný uzol;
- propagácia cykloturistiky a turistických trás v príľahlých územiach, hodnotných z hľadiska histórie, kultúry a ochrany prírody;
- podporovať rozvoj prechodného ubytovania v obci – penzióny a pod.;
- podporovať rozvoj služieb v oblasti stravovania, rekreácie a oddychu;
- podporovať rozvoj agroturistiky - hipoterapia.
- stanoviť regulatívy chatárskych a vinohradnícko - ovocinárskych oblasti;

d) Výroba a podnikanie, priemysel a poľnohospodárstvo:

- vytvárať územnotechnické predpoklady pre rozvoj malého a stredného podnikania;
- koncepčne podporovať tvorbu pracovných príležitostí ako základného stabilizačného prvku sídla, predovšetkým v oblasti služieb, poľnohospodárstva a spracujúceho priemyslu;
- regulačne usmerňovať a podporovať rozvoj včelárstva;
- regulačne usmerňovať a podporovať rozvoj vinohradníctva a ovocinárstva za účelom zachovania starej vinohradníckej tradície v najjužnejšej vinohradníckej oblasti Slovenska.

e) Doprava a prepravné vzťahy:

- dobudovať cyklotrasy za účelom prepojenia obce na regionálne cyklistické trasy a trasu EUROVELO 6;

Požiadavky na odstránenie dopravných závad:

- eliminovať nedostatok parkovacích miest v obci v dotyku s občianskou vybavenosťou - kostol, cintorín, obchod s potravinami;
- odstrániť malé polomery na smerových oblúkoch na miestnych komunikáciách;
- na MK so slepým zakončením vybudovať otočky;
- odstrániť závary na pozdĺžnom a priečnom profile miestnych komunikácií;
- vybudovať pešie chodníky, na jestvujúcich chodníkoch odstrániť závary;
- navrhnuť na rekonštrukciu poškodené rigoly a v opodstatnených polohách navrhnúť nové;
- zrekonštruovať jestvujúce autobusové zastávky a doplniť chýbajúce prístrešky, v prípade potreby vybudovať nové;

g) Rozvoj technickej infraštruktúry

- vytvoriť koncepčné a územnotechnické predpoklady pre rozšírenie vodovodu a kanalizácie v rozvojových lokalitách;
- vytvoriť koncepčné a územnotechnické predpoklady pre dobudovanie kanalizačnej siete v obci a v rozvojových lokalitách;
- rešpektovať jestvujúce trasy nadradených vodárenských, plynovodných, elektroenergetických a telekomunikačných vedení ;
- vytvoriť územnotechnické a realizačné predpoklady pre zriadenie zberného dvora ;

f) Ekológia a životné prostredie:

- v súlade s RÚSES okresu Nové Zámky a MÚSES realizovať navrhované opatrenia v presne zadefinovaných polohách;
- rešpektovať integrovaný systému ekologickej stability v rozsahu celého riešeného územia.

g) Pamiatky a pamätihodnosti:

- regulačne usmerniť rozvoj obce s prihliadnutím na ochranu pamiatkovo a historicky hodnotných objektov a miestnych pamätihodností.

7. Základné demografické údaje a prognózy

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Pomáhajú pri spracovávaní územno-plánovacej dokumentácie už v jej prípravných fázach. Ich poznanie pomáha pri spracovaní urbanistickej koncepcie územia. Hlavne stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

Kapitola je spracovaná na základe podkladov Krajskej správy Štatistického úradu Slovenskej republiky v Nitre, Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku a online databáz Štatistického úradu Slovenskej republiky.

Vývoj počtu obyvateľov obce

K základným rozvojovým potenciálom každej obce patrí ľudský potenciál. Demografická situácia v obci je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja. Za r. 2022 počet obyvateľov s trvalým pobytom na území obce klesol oproti r. 2011. Počet obyvateľov v obci podľa výsledkov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2022 je 1255. Hustota obyvateľstva obce je 67,68 osôb na km², čo je výrazne nižšia hustota ako celoslovenský priemer 110,78 obyvateľov na km².

Tab.1 Vývoj počtu obyvateľov obce Kamenica Nad Hronom v rokoch 2011 - 2022

Zloženie obyvateľstva												
Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Muži	609	618	611	624	618	612	610	598	604	586	590	588
Ženy	763	767	746	772	762	748	732	717	710	689	688	667
Spolu	1372	1385	1357	1396	1380	1360	1342	1315	1314	1275	1278	1255

Zdroj: Datacube, 2022

V rámci ukazovateľov bilancie obyvateľstva, vývoj počtu obyvateľov je prezentovaný vnútornými prirodzenými pohybmi – uvedenými v tabuľke č.1. Z hľadiska vývoja počtu obyvateľov bolo možné pozorovať pokles.

Z celkového počtu obyvateľov je 588 mužov (46,85 %) a 667 žien (53,15 %). V obci je dlhodobo vyšší počet žien ako mužov, pričom sa udržiaval trend klesajúceho pomeru počtu žien a mužov.

Tab.2 Bilancia pohybu obyvateľstva v obci Kamenica Nad Hronom v rokoch 2011 - 2022

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Živonarodení	6	4	6	10	12	9	12	6	5	12	6	8
Zomretí	19	13	24	17	24	33	22	21	20	37	22	31

Demografické saldo	-13	-9	-18	-7	-12	-24	-10	-15	-15	-25	-16	-23
Priťahovaní	32	29	31	61	21	15	23	14	22	13	39	21
Vystaňovaní	10	7	41	15	25	11	31	26	8	27	14	21
Migračné saldo	22	22	-10	46	-4	4	-8	-12	14	-14	25	0
Celkový prírastok (úbytok)	9	13	-28	39	-16	-20	-18	-27	-1	-39	9	-23

Zdroj: Datacube, 2022

Prirodzený prírastok / demografické saldo (rozdiel medzi počtom živonarodených detí a zomretých osôb v obci za rok) obyvateľstva má v sledovaných rokoch 2011 až 2022 negatívny (počet novonarodených je nižší ako počet úmrtí) kolísavý charakter.

Migračný prírastok / migračné saldo (rozdiel medzi počtom priťahovaných a vystaňovaných v danom roku) bol v sledovaných rokoch 2011 - 2022 prevažne pozitívny (s výnimkou v roku 2020 kedy hodnota bola -14). Tento fakt je v neposlednom rade ovplyvnený výhodnou geografickou polohou obce a dostupnosťou miest Nové Zámky, Komárno a najmä Štúrovo. V roku 2021 sa do obce priťahovalo až 39 obyvateľov, čo je spôsobené najmä zvýšeným záujmom obyvateľov o bývanie na vidieku v dôsledku výhodnejšej ceny pozemkov. Migračný prírastok je pozitívny, z čoho však pre obec vyplýva aj viacero povinností a nových úloh v oblasti zabezpečenia vybavenosti a dostupnosti služieb pre všetkých obyvateľov, celkového zatriktívnenia obce skvalitňovaním životného prostredia, ponukou voľnočasových aktivít, služieb komerčného charakteru a pod.

Celkový prírastok (súčet demografického a migračného salda) v obci Kamenica nad Hronom vykazuje nerovnomerný trend. K miernym prírastkom došlo v rokoch 2011, 2012, 2014 a 2021. Najvyšší úbytok bol v roku 2020 - až 39 osôb. Treba upozorniť na stále negatívny prirodzený prírastok, ktorý je výrazne ovplyvnený vekovým zložením obyvateľstva (trend starnutia obyvateľstva).

Veková štruktúra obyvateľstva obce Kamenica nad Hronom

Tab.3 Veková štruktúra obyvateľstva obce v rokoch 2011 - 2022

Rok	Počet Obyv.	v tom vo veku						Priemerný vek	Index starnutia	Index ekonom. zaťaženia
		Predprod	produkt.	poprod.	predprod.	produkt.	poprod.			
		absolútne			v %					
2011	1372	169	988	204	12,35	72,01	14,87	42,13	113,33	38,87
2012	1385	172	990	217	12,44	71,48	15,67	42,5	121,91	39,9
2013	1357	158	967	218	11,61	71,26	16,06	42,63	126,74	40,33
2014	1396	157	988	237	11,26	70,77	16,98	43,1	138,6	41,3
2015	1380	158	969	243	11,48	70,22	17,61	43,38	144,64	42,41
2016	1360	166	957	236	12,22	70,37	17,35	43,52	141,32	42,11
2017	1342	165	934	243	12,28	69,67	18,11	43,73	148,17	43,53
2018	1315	160	906	258	12,17	68,9	19,62	44,27	170,86	45,14
2019	1314	161	898	268	12,25	68,34	20,4	44,74	181,08	46,33
2020	1275	162	869	258	12,68	68,16	20,24	44,57	174,32	46,72
2021	1278	164	856	263	12,85	66,98	20,58	44,36	165,41	49,3
2022	1255	165	836	264	13,12	66,61	21,04	44,41	170,32	50,12

Zdroj: Datacube, 2022

Index starnutia (Sauvyho index) vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku (0-14 rokov). V súčasnosti sa na Slovensku celkovo prejavuje trend starnutia obyvateľstva. Tomuto problému je potrebné venovať pozornosť, prejavuje sa následne aj v negatívnom prirodzenom prírastku. Z vývojových trendov vyplýva, že index starnutia a celkovú vekovú štruktúru je možné meniť jedine zvýšením prirodzeného prírastku a imigráciou. V Kamenici nad Hronom sledujeme, že sa index starnutia sa rokom zvyšuje.

Produktívne obyvateľstvo, ktoré vytvára hodnoty pre pred- a poproduktívne obyvateľstvo, v roku 2022 tvorí 66,61 % z celkového počtu obyvateľov, čo je mierne nad úrovňou priemeru SR (66,55 %).

Index ekonomického zaťaženia, ktorý vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku (0-14 rokov) a poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov), dlhodobo rastie. Čiže celková veková štruktúra aj trend jej vývoja v obci Kamenici nad Hronom je nepriaznivý - z dlhodobého hľadiska možno očakávať zvyšovanie zaťaženia produktívneho obyvateľstva v dôsledku rastu počtu obyvateľstva v poproduktívnom veku.

Tab.4 Veková štruktúra obyvateľstva obce Kamenica nad Hronom v roku 2022

Vek	Muži	Ženy	Spolu
0 – 4	22	17	39
5 – 9	30	31	61
10 – 14	26	29	55
15 – 19	37	25	62
20 – 24	34	34	68
25 – 29	36	29	65
30 – 34	30	36	66
35 – 39	47	38	85
40 – 44	52	57	109
45 – 49	60	69	129
50 – 54	44	43	87
55 – 59	32	41	73
60 – 64	38	54	92
65 – 69	39	63	102
70 – 74	34	38	72
75 – 79	17	25	42
80 – 84	7	21	28
85 – 89	2	11	13
90 – 94	1	4	5
95 – 99	0	2	2
100 +	0	0	0
Spolu	588	667	1255

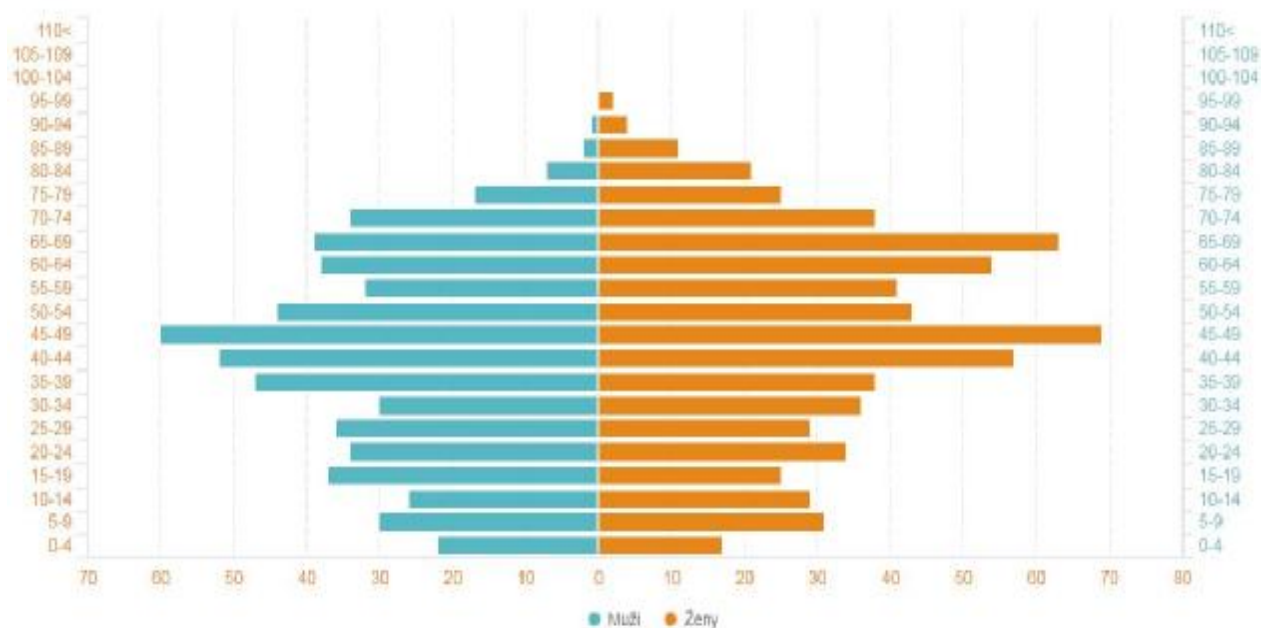
Zdroj: Datacube, 2022

Populačnú pyramídu obce Kamenica nad Hronom možno charakterizovať ako progresívny typ vekovej štruktúry. Na znázornenom grafe možno badať mierny pokles mladších ročníkov tvoriacich predproduktívnu zložku obyvateľstva v prospech nárastu produktívnej a poklesu poproduktívnej zložky. V rámci predproduktívnej zložky obyvateľstva (0 - 14 rokov), v

zastúpení mužského pohlavia je najpočetnejšou zložkou veková kategória: 5-9 (30 osôb), takisto aj v prípade žien je to veková kategória 5-9 (31 osôb).

V rámci produktívnej zložky obyvateľstva (15 - 64 rokov) je v prípade mužského pohlavia najpočetnejšou zložkou veková kategória 45 – 49 (60 osôb) a v prípade žien je najpočetnejšou vekovou kategóriou rozmedzie veku 45 - 49 (69 osôb). V prípade poproduktívnej zložky obyvateľstva je to u oboch pohlaví zhodná veková kategória: 65 – 69 (39 osôb u mužov a 63 osôb u žien).

Obr.1 Populačná pyramída obce Kamenica nad Hronom

Zdroj: Datacube, 2022

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva v obci Kamenica nad Hronom majú najvyšší podiel občania so základným vzdelaním (27,82%) so stredným odborným učňovským vzdelaním bez maturity (24,82 %) potom so stredným vzdelaním s maturitou (15,76 %). Pomerne nízky podiel pripadá na ľudí s vysokoškolským vzdelaním (8,75%). Bez školského vzdelania - zahŕňa hlavne deti bez ukončenej školskej dochádzky (osoby 0-14 rokov) – je 8,2%, (osoby od 15 rokov a viac) – 3,39%. Najnižší podiel so zisteným vzdelaním pripadá na občanov s vyšším odborným vzdelaním (4,1%). U 7,17 % obyvateľov Kamenica nad Hronom nebolo zistené vzdelanie.

Prieskum bral do úvahy všetkých obyvateľov obce, teda aj deti s povinnou školskou dochádzkou, navštevujúcich MŠ a ZŠ, čo mohlo spôsobiť určité skreslenie výsledkov. Úroveň vzdelania v súčasnosti je jedným z najdôležitejších predpokladov pre uplatnenie sa na trhu práce a predstavuje základnú kameň smerom k budovaniu vedomostnej ekonomiky.

Tab.5 Obyvateľstvo obce Kamenica nad Kamenica podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet	%
Základné	353	27,82
Stredné odborné učňovské (bez maturity)	315	24,82
Úplné stredné (s maturitou)	200	15,76
Vyššie odborné vzdelanie	52	4,1
Vysokoškolské	111	8,75
Bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	104	8,2
Bez vzdelania (osoby od 15 rokov a viac)	43	3,39
Nezistené	91	7,17
Spolu	1269	100

Zdroj: SODB, 2021

Náboženské vyznanie obyvateľov v obci

Z hľadiska vierovyznania v obci Kamenica nad Hronom dominovali v roku 2021 (posledné sčítanie obyvateľstva) občania rímskokatolíckeho vierovyznania. Ich zastúpenie je na úrovni 65,48 %. Nasleduje reformovaná kresťanská cirkev s 1,65 %, po nej gréckokatolícka cirkev s 1,26% ku evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa hlási 0,79 % obyvateľstva. Zastúpenie ostatných náboženstiev predstavuje podiel do 11,35 %. Bez vyznania bolo 19,23 % obyvateľov.

Tab.6 Obyvateľstvo obce Kamenica nad Hronom podľa náboženského vyznania

Náboženské vzdelanie	Počet	%
Rímskokatolícka cirkev	831	65,48
Gréckokatolícka cirkev	16	1,26
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	10	0,79
Reformovaná kresťanská cirkev	21	1,65
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	3	0,24
Bez vyznania	244	19,23
Ostatné	144	11,35
Spolu	1269	100

Zdroj: SODB, 2021

Národnostné zloženie obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k maďarskej národnosti – 69,58 %. Nasleduje slovenská národnosť s 20,49%, rómska národnosť bola zastúpená 0,55 %, česká 0,32% a ukrajinská 0,08 %.

Tab.7 Obyvateľstvo obce Kamenica nad Hronom podľa národnosti

Národnosť	Počet	%
Slovenská	260	20,49
Maďarská	883	69,58
Rómska	7	0,55
Česká	4	0,32
Ukrajinská	1	0,08

ostatné	114	8,98
Spolu	1269	100

Zdroj: SODB, 2021

Bývanie – zhodnotenie súčasného stavu a trendy rozvoja

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry individuálna bytová výstavba (IBV). Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné (obytné podkrovie). I keď istá časť obyvateľstva býva v hromadnej bytovej výstavbe (HBV), jedná sa o prevažne vidiecky ráz osídlenia.

Podľa posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2021 tvorí v obci Kamenica nad Hronom domový fond 470 budov, z toho výraznú väčšinu tvoria rodinné domy – 442, čo predstavuje 94 %. Nasleduje 8 bytových domov, tvoriacich 6 %. Spolu to predstavuje 473 bytov. Najväčší podiel v štruktúre bytového fondu tvoria byty v rodinných domoch s počtom 442, byty v bytových domoch 11 a obecné byty 7.

Zdravotný stav domov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny. Prevládajú však staršie budovy v relatívne dobrom stave až vyžadujúce si rekonštrukciu.

Vybavenosť domov a bytov poukazuje na rôznu životnú úroveň obyvateľov obce. Sleduje sa viacerými ukazovateľmi ako napr. vybavenosťou bytov ústredným kúrením, zásobovaním vodou, podľa celkovej podlahovej plochy bytu, pripojenosťou na internetovú sieť. Podľa posledného sčítania SODB 2021 sa v obci Kamenica nad Hronom nachádzajú 335 domov pripojených na vodovodnú sieť, 136 domov s kanalizačnou prípojkou a 288 domov s plynovodnou prípojkou.

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania. Existencia príležitostí na bývanie, stav domového a bytového fondu sú určujúce faktory, ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce a naplňajúce jej obytnú funkciu.

Obec Kamenica nad Hronom počíta s nárastom počtu obyvateľov a tým aj so zabezpečením stavebných pozemkov pre bytovú výstavbu individuálnu.

Najväčšia časť práceschopného obyvateľstva odchádza za prácou do okresných miest Nové Zámky, Komárno a blízkeho mesta Štúrovo ako aj cezhraničného mesta Ostrihom. Podpora IBV a HBV môže povzbudiť populačný rast, priviesť nových obyvateľov a vytvoriť predpoklady pre celkový rozvoj obce.

Hospodárska základňa

Základné rozvojové ciele v demografickom a socioekonomickom vývoji ako východiská pre územný rozvoj obce

Základným cieľom v celkovom vývoji obyvateľstva obce je vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj a ďalší postupný nárast a kvalitu štruktúry zástavby obce.

V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce uvažovať s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce bola v horizonte návrhového obdobia vo veľkostnej kategórii, ktorá umožní riešiť komplex kvalitnej občianskej vybavenosti tak, aby bol v obci zabezpečený komfortný život vidieckeho sídla bez dennej potreby dochádzania za vybavenosťou do miest.

Vzhľadom na pretrvávajúci trend migrácie obyvateľstva z miest do obcí sa v závere výhľadového obdobia počíta s optimistickou alternatívou, teda s nárastom počtu obyvateľov.

Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť ťažiskovo zo zdrojov z dosťahovania obyvateľov do obce, a to v rámci vnútroregionálnej migrácie predovšetkým z mestských centier /Štúrovo/ za zdrojom práce, resp. kvalitným vidieckym bývaním.

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Späťne možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby, dochádza v obciach postupným zabezpečovaním vhodných plôch k stabilizácii vidieckeho obyvateľstva.

Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti.

Vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce a pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce je jedným zo základných cieľov rozvoja.

V súvislosti s úvahami o dosídľovaní obyvateľov do obce z mestských centier, resp. iných regiónov Slovenska, je potrebné zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciaciu ekonomických či záujmových vzťahov.

Pri rozvoji a profilovaní hospodárskych činností vytvárať územné podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít výrobného charakteru na báze remeselnej výroby, pri využití miestnych špecifických územno-technických daností.

Vývoj zamestnanosti v zariadeniach verejných služieb bude v obci podmienený predovšetkým demografickým rastom a štruktúrou obyvateľstva.

Pri lokalizácii aktivít výrobného charakteru je potrebné ťažiskovo využívať jestvujúce areály formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu.

Základné rozvojové ciele

Pri rozvoji obce pôjde predovšetkým o vytvorenie územných podmienok bytovej výstavby:

- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu nových bytov v rodinnej zástavbe vidieckeho sídla – IBV, ako aj v hromadnej bytovej výstavbe – HBV;
- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastný rodinný dom;
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou jestvujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby;
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať) ambície bývať vo vidieckom prostredí;
- požiadavky /resp. trend/ obyvateľov z mesta Štúrovo a širšieho okolia na kúpu stavebných pozemkov v obci Kamenica nad Hronom.
- v oblasti centra obce riešiť priestory na bývanie zväžením primeranej urbanizácie.

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň trvalého a rekreačného bývania.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Využitie polohového faktora obce, ktorá leží v blízkosti štátnej hranice s Maďarskom, s naznačujúcimi predpokladmi poskytovania možností pre „bývanie v pokojnom vidieckom prostredí ako aj atraktívnom prírodnom prostredí“ a služieb v primeranej dostupnosti k mestu.*
2. *Zhodnotenie potenciálnych možností pre novú výstavbu.*
3. *Zhodnotiť vnútorné rezervy – disponibilný bytový fond pre prestavbu a rekonštrukciu.*

4. *Dobudovanie zariadení občianskej vybavenosti hlavne v oblasti služieb, obchodu, športu a kultúry.*
5. *Dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry (kanalizačná sieť, vodovodná sieť, sieť verejného osvetlenia) ako nevyhnutného predpokladu pre rozvoj obce.*

8. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce. Objekty pamiatkového fondu

Zastavané územie obce Kamenica nad Hronom leží v strednej až juhozápadnej časti katastrálneho územia, na ľavom brehu rieky Hron, severne od jeho ústia do rieky Dunaj. Obec sa rozvíja na dopravnej kostre cesty II. triedy (z juhu na sever) a ciest III. triedy (východ – západ). Južne od zastavaného územia obce vedie železničná trať v smere Bratislava - Štúrovo – Szob (HU) a späť.

Sídlna štruktúra obce je pomerne kompaktná. Podľa kategorizácie pôdorysných typov sídiel je obec Kamenica nad Hronom hromadným cestným typom. Historické jadro obce s typickou parcelačnou štruktúrou sa rozprestiera najmä v centrálnej časti zastavaného územia pozdĺž cesty III. triedy III/1515. Obytné domy v starej časti sú dlhé jednotrakty s otvorenými dvormi, so štípmi do ulice. Novšie domy majú prevažne štvorcové pôdorysy, 2 podlažia a plochú strechu, resp. prízemné domy s riešením podkrovia. V severnej a centrálnej časti obce sa nachádza 6 bytových domov s 2, 3 a 4 podlažiami. V obci prevláda obytná funkcia. V súčasnosti sa v obci nachádzajú všetky bonitné triedy objektov, od objektov nových, až po objekty odporúčané na asanáciu. Prevládajú však objekty v dobrom až horšom stave vyžadujúce si rekonštrukciu.

Základom urbanistickej kompozícia obce je kompozičný kríž, ktorý vytvára primárna a sekundárna kompozičná os. Primárna os je zhodná so sídelnou štruktúrou okolo cesty III. triedy III/1515. Sekundárna os je zhodná so sídelnou štruktúrou okolo miestnej komunikácie, ktorá smeruje od kostola na juh na vzdialenú dominantu ostrihomskú baziliku. Je to kompaktná historická časť obce. Na priesečníku oboch osí je možné identifikovať primárny referenčný uzol, ktorý je nositeľom vybavenostných funkcií. Priestor kríženia oboch osí môžeme definovať zároveň ako hlavný referenčný uzol - kultúrno-administratívno správne a komerčné centrum obce. Cesta II. triedy II/564 a cesta III. triedy III/1514 majú síce pre obec dopravný význam, ale v urbanistickej kompozícii sa významnejšie neprejavujú.

Z hľadiska **urbanistickej kompozície obce** je v návrhovej časti územného plánu potrebné:

- rešpektovať kompozičnú výstavbu sídla, hlavne polohu jestvujúcich kompozičných osí a referenčných uzlov.
- v závislosti na globálnej urbanistickej kompozícii organizovať umiestnenie vyšších funkcií
- uplatniť princíp revitalizácie tradičných urbanisticko-architektonických vzťahov v súlade s potrebami obce
- novú výstavbu limitovať jednoposchodovými stavbami s využitím podkrovia a v kompozične opodstatnených polohách výnimočne povoliť stavbu o jedno podlažie vyššie s tradičným typom striech, tvaroslovných prvkov a materiálov v záujme eliminovania množstva cudzorodých prvkov
- snažiť sa o návrat tradičných hmotovo - priestorových vzťahov, ktoré zvýraznia špecifický charakter obce.
- pri rozvoji obce rešpektovať a chrániť pamiatkovo hodnotné objekty, objekty s kultúrnohistorickou hodnotou a významné archeologické lokality.

Objekty pamiatkového fondu

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v obci Kamenica nad Hronom **neviduje** v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) žiadne nehnuteľné národné kultúrne pamiatky.

Sakrálne objekty a pamätihodnosti

Medzi objekty s kultúrnohistorickou hodnotou, ktoré nie sú zapísané v ÚZPF, v katastri patria nasledovné sakrálne objekty a pamätihodnosti:

Kostol sv. Michala archanjela

Pôvodne barokový kostol bol postavený v roku 1734. Rozšírený klasicistickou vežou bol v rokoch 1840 – 1842. Je to jednoloďový priestor s rozšíreným presbytériom. Interiér je zaklenutý krížovou klenbou s medziklenbovým pásom. Na západnom priečelí je dodatočne vybudovaná predstavaná veža, situovaná pred pôvodnou barokovou fasádou. Barokové jadro stavby je v exteriéri zabezpečené opornými piliermi.

Hlavný oltár sv. Michala archanjela je barokový z druhej polovice 18. storočia, na konkávnom pôdoryse komponovaná stĺpová architektúra s nadstavcovým obrazom a barokovými sochami sv. Kataríny a Barbory. Bočné oltáre sv. Anny a Panny Márie sú barokové, datované rokom 1744. Stĺpová architektúra so sochami svätcov, ústredným obrazom a plasticky riešeným nadstavcom, ktorý je zakončený malým baldachýnom. Neskorobaroková kazateľnica pochádza z obdobia rokov 1734 – 1744. Na baldachýne má sochu Dobrého pastiera, na parapete rečníšťa sochy štyroch evanjelistov. Voľný obraz Nanebovzania Panny Márie je z roku 1744. Kostol prešiel rekonštrukciou v rokoch 1957 – 1957.

Socha sv. Jána Nepomuckého (r. 1880) stojí v kostolnej záhrade na ľavej strane od kostola.

Kamenný kríž (r. 1771) barokový kríž stojí na pravej strane od kostola v kostolnej záhrade.

Archeologické lokality

Riešené územie je pre archeologickú vedu dobre známe. Ide o veľmi bohaté a výnimočné územie. Kamenica nad Hronom bola osídlená už v neolite, z tejto doby pochádzajú archeologické nálezy: sídlisko železovskej a lengyelskej kultúry, eneolitické sídlisko a sídlisko z doby bronzovej, kostrové a žiarové pohrebisko zo strednej doby bronzovej (karpatská mohylová kultúra), sídlisko z mladšej rímskej doby a z raného stredoveku.

Základné historické fakty:

Obec je písomne doložená od roku 1320, 1347 ako Kuesd, v roku 1402 Kuuesd, neskôr Keuesd (1405), 1406 Keuesd, Kwesd, 1416 Kewesd, 1420 Kwesd, 1451 Kewsd, Keuesd, 1571 Kówesd, Kővesd (1773), Köweschd (1786), Kövesd, Kewežd (1808), Garamkövesd (1892-1913), Hronská Kamenica, Kevežd nad Hronom (1920), Kamenica nad Hronom / Garam-Kövesd (1927), v roku 1948 Kamenica nad Hronom.

Od roku 1232 patrila hradu Zvolen, neskoršie arcibiskupstvu v Ostrihome. Koncom 14. stor. je tam doložená fara. V rokoch 1570 a 1664 bola obec poplatná Turkom. V polovici 18. storočia postavili v obci župný dom, ale župné zhromaždenia sa tu konali nepravidelne. V roku 1806 župný dom vyhorel. V rokoch 1715 – 1720 mala obec 30 domácností, v roku 1828 mala 106 domov a 647 obyvateľov. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, ovocinárstvom a vinohradníctvom. Za I.ČSR boli obyvatelia zväčša poľnohospodárskymi robotníkmi na cirkevnom veľkostatku.

V polovici 19. stor. pri výstavbe železničnej trate tam bol postavený drevený, neskôr železný železničný most a v rokoch 1907 – 08 cestný most cez Hron, ktorý bol v tom čase najväčším oblúkovým mostom v Uhorsku.

Počas II. svetovej vojny bola v rokoch 1938 – 1945 pripojená k Maďarsku, počas oslobodzovacích bojov v rokoch 1944 – 1945 bola na 80 % zničená, vrátane mosta cez Hron (1946 – 61 postavený dočasný drevený, 1961 železný most). ŠM založili v roku 1946, JRD v roku 1950. V roku 1965 bola v obci povodeň, ktorá spôsobila značné škody.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Pri komponovaní rozvoja obce vychádzať z historicky sa formujúcej urbanistickej štruktúry obce.*
2. *Stanoviť hlavné, doplnkové a neprípustné funkcie v území. Pri zástavbe prelúk rešpektovať výškové zónovanie, hmotovú skladbu a použité materiály jestvujúcej zástavby.*
3. *Riešiť rozvojové disponibilné plochy v rámci zastavaného územia a mimo zastavaného územia a určiť plochy pre podrobné rozpracovanie priestorových a funkčných regulatívov do úrovne zóny. Je potrebné určiť a chrániť dominantné výhľady obce, panorámu a hodnotné priehľady.*
4. *Rešpektovať a zachovať funkciu zelene v uličnom profile, pri stavbách občianskej vybavenosti, pozdĺž vodných tokov Hron a Dunaj ako aj vodných kanálov a poľných ciest.*
5. *Riešiť funkčné, kompozičné, estetické a environmentálne závady, riešiť humanizáciu plôch bytových domov, opustených a schátralých poľnohospodárskych areálov a majerov. Odstrániť, prípadne zmierniť kolízne strety funkčných plôch.*
6. *Zachovať harmonický, organický charakter sídla a potvrdiť jednoznačnú polohu centra a regulačne formovať jeho ďalší vývoj.*
7. *Vytvoriť predpoklady vzájomného funkčného a dopravného prepojenia pôvodných a novonavrhovaných častí obce.*
8. *Rešpektovať a chrániť objekty s kultúrohistorickou hodnotou, pamätihodnosti a významné archeologické lokality.*
9. *Ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy chránené pamiatkovým zákonom, sa vyžaduje záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu. Orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy, ktorý vedie konanie, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany pamiatkového fondu, môže vo veci samej rozhodnúť až po doručení právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu.*
10. *V prípade nevyhnutnosti vykonania archeologického výskumu za účelom záchrany archeologických nálezov alebo nálezových situácií predpokladaných v zemi na území stavby rozhodne o archeologickom výskume a podmienkach jeho vykonania v samostatnom rozhodnutí podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad.*
11. *V prípade zistenia nálezu mimo povoleného pamiatkového výskumu je nálezca povinný oznámiť to krajskému pamiatkovému úradu priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je nálezca povinný urobiť najneskôr na druhý pracovný deň po nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Nález, ktorý je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred rokom 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru.*
12. *Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona v prípade, ak k nálezu nedošlo počas pamiatkového výskumu alebo počas nepovolenej činnosti, má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona. Podľa § 40 ods. 11 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad*

Slovenskej republiky rozhodne o poskytnutí nálezného a poskytne nálezcovi nálezné v sume až do výšky 100 % hodnoty nález. Hodnota nález sa určuje znaleckým posudkom.

Podľa § 22 ods. 5 pamiatkového zákona sú údaje týkajúce sa umiestnenia archeologických nálezísk predmetom ochrany podľa osobitných predpisov (ods. 3 § 76 zákona NR SR č. 241/2001 o ochrane utajovaných skutočností) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

9. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry výstavba rodinných domov. Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné, bytové domy sú dvoj, troj a štvorpodlažné. Zdravotný stav objektov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny.

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania.

V rámci ÚPN - obce definovať funkčno-priestorové riešenie celkovej koncepcie rozvoja sídla k návrhovému obdobiu.

Nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných závad, t. j. musia byť prejazdne a spĺňať všetky kritériá, rozvoj inžinierskych sietí, odstavné plochy, účinná prepravná šírka, v rámci uličných priestorov riešiť aj koridor pre peší pohyb.

Pre zabezpečenie optimálneho rozvoja jednotlivých častí sídla vytvoriť regulačné podklady (napr. vo forme spracovania malých - jednoduchých pozemkových úprav, urbanisticko-architektonických štúdií, zastavovacích štúdií a pod.) a vytvárať predpoklady pre realizačné zámery.

Podmienky pre rozvoj optimálneho sídla:

- snaha zvyšovať dynamiku vývoja počtu populácie musí byť opretá jednoznačne o pracovné príležitosti;
- je potrebné iniciovať formovanie centra ako hlavného referenčného uzla sídelného útvaru, predovšetkým však na disponibilných parcelách;
- formovať sídlo ako kompaktný celok v rámci zastavaného územia s prirodzenou gradáciou k centru;
- z hľadiska územno-technického riešiť a organizovať systém nových RD v rámci IBV tak, aby bolo možné uspokojiť jednak žiadateľov z titulu prirodzeného prírastku, jednak žiadateľov z okolia;
- podporovať vznik pracovných príležitostí ako základného predpokladu fungovania rodiny a spoločnosti;
- iniciovať rekonštrukčný proces hlavne v centre obce s historickou parcelačnou štruktúrou, kde bol monitorovaný horší stav objektov rodinných domov, v súlade so stavebno-technickým stavom objektov;
- dobudovanie novej IBV v disponibilných lokalitách;
- nevytvárať ďalšie satelitné sídelné celky v k. ú., ale formovať obec ako kompaktný urbanistický organizmus.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Vyhodnotiť a navrhnuť na prestavbu len tie územia, ktoré svojou súčasnou kvalitou a stavom nevyhovujú terajším požiadavkám na kvalitu života, nie sú predmetom ochrany, nie je možné ich dotvoriť ani vhodne reštrukturalizovať, prípadne sú limitom pre realizáciu zámeru verejného záujmu.*

2. *Riešiť a regulačne definovať formovanie referenčných uzlov.*
3. *Riešiť prestavbu a dobudovanie peších a cestných komunikácií.*
4. *Riešiť organické začlenenie nových navrhovaných zón do hmotovo-priestorovej štruktúry obce.*
5. *Asanovať iba schátralé a neobývané stavby, resp. tie, ktoré sa navrhnú na reprofiliáciu.*

10. Požiadavky na riešenie verejného dopravného a technického vybavenia

Z hľadiska širších dopravných vzťahov leží obec Kamenica nad Hronom len 4 km severne od najbližšieho mesta Štúrovo. Najvýznamnejšou dopravnou tepnou obce je cesta II. triedy II/564, ktorá tvorí spojnicu miest Štúrovo, Levice a Tlmače a prechádza severo–južne zastavaným územím obce.

Podľa posledného platného ÚPN-R NSK nie je v riešenom katastrálnom území plánovaný žiaden cestný rozvojový zámer.

Cestná doprava

Hlavnú dopravnú kostru obce tvorí cesta II. triedy II/564 ako spojnica miest Štúrovo – Salka – Levice - Tlmače. Po ceste II. triedy a cestách III. triedy je prevádzkovaná autobusová doprava. Pre obec majú dopravný význam aj cesty III. triedy III/1514 prepájajúca obec Kamenica nad Hronom s obcou Malá nad Hronom a cesta III/1515 smerujúca z centra obce na Kováčov a cez katastrálne územie Chľaba na hranice s Maďarkou republikou. Cesty II. a III. triedy sú správe VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja. vnútornej dopravy je založená na sieti miestnych komunikácií organizovaných podľa dôležitosti.

Miestne komunikácie

Miestne komunikácie sú cesty IV. triedy. Stav niektorých komunikácií je nevyhovujúci, komunikácie v zlom stavebno-technickom stave sú určené na rekonštrukciu (poškodené krajnice komunikácií a povrch vozoviek). Smerové oblúky na miestnych komunikáciách majú malé polomery. Komunikácie sú vybudované v nenormových kategóriách, v šírkach od 2,7 m do 5,0m. Dopravná premávka je na všetkých komunikáciách napriek nie vždy vhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Odvodnenie ciest je v prevažnej miere riešené do príľahlej zelene. Len málo ciest v obci má vybudovaný systém rigolov na odvádzanie dažďovej vody z vozovky. Je to najmä cesta II. triedy prechádzajúca obcou. Po trasách miestnych komunikácií nie sú prevádzkované autobusové linky. Vzhľadom na dopravný význam, spoločenskú funkciu a polohu v obci prisudzujeme miestnym komunikáciám funkčnú triedu C3.

Miestne komunikácie sú obslužné komunikácie, miestneho významu, prevažne so spevneným povrchom. Slúžia predovšetkým ako prístupové cesty k rodinným domom a k iným verejným objektom a využívajú sa aj ako prístupové cesty na poľnohospodárske pozemky v rámci zastavaného územia, alebo ako spojovacie komunikácie mimo zastavaného územia.

Účelové komunikácie

Cestnú sieť mimo zastavaného územia dopĺňa aj sieť účelových komunikácií. Ako účelové komunikácie sú vybudované cesty, tvoriace pokračovanie miestnych komunikácií mimo zastavaného územia. Okrem toho, že účelové komunikácie sprístupňujú jednotlivé časti chotára, sú taktiež súčasťou výrobných areálov a poľnohospodárskych areálov. Sprístupňujú jednotlivé lokálne časti miestnych viníc, umožňujú prístup k vodným tokom. Povrch účelových komunikácií je z časti spevnený a z časti nespevnený.

Poľné cesty

Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest, nadväzujúca na cesty II. a III. triedy, účelové alebo miestne komunikácie. Majú väčšinou prašný povrch. Sprístupňujú jednotlivé časti chotára s blokmi poľnohospodárskej pôdy, lúk a lesných pozemkov.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Popri ceste II. triedy II/564 je čiastočne vybudovaný jednostranný chodník. Pozdĺž dopravne frekventovanej cesty III/1515, ako aj na väčšine úsekov miestnych komunikácií, taktiež chodník chýba, je šírko nevyhovujúci a v zlom technickom stave. Z hľadiska pešej dopravy je v návrhu ÚPD potrebné uvažovať s výstavbou a rekonštrukciou chodníkov popri cestách II. a III. triedy a miestnych komunikáciách, všade tam, kde to stiesnené uličné profily umožňujú. V obci sa väčšie pešie priestranstvá nenachádzajú.

Statická doprava

Obec má vybudované parkovisko pred supermarketom, bytovkami, futbalovým ihriskom a materskou školou, kde sú v zlom technickom stave. Plochy statickej dopravy absentujú pred obecným úradom, miestnym kultúrnym domom a poštou. Pred cintorínom sú kapacitne nepostačujúce. Garážovanie motorových vozidiel je riešené v súkromných garážach na pozemkoch rodinných domov.

Dopravné zariadenia

V katastrálnom území Kamenica nad Hronom sa čerpacie stanice pohonných hmôt nenachádzajú. Najbližšie verejné čerpacie stanice a ich zariadenia sa nachádzajú v neďalekom meste Štúrovo (4 km).

Cestná hromadná doprava

Má najväčší podiel na preprave cestujúcich do zamestnania, škôl, za nákupmi a službami. Obec, vzhľadom na svoju polohu, má v blízkosti mesta Štúrovo a okresného mesta Nové Zámky zabezpečenie prímestskej autobusovou dopravou. Prímestské autobusové linky zabezpečuje spoločnosť Arriva Nové Zámky a.s. s odchodmi v pravidelných intervaloch. Cez obec prechádza hustá autobusová doprava (Štúrovo - Chľaba; Štúrovo - Kamenica nad Hronom – Bajtava - Leľa – Salka - Malé Kosihy – Pastovce – Bielovce - Ipeľský Sokolec - Šahy; Štúrovo – Sikenička/Pastovce – Želiezovce). Do Štúrova trvá cesta autobusom približne 5 minút.

V rámci katastrálneho územia sa nachádza 8 autobusových zastávok.

Dopravné závady:**Bodové závady**

- nedostatok parkovacích miest v centre obce, v tesnom dotyku s občianskou vybavenosťou;
- malé polomery na smerových oblúkoch miestnych komunikáciách;
- na MK so slepým zakončením chýba otočka;
- nebezpečná dopravná situácia na ceste III/1515 v oblasti hlavného referenčného uzla

Líniové závady

- závady na pozdĺžnom a priečnom profile miestnych komunikácií;
- závady na pozdĺžnom a priečnom profile miestnych chodníkov;
- chýbajúce chodníky popri cestách III. triedy a miestnych komunikáciách;
- chýbajúce odvodnenie miestnych komunikácií.

Ochranné pásma cestných dopravných trás

Cesta II. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi vozovky	25 m
Cesty III. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi vozovky	20 m
Miestne komunikácie	ochranné pásmo na obe strany od osi vozovky	15 m

Cyklistická doprava

Riešeným katastrom prechádza „červená“ cykloturistická trasa s evidenčným číslom „010“ a názvom Pohronská cyklomagistrála. Jej celková dĺžka je 81 km a prepája obce Tlmače, Starý Tekov, Kalná nad Hronom, Jur nad Hronom, Želiezovce, Šalov, Sikenička, Malá nad

Hronom, **Kamenica nad Hronom** a Štúrovo, kde sa napája na diaľkovú cyklomagistrálu EuroVelo 6 Atlantik – Čierne more. V rámci katastra Kamenica nad Hronom má dĺžku 5,2 km.

„Modrá“ cykloturistická trasa s evidenčným číslom „2112“ prepája obce **Kamenica nad Hronom**, Chľaba a Salka. Trasa začína v obci Kamenica nad Hronom, pokračuje miestnymi komunikáciami v smere do obce Chľaba, kde sa napojí na modrú turistickú značku a po lesnej ceste pomalým stúpaním prichádza až po vrchol Burdov. Ďalej cez Bajtavu vedie do obce Leľa a končí v obci Salka. V rámci katastra Kamenica nad Hronom má táto cyklotrasa 4,7 km z celkovej dĺžky 19 km.

Predmetom návrhového riešenia ÚPN obce bude i vybudovanie cyklotrasy v zmysle platného ÚPN VÚC (2015), za účelom prepojenia obce Kamenica nad Hronom a obcou Chľaba ako aj zaujímavými rekreačnými lokalitami v okolí.

Turistické trasy

Katastrálnym územím Kamenica nad Hronom prechádza niekoľko turistických trás:

- turistická trasa „Via Slovakia (Komárno – Šahy)“ v dĺžke 111 km
- „červená“ turistická trasa číslo 0709, v správe KST v dĺžke 4,8 km „Kamenica nad Hronom – Kováčov, dom dôchodcov“
- „modrá“ turistická trasa číslo 2438, v správe KST v dĺžke 8,9 km „Rekreačné stredisko Kováčov – Skaly, vyhladka“
- náučný chodník „Kováčovské kopce – juh“ v celkovej dĺžke 2,5 km vedúci od hostinca Hronská perla po južnom úbočí Kováčovských vrchov k vyhladke Skaly.

Letecká doprava

V katastrálnom území Kamenica nad Hronom sa nenachádza žiadne letisko, osobitné letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie.

Do predmetného územia nezasahujú ani žiadne ochranné pásma, resp. prekážkové roviny a plochy letísk, heliportov, osobitných letísk a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú mimo územia obce, a ktoré by ovplyvňovali a limitovali rozvoj obce.

V zmysle ustanovenia § 28 ods. 2 a 3 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (*letecký zákon*) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je (Dopravný úrad) dotknutým orgánom štátnej správy v územnom konaní pri stavbách letísk a osobitných letísk, stavbách v územných obvodoch letísk, stavbách leteckých pozemných zariadení a pri stavbách uvedených v ustanovení § 30 leteckého zákona, pričom súhlas Dopravného úradu sa vyžaduje aj pre nasledovné stavby a zariadenia nestavebnej povahy, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods.1 písm. a) leteckého zákona /
- stavby alebo zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods.1 písm. b) leteckého zákona /;
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods.1 písm. c) leteckého zákona /;
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods.1 písm. d) leteckého zákona /.

Železničná doprava

Územím katastra Kamenica nad Hronom prechádza dvojkolajová elektrifikovaná železničná trať č.120A Bratislava – Štúrovo. Trať pokračuje cez Szob (HU) na Budapešť, je súčasťou Paneurópskeho dopravného koridoru č.4, spájajúceho Drážďany a Istanbul.

Na tejto železničnej trati sa v predmetnom území v súčasnosti nenachádza žiadna železničná stanica či zastávka. V roku 2011 došlo ku koncu staničnej funkcie a Kamenica nad

7. *Vyznačiť body navrhovaného dopravného napojenia schematicky (bez určenia typu a tvaru križovatky).*
8. *Vyznačiť a rešpektovať hranice ochranného pásma ciest mimo sídelného útvaru obce v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. v znení jeho neskorších predpisov.*
9. *Pri návrhu nových lokalít HBV, IBV, OV v blízkosti cesty I. triedy uvažovať s negatívnymi účinkami z dopravy a v prípade prekročenia prípustnej hladiny hluku navrhnúť opatrenia na zníženie týchto negatívnych účinkov a zaviazat' investorov na ich realizáciu. Voči správcovi ciest nebude možné uplatňovať požiadavky na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie stavieb známe.*
10. *Hranice navrhovaného zastavaného územia musia rešpektovať ochranné pásma ciest a pásma prípustných hladín hluku.*
11. *Vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110.*
12. *S technickým riešením odlišným od STN Slovenská správa ciest nebude súhlasiť.*
13. *Navrhnuť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť.*
14. *Rešpektovať zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.*
15. *V zmysle ustanovenia § 28 ods. 2 a 3 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v územnom konaní pri stavbách a zariadeniach nestavebnej povahy, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky ako sú:*
  - *stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods. 1 písm. a) leteckého zákona/;*
  - *stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods. 1 písm. b) leteckého zákona/;*
  - *zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods. 1 písm. c) leteckého zákona/;*
  - *zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods. 1 písm. d) leteckého zákona/.*
16. *Vytvoriť územnotechnické predpoklady pre realizáciu, chodníkov pre peších a cyklistov. Všetky navrhované a rekonštruované chodníky, lávky pre peších a cyklistov zaradiť medzi verejnoprospešné stavby.*
17. *Požiadavky MD SR:*
  - *predmetnú územnoplánovaciú dokumentáciu spracovať v súlade s nadradenou, aktuálne platnou dokumentáciou ÚPN VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja;*
  - *postupovať podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov;*
  - *postupovať podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii v znení neskorších predpisov;*
  - *rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma;*
  - *všetky dopravné parametre (napr. dopravné pripojenia, statickú dopravu, chodníky, atď.) je potrebné navrhnuť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi;*
  - *postupovať podľa ustanovení zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, najmä rešpektovať ochranného pásma dráhy, ktoré je definované ako 60 m od osi krajnej koľaje;*
  - *postupovať podľa ustanovení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb. Federálneho*

- ministerstva dopravy, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon);
- upozorňujeme, že podľa § 11 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách je v cestných ochranných pásmach zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne cesty alebo premávku na nich. V tejto súvislosti je potrebné pre ochranu diaľnic, ciest a miestnych ciest a premávky na nich mimo hraníc súvislé zastavaného územia obce vymedzeného platným územným plánom dodržať cestné ochranné pásma v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách;
  - pri návrhu nových lokalít prehodnotiť dopravné riešenie v širšom kontexte dopravnej obslužnosti v obci tak, aby pri zvýšenej koncentrácii dopravného pohybu nedochádzalo k dopravným kolíziám a preťaženiu pozemných komunikácií;
  - dopravné pripojenia na cestnú sieť riešiť na základe dopravno-inžinierskych podkladov, výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných ciest a ich následným pripojením na existujúce miesta cesty a následne na nadradenú cestnú sieť (z hľadiska stavebnej kategórie) v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi bez nutnosti udeľovania súhlasu na technické riešenie odlišné od STN a technických predpisov pre pozemné komunikácie;
  - v prípade návrhu nových križovatiek, resp. rekonštrukcií existujúcich križovatiek, žiadame zabezpečiť dostatočnú územnú rezervu pre návrhové parametre križovatky, rozhlady v križovatke, atď.;
  - z hľadiska územného rozvoja rešpektovať územnú rezervu pre: modernizáciu železničnej trate podľa Štúdie realizovateľnosti IV. Paneurópskeho železničného koridoru štátna hranica ČR/SR - Kúty - Bratislava - Nové Zámky - Štúrovo/Komárno - štátna hranica SR/MR;
  - upozorňujeme, že miesta výstavby nachádzajúce sa v ochrannom pásme dráhy, prípadne v blízkosti dráhy, môžu byť ohrozené negatívnymi vplyvmi a obmedzeniami (hluk, vibrácie, vplyv prevádzky trakcie) spôsobenými bežnou železničnou prevádzkou. To znamená že súčasťou akejkolvek výstavby v blízkosti železničnej trate, prípadne v ochrannom pásme dráhy, musia byť navrhnuté aj opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky z hľadiska hluku a vibrácií v zmysle zákona č 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. na navrhovanú výstavbu. Pri navrhovaní týchto opatrení je potrebné vychádzať z maximálnej prevádzkovej kapacity železničnej trate. Náklady na realizáciu týchto opatrení hradí investor navrhovanej výstavby, a to aj v prípade, že predmetné opatrenia budú musieť byť vykonané priamo na zariadeniach železničnej trate.
  - Počas realizácie stavby nebude investor vyžadovať od ŽSR ďalšie zmiernujúce a kompenzačné opatrenia na zmiernenie, či elimináciu negatívnych vplyvov. Po realizácii stavby v uvedenom území jej vlastníci nebudú môcť voči prevádzkovateľovi železničnej trate uplatňovať akékoľvek požiadavky na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky, a to ani v prípade, že pred navrhovanou výstavbou nebolo potrebné v zmysle projektovej dokumentácie realizovať takéto opatrenia, pretože negatívne vplyvy železničnej dopravy v čase realizácie predmetnej navrhovanej výstavby boli známe.;
  - všetky jestvujúce úrovňové kríženia komunikácií so železničnou traťou žiadame v územnom pláne navrhnuť ako mimoúrovňové a súčasne všetky novobudované kríženia komunikácií s traťou riešiť ako mimoúrovňové;
  - v prípade podpory výsadby zelene zákon o dráhach č. 513/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je podľa §4 v obvode dráhy zakázané vysádzať stromy a kry a podľa §6 „Vlastníci a užívatelia nehnuteľností a správcovia vodných tokov a odkrytých podzemných vôd v ochrannom pásme dráhy sú povinní udržiavať pozemky a stromy a kry na nich, skládky, stavby, mostné piliere a iné konštrukcie a vzdušné vedenia v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, ani neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. Vysádzať a pestovať stromy a kry

- s výškou presahujúcou tri metre možno v ochrannom pásme dráhy len vtedy, ak je zabezpečené, že pri páde nemôžu poškodiť súčasti dráhy.";
- z hľadiska ochranných pásiem vodnej cesty je potrebné rešpektovať ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; z hľadiska ochranných pásiem vodnej stavby je potrebné rešpektovať ustanovenie § 55 ods. zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a z hľadiska pobrežných pozemkov pri vodohospodársky významnom vodnom toku je potrebné rešpektovať § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z. z.;
  - vodná cesta Dunaj, ktorá prechádza územím obce Kamenica nad Hronom je podľa § 3ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 22/2001 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaradení vodných ciest a ich jednotlivých úsekov do príslušných tried podľa klasifikácie európskych vodných ciest, na úseku riečneho kilometra 1867,00 po riečny kilometer 1708,20 zaradená do klasifikačnej triedy VII a považuje sa za sledovanú vodnú cestu;
  - vodná cesta Dunaj je ďalej zaradená do základnej Transeurópskej dopravnej siete TEN-T na koridore Rýn - Dunaj. Ako vodná cesta medzinárodného významu E80 musí spĺňať záväzné plavebné parametre potrebné pre celoročné využitie vodnej dopravy v súlade s Európskym dohovorom o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu (AGN), ako aj Dohovorom o režime plavby na Dunaji (tzv. Belehradským dohovorom) a odporúčaniami Dunajskej komisie; ďalšie koncepčné a strategické dokumenty z oblasti vodných ciest a prístavov do návrhu čerpať so zdroja MD SR: <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/doprava-3/vodna-doprava/vnutrozemska-vodna-doprava/koncepcie>;
  - pri príprave územnoplánovacej dokumentácie je potrebné zohľadniť aj rozvoj vodného turizmu. Vodný turizmus je v okolitých štátoch veľmi preferovanou formou turizmu. Zatiaľ čo v zahraničí dochádza k budovaniu zázemia pre vodákov, v SR je to zanedbaná a nepodporovaná oblasť turizmu, čo by sa malo zmeniť.;
  - návrh dopravnej siete územia odporúčame riešiť v zmysle vyváženého rozvoja všetkých druhov dopravy s posunom k tým, ktoré sú trvalo udržateľné a šetriace životné prostredie (verejná osobná a nemotorová doprava);
  - odporúčame zabezpečiť a ponúknuť dopravné riešenia, ktoré sú dostupné pre všetkých občanov, predovšetkým s ohľadom na významné zdroje a ciele denného pohybu osôb, zvýšiť bezpečnosť premávky, znížiť stupeň znečistenia ovzdušia, hluku, skleníkových plynov a spotreby energie a prispieť k zvýšeniu atraktivity a kvality vidieckeho prostredia a verejných priestorov v záujme občanov;
  - vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť;
  - zastavovanie autobusov odporúčame riešiť mimo jazdných pruhov cestnej infraštruktúry, v zmysle aktuálne platnej STN 73 6425. Zastávku odporúčame vybaviť čakacím priestorom pre cestujúcich s bezbariérovou úpravou a prvkami pre imobilných a nevidiacich; odporúčame vytvárať územnotechnické podmienky pre alternatívne spôsoby dopravy hlavne so zameraním na elektrodopravu a s tým súvisiacu sieť nabíjajúcich staníc pre elektromobily alebo hybridné automobily;
  - postupovať v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR schválenou uznesením vlády SR č. 223/2013;
  - rešpektovať existujúce cyklistické komunikácie a nové cyklistické komunikácie odporúčame navrhovať tak, aby boli prepojené s regionálnymi a nadregionálnymi cyklistickými komunikáciami;
  - cyklistické trasy žiadame umiestňovať zásadne mimo telesa cesty I. triedy;
  - pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov. V súvislosti s organizáciou pešej dopravy žiadame zabezpečiť jej bezpečný prístup k najbližším zastávkam VHD;

- odporúčame zabezpečiť aj parkovacie plochy pre bicykle s určeným minimálnym percentuálnym počtom miest z kapacity parkoviska pre motorové vozidlá, napr. parkovacie plochy pre bicykle s počtom miest do 20 % kapacity z parkoviska pre motorové vozidlá stanovenej pre príslušné zariadenie podľa STN 73 6110;
- pri navrhovaní a úpravách chodníkov, ciest pre chodcov, nadchodov, podchodov, schodísk, parkovísk, odstavných plôch, nástupíšť a prechodov pre chodcov žiadame rešpektovať požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, uvedené vo vyhláske č. 532/2002 Z. z.;
- v blízkosti pozemných komunikácií a železničných dráh je nevyhnutné dodržať ochranné pásma pred negatívnymi účinkami dopravy podľa vyhlásky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov (ďalej len „vyhláska MZ SR“). Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania (resp. ubytovania), v pásme s prekročenou prípustnou hodnotou hluku, infrazvuku a vibrácií neodporúčame. V prípade potreby je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie potrebných (napr. protihlukových) opatrení tak, aby zabezpečili dodržanie prípustných hodnôt hluku, infrazvuku a vibrácií podľa vyhlásky MZ SR. Pri navrhovaní týchto opatrení je potrebné vychádzať z maximálnej prevádzkovej kapacity železničnej trate. Voči správcovi pozemných komunikácií a železničných dráh nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe;
- obzvlášť upozorňujeme, že pri lokalitách slúžiacich na bývanie, resp. ubytovanie, požadujeme zabezpečiť vypracovanie hlukovej štúdie vo vzťahu k pozemnej komunikácii a dráhe (a doprave na nich) a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb tak, aby bola zabezpečená expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom v súlade s prípustnými hodnotami ustanovenými vyhláškou MZ SR a vyhláškou č. 237/2009 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláska MZ SR;
- pri návrhu záväznej časti žiadame neuvádzať, podľa ktorých presných noriem a predpisov sa projektuje. Rovnako požadujeme neuvádzať stavebné kategórie pozemných komunikácií, počty jazdných pruhov, typy a tvary križovatiek. Predmetné informácie možno uvádzať len ako odporúčané v smernej časti územnoplánovacej dokumentácie;
- taktiež neuvádzať informácie o rekonštrukcii (prestavbe) pozemných komunikácií, keďže územným plánom sa rieši priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia, ktoré je v tomto prípade rovnaké a nemení sa; návrh dopravnej časti odporúčame spracovať autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby, resp. pre konštrukcie inžinierskych stavieb.

Vodné hospodárstvo

Hospodársky význam využívania vôd je dôležitý v mnohých oblastiach. Či už ide o zásobovanie pitnou vodou, odvádzanie a čistenie odpadových vôd, využívanie vody v priemysle (rôzne odvetvia, vrátane energetiky a hydroenergetiky), využívanie vody v poľnohospodárstve (pre závlahy a živočíšnu výrobu), vodnú dopravu, rybné hospodárstvo, turizmus vo vzťahu k vode, ochrana pred povodňami, krytie vlahového deficitu (nádrže, poldre, odvodnenia a závlahy).

Povrchové vody:

Vodné toky

Vodným tokom je vodný útvar trvalo alebo občasne tečúcich povrchových vôd po zemskom povrchu v prirodzenom koryte alebo v umelom koryte, ktorý je napájaný z vlastného povodia alebo z iného vodného útvaru. Vodným tokom sú aj vody v slepých ramenách, mŕtvych

ramenách a odstavených ramenách, ak sú ovplyvňované hydrologickým režimom vodného toku, ako aj vody umelo vzduté v koryte vodného toku. Vodným tokom zostávajú aj povrchové vody, ktorých časť tečie pod zemským povrchom alebo zakrytými úsekmi.

Vodné toky sa z hľadiska ich významu členia na:

- a) vodohospodársky významné vodné toky,
- b) drobné vodné toky.

Hydrograficky patrí záujmové územie do povodia Dunaja a do povodia Hrona. Hlavnými prítokmi vyššie uvedených tokov v predmetnom území sú drobné vodné toky: Bajtavský potok, Hlavný prívodný kanál k ČS Kamenica nad Hronom, Spojovací kanál, Štúrovský kanál, Odľahčovací Hronský kanál, Želiarsky kanál, Kamenický kanál a Odpad z obce Kamenica. Medzi vodohospodársky významné vodné toky patria Dunaj a Hron. Typ režimu odtoku riešeného územia je dažďovo-snehový.

Dunaj, prameniaci v Čiernom lese sa ústiaci do Čierneho mora, s dĺžkou toku 2 830 km a splochou povodia 817 000 km², sa dotýka Slovenska v dĺžke 172 km. Ide o typickú alpskú rieku s pomerne vyrovnaným rozdelením odtoku v priebehu roka. Prietokový režim je do istej miery ovplyvnený vodnými dielami vybudovanými na nemeckom a rakúskom úseku rieky. Maximálne priemerné mesačné prietoky sa vyskytli na Dunaji najmä v máji a júni, kedy dosiahli hodnoty 65 až 115 % príslušných dlhodobých hodnôt. Minimálne priemerné mesačné prietoky sa na hlavnom toku vyskytli najmä v auguste a dosiahli hodnoty 55 - 56 % príslušných dlhodobých hodnôt. Vodohospodársky významný vodný tok Dunaj aj zo svojou ľavobrežnou hrádzou je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. (4-20-02-017 číslo hydrologického poradia).

Rieka **Hron** preteká svojou dolnou časťou územím intenzívne poľnohospodársky využívaným s vybudovanými závlahami, odvodňovacími kanálmi a má v širšom záujmovom území charakter nížinného toku, meandrujúceho a vytvárajúceho mŕtve ramená. Hron je druhá najdlhšia rieka, ktorá tečie celá územím Slovenska. Pramení na juhovýchodnom úpätí Kráľovej hole v nadmorskej výške 980 m n.m. a ústí do rieky Dunaj 2 km juhovýchodne od obce Kamenica nad Hronom v nadmorskej výške približne 102 m n.m.. Jej celková dĺžka je 298 km. Hron je riekou stredohorskej oblasti, podľa režimu odtoku patrí k stredoeurópskemu (oderskému) typu riek. Má snehovo-dažďový režim odtoku, najvyššie priemerné mesačné prietoky dosahuje v mesiaci apríl (1 050 m³/s), najnižšie v mesiacoch január a február (7,6 m³/s). Priemerný prietok Hrona je 53,7 m³/s. Vodohospodársky významný vodný tok Hron aj zo svojimi hrádzami je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. (4-23-05-076 číslo hydrologického poradia).

V katastrálnom území obce Kamenica nad Hronom sa nachádzajú v správe SVP, š.p vodohospodársky významné vodné toky Dunaj, Hron a ich protipovodňové ochranné hrázde a drobné vodné toky : Bajtavský potok, Hlavný prívodný kanál k ČS Kamenica nad Hronom, Spojovací kanál, Odpad z obce Kamenica, Štúrovský kanál, Odľahčovací Hronský kanál, Želiarsky kanál. Na Kamenickom kanáli je situovaná Čerpacia stanica Kamenica nad Hronom .

SVP, š.p. Povodie Dunaja, odštepny závod, je správca nielen vodohospodárskych významných vodných tokov, ale aj povodia a dbá pri správe povodia o dobrý stav vôd a o zachovanie trvalo udržateľných pomerov v povodí. SVP, š.p, Povodie Dunaja, odštepny závod sa v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v poslednom znení vyjadruje v celom spravovanom území ku každému nakladaniu s vodami, ktorým samení vodný režim, hlavne k aktivitám v kontakte s vodnými tokmi, spôsobu likvidácie splaškových vôd a k problematike nakladania so zrážkovými vodami aj v miestach, kde sa priamo vodné toky nenachádzajú, ale lokality gravitujú ku vodnému toku, alebo sú situované nad sledovanými útvarmi podzemných vôd Vodného plánu SR v zmysle zákona o vodách v poslednom znení.

Vodné plochy

V dotknutom území sa vodné plochy prírodného a umelého charakteru nenachádzajú. Avšak v katastrálnom území Bajtava severne od k.ú. Kamenica nad Hronom sa nachádza vodná nádrž Bajtava, z ktorej vyteká Bajtavský potok pretekajúci riešeným územím.

Podzemné vody:

Hydrogeológia

Základnou hodnotenou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický rajón s jeho následným detailným členením na subrajóny a čiastkové rajóny. Hydrogeologický rajón je hydrogeologicky jednotné územie s podrobnými hydrogeologickými vlastnosťami, typom zvodnenia a obehom podzemnej vody. Podľa súčasnej hydrogeologickej rajonizácie je územie Slovenska rozdelené na 141 hydrogeologických rajónov. (*Generel ochrany a racionálneho využívania vôd SR, 2002*).

Hodnotené územie môžeme rozdeliť do 4 hydrogeologických regiónov:

- severná časť územia spadá do *Neogénu strednej a južnej časti Ipeľskej pahorkatiny (N 061)* s medzizrnovým typom priepustnosti.
- stredná časť katastra spadá do hydrogeologického regiónu *Neovulkanity Burdy (V 096)* s puklinovou priepustnosťou.
- južná časť riešeného územia spadá do *Kvartéra Dunaja v úseku Komárno – Chľaba* s medzizrnovým určujúcim typom priepustnosti.
- územie v juhovýchodnej a východnej časti spadá do *Kvartéra nivy Hrona v Podunajskej nížine* s medzizrnovou priepustnosťou.

Kvantitatívna charakteristika prietochnosti a hydrogeologickej produktivity je vo väčšej časti územia (východná časť) mierna ($T = 1 \cdot 10^{-4} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$) a v menšej časti (západná časť) vysoká ($T = 1 \cdot 10^{-3} - 1 \cdot 10^{-2} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$).

Z hľadiska sedimentov a hornín pre severnú a severovýchodnú časť k.ú. sú typické menšie zvodnenice s obmedzenými množstvami podzemných vôd miestneho významu alebo medzizrnovým či puklinovým typom priepustnosti alebo oblasti s takmer žiadnymi množstvami podzemnej vody. Jedná sa o komplex ílov a prevažne stredozrnných pieskov s morským sedimentačným prostredím.

Vo východnej časti katastra v lokalite pohoria Burdov sa nachádzajú bázické vulkanity – tufy, aglomeráty, tufity a tufitické pieskovce. Sú tu menšie zvodnenice s obmedzenými množstvami podzemných vôd miestneho významu alebo takmer žiadnymi množstvami podzemnej vody.

V údolí rieky Hron sú typické fluviálne štrky, piesčité štrky a piesky, prevažne pleistocénne s anizotropiou často prekryté piesčitými hlinami. Priepustnosť je pórová s voľnou hladinou podzemnej vody v hydrologickej spojitosti s tokmi. Štrky tvoria hydraulický celok s neogénnymi drobnými štrkami v podloží.

Geotermálne vody

Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá celé územie katastra Kamenica nad Hronom do dvoch geotermálnych útvarov podzemných vôd so zdrojmi geotermálnych vôd:

- v severnej časti územia je to je to SK300020FK tzv. *Komárňanská okrajová kryha* so strednoteplotnými geotermálnymi vodami ($T = 100 - 150^\circ\text{C}$)
- v južnej časti územia je to SK300010FK tzv. *Komárňanská vysoká kryha*. Z hľadiska teploty sa v nich nachádzajú iba nízkoteplotné zdroje ($T < 100^\circ\text{C}$).

Geotermálna voda v týchto útvaroch je viazaná na triasové karbonáty. V oboch týchto geotermálnych útvaroch je dobrý kvantitatívny aj chemický stav geotermálnych vôd.

V riešenom katastrálnom území Kamenica nad Hronom neboli zatiaľ realizované žiadne výskumné a prieskumné geotermálne vrty. Najbližšie geotermálne vrty: FGO-1 Obid, FGKr-1 Kravany nad Dunajom, vrt FGŠ-1 Štúrovo.

Minerálne vody

V okolí záujmového územia sa nachádzajú dva monitorované pramene SHMÚ - prameň Studená studňa (lokalita Kamenín) a prameň Čurgó 1 (lokalita Malá nad Hronom). Priamo v predmetnej oblasti sa nevyskytujú pramene, ako aj minerálne a termálne vody.

Vodné zdroje a ich ochranné pásma

V katastri Kamenica nad Hronom sa žiadny vodný zdroj **nenachádza** ani do jeho územia nezasahuje žiadne pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja zo susedného katastra.

Vodohospodársky chránené územia

Predmetné územie **nezasahuje** do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO). Priamo v dotknutom území sa **nenachádza** vodohospodársky významné územie. Najbližším chráneným vodohospodárskym územím je CHVO – Žitný ostrov, ktorý sa nachádza cca 45 km od predmetného územia.

Hydromelioračné zariadenia

Zavlažované územia predstavujú vlastne územia poľnohospodárskej pôdy, na ktorých sú vybudované zavlažovacie systémy (závlahy). Ide najmä o oblasti s nižšou intenzitou zrážok, na pôdach málo zadržujúcich vodu, umožňujú reguláciu využívania vody v poľnohospodárskej krajine za účelom zvyšovania produkcie v poľnohospodárstve. V závislosti od prírodných podmienok - zdrojov vody v krajine (podzemných i povrchových), zvýšený tlak na využívanie vody môže mať aj negatívne dôsledky ako napr. vodnú eróziu, salinizáciu alebo kontamináciu podzemných vôd splavenými minerálmi hnojivami či pesticídami. Na druhej strane dosahovanie lepších výsledkov v poľnohospodárstve vytvára tlak na využívanie prírodných zdrojov, najmä vody. Pri dostatočných zásobách vody a jeho vysokom potenciáli využiteľnosti, sa samotný tlak na využívanie vody môže pohybovať v intenciách trvalej udržateľnosti.

V k.ú. Kamenica nad Hronom sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- **závlaha pozemkov "ZP Kamenica – Malá n/Hronom"** (evid.č. 5207 109) + rúrová sieť. Stavba závlahy bola daná do užívania v r. 1971 s celkovou výmerou 369 ha;

- **závlaha pozemkov "ZP Štúrovo – Nový Dvor"** (evid. č. 5207 202) + rúrová sieť. Stavba závlahy bola daná do užívania v r. 1983 s celkovou výmerou 933 ha.

Závlahové stavby pozostávajú zo záujmového územia závlahy a podzemných rúrovej siete závlahovej vody. Na povrch sú vyvedené hydranty, vzdušníky, kalníky, ktoré sú chránené betónovými skružami.

V riešenom území nie sú vybudované žiadne odvodňovacie zariadenia.

Odvádzanie dažďových vôd:

Terén obce Kamenica nad Hronom je miestami s výrazným výškovým rozdielom, striedajú sa tu rovinaté územia s miernym spádom, protispádom a terénymi zrázmi. Sú tu vybudované ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd pomocou udržiavaných rigolov vedľa ciest II. a III. triedy. Miestne komunikácie majú tiež rigoly, ktoré sú však miestami neudržiavané, alebo v celkovej dĺžke komunikácie úplne absentujú. Dažďové vody tak vsiaknu do zelených pásov vedľa komunikácie alebo sa priamo zhromažďujú na ceste, ktorú následne zaplavujú.

Súčasná likvidácia dažďových vôd je nedostatočná a to preto, lebo odvodňovacie priekopy nemajú dostatočnú kapacitu, nie sú udržiavané a tiež je potrebné dobudovať odvodňovacie priekopy, aby nedošlo k zatápaniu časti územia. Z hľadiska protipovodňovej ochrany má obec vypracovaný protipovodňový plán, ktorým sa v čase povodní riadi. Na vodohospodársky významných vodných tokoch sú vybudované obojstranné protipovodňové hrádze, ktoré chránia obec i zvyšné časti katastra pred zaplavením.

Cieľom riešenia je vytvoriť také územno-priestorové požiadavky, ktoré by prispeli k realizácii vodozádržných stavieb a opatrení. Je teda potrebné vytvoriť podmienky k zadržiavaniu dažďových vôd, čím by sa zabránil rýchly odtok vôd z územia, zároveň by nedochádzalo k vysychaniu krajiny, podpovrchové vody by boli bohaté na vlahu, čím by sa zlepšil mikroklimax v území a v neposlednom rade i samotná biodiverzita územia.

Zásobovanie pitnou vodou - vodovod

Sídlný útvar Kamenica nad Hronom má v súčasnosti vybudovaný verejný vodovod. Vodárenským zdrojom vody pre sídlný útvar je diaľkovod Gabčíkovo - Nové Zámky. Z ČS Nové Zámky sa voda dopraví do VDJ Kolta. Z VDJ Kolta je gravitačný prívod vody na smer Kolta – Štúrovo. Skupinový vodovod Kamenica nad Hronom, Salka a Malé Kosihy sú napojené na prívod vody z VDJ Štúrovo v obci Nána. Prívodným potrubím PVC DN 300 dĺ.2628,0m, PVC DN 200 dĺ.1548,0m a OC DN 200 dĺ.139,0m je zabezpečený prívod vody do obce Kamenica nad Hronom a VDJ Kamenica nad Hronom s objemom 2x150m³ a s kótami hladín 158,30/155,50 m.n.m, odkiaľ je zabezpečené zásobovanie obce Kamenica nad Hronom.

Prevádzka vodovodu pre obec Kamenica nad Hronom je automatická. Riadená je z VDJ Kamenica nad Hronom, kde je osadený plavákový ventil, ktorý zabezpečuje plnenie VDJ. Hladina vody vo vodojeme 158,30/155,50 m.n.m, zabezpečuje gravitačné zásobenie a dostatočné tlakové pomery v časti obce – I. tlakové pásmo. Časť obce je zásobená cez ATS je to druhé tlakové pásmo – vodovodné vetvy „3a“, „6“, „7“, „8“, „17“, „18“ a „19“.

ATS je osadená v manipulačnej komore vodojemu, na prízemí. Osadené sú tu dve čerpadlá, tlaková nádrž a kompresor. Odberné potrubie DN80 je privedené k ATS, kde sú napojené dve horizontálne čerpadlá typu SIGMA 32CVX-5-LN-100. Voda sa dopravuje do tlakovej nádoby v ktorej sa udržiava pretlak pomocou tlakových spínačov podľa zapínacích a vypínacích tlakov. Výtlaky čerpadiel sú zaústené do spoločného výtlačného potrubia DN50, na ktorom je osadený uzáver DN50, vodomer MNQN10 a uzáver DN50.

Čerpadlá 2 ks 32CVX- 5-LN-100 Q=2,3 l/s, H=30,6m, P=1,88kW.

Priemerný odber vody je zabezpečený chodom jedného čerpadla a špičkový odber vody dvoma čerpadlami. Poradie čerpadiel sa strieda . Dopĺňanie vzduchu , ktoré je v tlakovej nádrži pohlcované vodou sa vykoná kompresorom. Ovládanie kompresora je ručné podľa úbytku vzduchu pod stanovenú hodnotu. Chod čerpadiel je riadený kontaktnými manometrami v závislosti na tlaku v tlakovej nádrži.

Zapínací tlak 0,20 MPa

Vypínací tlak 0,40 MPa

Tlaková nádrž o objeme 1000 l je opatrená poistným ventilom, tlakomerom a stavoznakom.

Kompresor zabezpečuje prívod vzduchu do TN. Osadený JKS-75-2 s elektromotorom 3 kW.

Tlakové pomery v obci Kamenica nad Hronom dosahujú v I. tlakovom pásme hodnotu od 0,23 Mpa – do 0,57 Mpa. V II. tlakovom pásme hodnotu od 0,46 MPa – 0,60 MPa.

Hygienické zabezpečenie pitnej vody je v rámci diaľkovodu Gabčíkovo-Nové Zámky.

Vodovodná sieť v sídelnom útvaru Kamenica nad Hronom je zrealizovaná ako vetvová vodovodná sieť v kombinácii s okružovou vodovodnou sieťou.

Celková dĺžka vybudovaného verejného vodovodu pre zásobovanie sídelného útvaru Kamenica nad Hronom je cca 8 703 m.

Prevádzkovateľom vodovodnej siete je Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. OZ Nové Zámky.

Vodovodné potrubia sú uložené v komunikáciách, chodníkoch a vo výnimočných prípadoch v zelených pásoch.

Na jednotlivých vetvách sú umiestnené uzávery, hydranty, hydrant – kalník a hydrant – vzdušník.

Rozvodná vodovodná sieť sídelného útvaru Kamenica nad Hronom:**Tabuľka rozvodnej vodovodnej siete Kamenica nad Hronom**

VETVA	MATERIÁL	PRIEMER V (mm)	DĹŽKA V (m)
„1“	PVC	100	81,0
	PVC	150	157,0
„2“	PVC	100	150,0
„2a“	PVC	100	235,0
„2-1“	PVC	100	114,0
„3“	PVC	100	256,0
„3a“	PVC	100	108,0
„4“	PVC	100	318,0
„5“	PVC	200	205,0
„6“	PVC	100	660,0
„7“	PVC	100	160,0
„8“	PVC	100	97,0
„9“	PVC	100	282,0
„9-1“	PVC	100	130,0
„10“	PVC	100	1920,0
„11“	PVC	100	1192,0
„12“	PVC	100	542,0
„13“	PVC	100	250,0
„13-1“	PVC	100	150,0
„14“	PVC	100	130,0
„15“	HDPE	50	70,0
„16“	PVC	100	582,0
„17“	PVC	100	227,0
„18“	PVC	100	612,0
„19“	PVC	100	75,0

Celková dĺžka jestvujúcej rozvodnej vodovodnej siete na území sídelného útvaru je 8703,0 m.

Kedže vodovod sídelného útvaru Kamenica nad Hronom je súčasťou skupinového vodovodu Kamenica nad Hronom, Salka a Malé Kosihy, v intraviláne obce, na konci vodovodnej vetvy „5“, je vybudovaná vodomerná šachta a samostatné prírodné potrubie PVC DN 200 dĺ.2865,2m na ČS Bajtava.

Ochranné pásmo vodovodného potrubia v zmysle zákona č.442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách sa vymedzuje zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:

- pre potrubie do DN 500 1,8 m
- pre potrubie nad DN 500 3,0 m

V pásme ochrany je zakázané:

- a) vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnemu vodovodu alebo verejnej kanalizácii alebo ktoré by mohli ohroziť ich technický stav;
- b) vysádzať trvalé porasty;
- c) umiestňovať skládky;
- d) vykonávať terénne úpravy.

Výpočet potreby vody

Výpočet potreby vody pre sídelný útvar Veľká dolina je spracovaný v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo dňa 14.11.2006.

Rok 2023

Počet obyvateľov : 1 391 obyv.

Priemerná špecifická potreba vody pre bytový fond a občiansku a technickú vybavenosť /Qp/

Bytový fond

1391 obyv..... 145 l/ob/d.....201 695 l/d.....2,334 l/s

Vybavenosť

1391 obyv..... 25 l/ob/d..... 34 775 l/d.....0,402 l/s

$$Q_p = 2,334 + 0,402 = 2,736 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody Qm

$$Q_m = Q_p \times k_m$$

$$Q_m = 2,736 \times 1,6$$

$$Q_m = 4,377 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba vody Qh

$$Q_h = Q_m \times k_h$$

$$Q_h = 4,377 \times 1,8$$

$$Q_h = 7,879 \text{ l/s}$$

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

V obci Kamenica nad Hronom je v súčasnosti vybudovaná cca na 40% verejná splašková kanalizačná sieť.

V rámci I. etapy je vybudovaná delená gravitačná splašková stoková sieť v celkovej dĺžke 2375,0 m a jedna zvyšovacia čerpacia stanica splaškových odpadových vôd s výtlačným potrubím celkovej dĺžky 275 m.

Splaškové vody sú odvádzané do miestnej ČOV Kamenica nad Hronom (2000 EO), kde dochádza k mechanicko-biologickému čisteniu odpadových vôd.

ČOV Kamenica nad Hronom je umiestnená južne pod obcou s vyústením prečistených vôd do vodného toku rieka Hron.

V rámci celoobecnej kanalizácie je v súčasnosti vybudovaná :

-gravitačná kanalizačná sieť

-kanalizačné výtlačky

-zvyšovacia čerpacia stanica splaškových odpadových vôd

-kanalizačné prípojky, resp. kanalizačné odbočenia

Gravitačná kanalizačná sieť

Gravitačná kanalizačná sieť je zrealizovaná ako delená splašková kanalizácia:

Stoka A – PVC DN 300 – 705,0 m

Stoka AA – PVC DN 300 – 441,0 m

Stoka AA-1 – PVC DN 300 – 328,0 m

Stoka B – PVC DN 200 – 102,0 m

PVC DN 300 – 529,0m

PVC DN 400 – 270,0m

Celkovo je vybudovanej 2 375 m gravitačnej splaškovej kanalizácie, dimenzie a materiálu PVC DN 200, 300 a DN 400.

Kanalizačné výtlaky

V rámci celoobecnej kanalizácie sú vybudované výtlaky od čerpacích staníc:

- **výtlak V1** – PVC DN 200 – 275,0m (výtlakom sú dopravované splaškové odpadové vody z obce na ČOV Kamenica nad Hronom)
- **výtlak z ČOV** – PVC DN 200 – 110,0m (výtlakom sú dopravované prečistené odpadové vody z ČOV do vodného toku rieky Hron)

Celkovo je vybudovaných 385,0 m kanalizačných výtlakov.

Čerpacie stanice

Na kanalizačnej sieti je vybudovaná jedna zvyšovacia čerpacia stanica splaškových odpadových vôd ZČS1. Slúži na prečerpávanie splaškových odpadových vôd produkovaných obyvateľstvom z obce Kamenica nad Hronom na ČOV. Je osadená na kmeňovej kanalizačnej stoke „A“ v km 0,000 a je vedená pozdĺž prístupovej komunikácie na ČOV. Jedná sa o podzemný objekt a je vybudovaná ako jednokomorová zo železobetonových prefabrikátov TZR 2200mm, s hrúbkou stien $t=270$ mm.

V čerpacej stanici sú osadené dve ponorné kalové čerpadlá. Jedno čerpadlo je funkčné a jedno čerpadlo tvorí 100% rezervu. Prevádzka čerpadiel je riadená automaticky tromo plavákovými spínačmi. Hrubé nečistoty zachytáva na prítoku do čerpacej komory česlicový ochranný kôš. Kapacita čerpacej stanice je : $Q_{\text{č}} = 8-15$ l/s

Domové prípojky a kanalizačné odbočky

Kanalizačné prípojky, resp. kanalizačné odbočky slúžia na odkanalizovanie domov ležiacich pozdĺž trasy gravitačných stôk. Pre každú nehnuteľnosť je vybudovaná samostatná kanalizačná prípojka z potrubia PVC DN 150, zaústená do stoky prostredníctvom sedlovej odbočky PVC DN 300/150, resp. PVC DN 400/150 a PVC DN200/150 a na ňu nadväzujúce tvarovky – kolena PK 150/30°, PK 150/45°. Domové prípojky sú ukončené revíznou kanalizačnou šachtičkou za hranicou pozemku majiteľa pripojovanej nehnuteľnosti.

V časti obce, kde nie je vybudovaná verejná splašková kanalizačná sieť, odpadové vody od obyvateľstva a vybavenosti sú zachytávané v individuálnych žumpách, ktoré technicky ako aj polohovo väčšinou nevyhovujú STN 73 6701.

Snahou obce je, aby sa čo najskôr dobudovala verejná kanalizácia v obci a tak sa mohlo čo najviac ľudí pripojiť na verejnú kanalizáciu, čo bude mať v konečnom dôsledku aj kladný vplyv na životné prostredie, nakoľko sa zamedzí nezodpovednému vyvážaniu obsahu žump do okolia, resp. sa zamedzí pri zlom technickom stave žump, vnikaniu obsahu žump do horninového prostredia.

Celkové množstvo odpadových vôd prijímaného do kanalizačnej siete

- počet obyvateľov – súčasnosť - 1391 obyv.

Priemerný denný prítok odpadových vôd Q_{24}

$$Q_{24} = 236,47 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{24} = 9,82 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{24} = 2,737 \text{ l/s}$$

Maximálny hodinový prítok odpadových vôd Q_h

$Q_h = 29,46 \text{ m}^3/\text{h}$

$Q_h = 8,183 \text{ l/s}$

Minimálny hodinový prítok odpadových vôd $Q_{\min}$

$Q_{\min} = 5,892 \text{ m}^3/\text{h}$

$Q_{\min} = 1,636 \text{ l/s}$

Čistenie splaškových odpadových vôd

Čistiareň odpadových vôd umožňuje čistenie splaškových odpadových vôd produkovaných z obce Kamenica nad Hronom a zväzaných vôd zo žúmp. Technické riešenie čistiarene vychádza z výhľadovej produkcie odpadových vôd – 2000 EO.

Kapacitné údaje ČOV

Na čistiarni odpadových vôd je možné spracovávať splaškové vody z obce Kamenica nad Hronom a zväzané odpadové vody zo žúmp.

Údaje o množstve a zložení produkovaných odpadových vôd vychádzajú z podkladov vypracovaných v predchádzajúcich stupňoch projektovej dokumentácie, predstavujú celkovú kapacitu a sú v súlade s požiadavkami danými investorm a prevádzkovateľom ČOV.

Projektované množstvo a kvalita odpadových vôd

Parameter	Rozmer	Hodnota
Priemerné celkové množstvo odpadových vôd	[m ³ /d]	320
	[m ³ /h]	13
	[l/s]	3,7
Maximálny prietok	[m ³ /h]	33,3
	[l/s]	9,25
Kapacita vyjadrená ako BSK ₅	[kg/d]	120
Kapacita vyjadrená ako BSK ₅	[mg/l]	375
Kapacita vyjadrená ako počet EO	[-]	2000
Kanalizácia	[-]	delená
Režim vypúšťania odpadových vôd	[-]	kontinuálne

Charakteristika technologického procesu

Proces čistenia odpadovej vody je realizovaný technológiou nízkozaťažovanej aktívacie s úplnou aeróbnou stabilizáciou vznikajúceho kalu v jednokalovom systéme s biomasou vo vznose, ktorá v danom reaktorovom usporiadaní umožňuje odstránenie organického znečistenia a vytvára podmienky na priebeh procesov odstraňovania dusíka. Proces čistenia prebieha kontinuálne pričom jestvujúce autoregulačné mechanizmy zabezpečujú vysokú stabilitu prebiehajúcich procesov a účinnosť čistenia v širokom rozsahu látkového a hydraulického zaťaženia.

Druh ČOV	mechanicko - biologická aktivačná
----------	--

Popis technického riešenia:

Pritekajúce splaškové vody sú čistené na jednotlivých prevádzkových súboroch v nasledovnej skladbe:

- mechanické predčistenie
- biologické čistenie a rozvod vzduchu
- kalové hospodárstvo

Mechanické predčistenie

Odpadová voda je privádzaná z obce tlakovou kanalizáciou potrubím DN 200 do združeného objektu mechanického predčistenia. Potrubie je zaústené do žlabu pred strojne stierané hrablice s lisom na zhrabky. V prípade potreby je možné strojne stierané hrablice obtokovať cez ručne stierané hrablice. Zhrabky zo strojovne stieraných hrablic gravitačne padajú do lisu zhrabkov a následne zlisované sú uskladňované v kontajneri na zhrabky a odtiaľ sú vyvážané.

Odpadová voda preteká žlabom do vertikálneho lapača piesku. V lapači piesku sa na dne zhromažďuje piesok, ktorý je vyčerpávaný mamutkov do práčky piesku. Tlakový vzduch na prevádzku mamutky je dodávaný kompresorom, ktorý je umiestnený v duchárni. Mechanicky predčistená voda preteká gravitačne do čerpacej komory, kde sú osadené dve ponorné čerpadlá, ktorými sú privádzané odpadové vody k nádržiam biologického čistenia. Čerpanie je riešené tak, že z jedného čerpadla je možné priviesť vody do oboch nádrží súčasne.

Biologické čistenie a rozvod vzduchu

Nádrže biologického čistenia sú dve čiastočne zapustené smaltové nádrže. Odpadová voda priteká z čerpacej komory mechanicky predčistených odpadových vôd do každej aktivačnej nádrže samostatne potrubím DN 100.

V biologických nádržkách sa nachádzajú aktivačné zóny a dosadzovacie zóny typu ODKAL. Aktivačné zóny slúžia na dokonalé prevzdušnenie aktivačnej zmesi a ODKALy slúžia na separáciu vyčistenej vody od kalu za pomoci vločkového mraku.

V aktivačných zónach sa natekajúca voda a aktivačná zmes za pomoci vzduchu dostáva do vzosu, premiešava a prevzdušňuje. Jednotlivé aktivačné zóny sú oddelené od seba plastovými priečkami z panluxu a prepojené otvormi. Do ODKALov, ktoré sú tiež z panluxu a pozinkovanej oceľovej konštrukcie, nateká odpadová voda cez nátokovú hranu. Obedva ODKALy sa delia na dve sekcie po 2,4m. Pri dne ODKALu v oboch nádržkách sa nachádza potrubie na odsávanie kalu, ktorým je kal odvádzaný gravitačne potrubím DN 150 do zahusťovacej nádrže. Zvyšná časť kalu a aktivačnej zmesi sa dostáva späť do aktivácie za pomoci recirkulačných elementov. V každej zo sekcií sa nachádza jeden recirkulačný element.

Biologicky vyčistená voda v ODKALe prechádza cez vločkový mrak nachádzajúci v strede ODKALu a pri hladine je odvádzaná dvoma laminátovými odtokovými žlabmi v oboch nádržkách do potrubia vyčistenej vody DN 150, ktoré je pred armatúrnou šachtou zredukované na DN 65. V armatúrnej šachte je na potrubí osadený indukčný prietokomer. Za prietokomerom sa profil opäť mení na DN 150 a prechádza do čerpacej komory vyčistených vôd. Potrubie je vyvedené až za čerpaciu komoru, pričom v komore je z tohoto potrubia vyvedená odbočka DN 100 so šupátkom a za touto odbočkou sú do rúry zaústené dva samostatné výtlaky DN 80 čerpadiel. Medzi odbočkou DN 100 a výtlakmi čerpadiel je nainštalované šupátko DN 150. Voda tečie gravitačne z biologických nádrží cez armatúrnú komoru a cez čerpaciu komoru (šupátko DN 150 je otvorené) až do armatúrnej šachty, v ktorej sa napája na obtok ČOV – potrubie DN 200. V prípade, že gravitačný odtok nie je možný odkloní sa tok vyčistenej vody cez odbočku DN 100 do čerpacej komory, odkiaľ je čerpaná čerpadlami (šupátko DN 150 je zatvorené) do

spoločného výtlaku DN 150, ktorý odvádza vodu do armatúrnej šachty, kde sa napája na obtok čistiareň.

Ducháreň a rozvod tlakového vzduchu

Tlakový vzduch je dodávaný dúchadlami – 2 kusy, ktoré sú osadené v duchárni. Nainštalované su dve dúchadlá typu ROBUSCHI RBL 21 v zapojení 1+1. Chod pracujúceho dúchadla je riadený automaticky frekvenčným meničom v závislosti od zvyškovej koncentrácie kyslíka v aktivácii. Zvyšková koncentrácie kyslíka je meraná kyslíkovou sondou.

Kalové hospodárstvo

Kalové hospodárstvo tvorí jedna zahusťovacia nádrž a jeden kalojem.

Zahusťovacia nádrž sa skladá z troch častí:

- suchá armatúrna komora
- vlastná zahusťovacia nádrž
- šachta na odpúšťanie kalovej vody.

Kvalita vody na odtoku z ČOV

Pri dodržaní produkcie a kvality odpadovej vody a pri súčasnom dodržaní zásad predpísaného spôsobu prevádzkovania, daného prevádzkovým poriadkom bude kvalita vyčistenej vody na odtoku z ČOV nasledovná:

Kvalita vody na odtoku z ČOV

Parameter	Rozmer	Odtok (p/m)	Smerné znečistenie (p/m)
BSK ₅	[mg O ₂ /l]	15 / 30	< 30 / 60
CHSK _{Cr}	[mg O ₂ /l]	50 / 100	< 135 / 170
NL	[mg/l]	20 / 30	< 30 / 60
NH ₄ - N	[mg/l]	5 / 20	< 20 / 40

Kvalita vypúšťaných odpadových vôd je v súlade s prílohou č.6 a s ohľadom na recipient aj s prílohou č. 5 nariadenia vlády SR č. 359 / 2022 Z.z. , ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č.269/2010 Z.z.

Vplyv vyčistených vôd na recipient

Hydrologické údaje recipientu:

Tok	Hron
Profil (riečny km)	Kamenica nad Hronom
355 dňový prietok	13,0 m ³ /s

Znečistenie v toku:

Ukazovateľ	Koncentrácia	*Smerné znečistenie
BSK ₅	6,8	7

Vplyv vypúšťaného znečistenia na recipient :

$$c(\text{BSK}_5)_{\text{sk}} = \frac{c(Z)_{\text{recipient}} \cdot Q_{355} + c(Z)_{\text{vyčistená}} \cdot Q_{24}}{Q_{355} + Q_{24}}$$

- kde $c(Z)_{sk}$ - skutočné znečistenie v toku po zmiešaní s odpadovou vodou
 $c(Z)_{recipient}$ - znečistenie nad zdrojom znečistenia pri Q_{355}
 $c(Z)_{vyčistená}$ - znečistenie na odtoku z ČOV
 Q_{355} - prietok recipientom = 13 000 l/s
 Q_{24} - množstvo vypúšťaných vyčistených odpadových vôd = 3,7 l/s

Kvalita vody po zmiešaní v toku:

Ukazovateľ	Koncentrácia	*Smerné znečistenie
BSK ₅	6,802	7

* smerné znečistenie podľa prílohy č.1 nariadenia vlády č. 269/2010 Z.z. a NV SR č.359/2022 Z.z.

Posúdenie vplyvu na recipient

Z porovnania hodnôt znečistenia po zmiešaní v toku so smernými hodnotami vyplýva: **vyhovuje** nariadeniu vlády SR č. 269 / 2010 Z.z v sledovaných ukazovateľoch a NV SR č.359/2022 Z.z..

Požiadavky a ciele riešenia:

1. Rešpektovať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.
2. SVP, š.p.. Povodie Dunaja, odštepny závod, je správca nielen vodohospodársky významných vodných tokov, ale aj povodia a dbá pri správe povodia o dobrý stav vôd a o zachovanie trvalo udržateľných pomerov v povodí. SVP, š. p, Povodie Dunaja, odštepny závod, sa v zmysle zákona 364/2004 Z. z. o vodách v poslednom znení vyjadruje v celom spravovanom území ku každému nakladaniu s vodami, ktorým sa mení vodný režim, hlavne k aktivitám v kontakte s vodnými tokmi, spôsobu likvidácie splaškových vôd a k problematike nakladania so zrážkovými vodami aj v miestach, kde sa priamo vodné toky nenachádzajú, ale lokality gravitujú ku vodnému toku, alebo sú situované nad sledovanými útvarmi podzemných vôd Vodného plánu SR v zmysle zákona o vodách v poslednom znení.
3. Z hľadiska ochrany kvality podzemnej a povrchovej vody je podmienkou plánovaný územný rozvoj obce prvoradým vybudovaním verejnej kanalizačnej siete. Dovtedy je potrebné odvádzanie splaškových odpadových vôd do vodotesných žump, realizované a prevádzkované v zmysle STN 75 6081 ..Žumpy pre splaškové odpadové vody"..
4. V územnom pláne je potrebné zakreslenie všetkých vodných tokov v riešenom území, vrátane ich pobrežných pozemkov, pre ktoré v zmysle ustanovenia § 49 zákona č.364/2004 Z. z. o vodách v poslednom znení je potrebné rešpektovať obojstranný pobrežný pozemok 10 m od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom vodnom toku a 5 m od brehovej čiary drobného vodného toku. Pri ochrannej hrádzi vodného toku sú pobrežné pozemky do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. V tomto území nie je možné umiestňovať vedenia a zariadenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru vrátane pevného oplotenia a súvislú vzrastlú zeleň. Pobrežný pozemok sa stanovuje z dôvodu zabezpečenia prístupu mechanizácie správcu k údržbe koryta toku.
5. Všetky komunikácie, vrátane chodníkov a cyklochodníkov, ktoré sú vedené po pobrežných pozemkoch vodných tokov musia byť minimálne 1 m od brehovej čiary

vodných tokov. Zároveň však musia byť realizované takým spôsobom, aby v budúcnosti nebola obmedzená strojná údržba korýt vodných tokov a povodňová ochrana. Všetky inžinierske siete vedené popri komunikáciách na pobrežných pozemkoch, vrátane vodovodu, je potrebné umiestniť až za komunikácie tak, aby nezasahovali do pobrežných pozemkov.

6. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z. z o ochrane pred povodňami.
7. Pri návrhu koncepcie nakladania s dažďovými vodami z plánovaných rozvojových lokalít je potrebné v maximálnej miere zadržať vodu v území a využiť disponibilnú infiltračnú schopnosť miestneho horninového prostredia (vodné plochy, retenčné priestory resp. infiltračné nádrže). Pri výpočtoch objemu z návrhovej zrážky pre budovanie retenčných prvkov v území je potrebné použiť minimálne 5-ročnú návrhovú zrážku ($p=0,2$, $t=15\text{min.}$, $q=180,0\text{ l/s/ha}$) a vyšší súčiniteľ odtoku zo striech a spevnených plôch ($K=1$), aby nebol podhodnotený potrebný záchytný objem pre privalovú zrážku. Povolený priebežný odtok z retencie do recipientov je potrebné zachovať na úrovni 5% z 2 ročnej zrážky trvajúcej 15 minút.
8. Pri odvádzaní zrážkových vôd z parkovacích plôch pre 5 a viac vozidiel je potrebné, aby boli zrážkové vody prečistené v odlučovačoch ropných látok s výstupnou hodnotou NEL do $0,1\text{ mg/l}^1$, v súlade s nariadením vlády SR č. 269/2010 Z. z..
9. Nakladanie s dažďovými vodami je potrebné navrhovať a následne zrealizovať tak, aby nedochádzalo k ich odtekaniu na susedné pozemky, ani pri intenzívnych zrážkach.
10. Budúcou realizáciou rozvoja obce nesmie dôjsť k zhoršeniu (znečisteniu) kvality povrchových vôd a podzemných vôd v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.
11. Prípadné križovania inžinierskych sietí a komunikácií s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“. Projektovú dokumentáciu križovaní vodných tokov a komunikácií na pobrežných pozemkoch, ako aj dokumentáciu všetkých stavieb v susedstve vodných tokov, je potrebné predložiť na odsúhlasenie SVP, š.p., Povodie Dunaja, odštepny závod, prevádzkové stredisko Komárno.
12. V rámci využitia územia nesmie dôjsť k zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich, je potrebné vytvárať územno-technické predpoklady na úpravu odtokových pomerov, protipovodňových opatrení a revitalizáciu vodných tokov.
13. Akúkoľvek investorskú činnosť v dotyku s vodným tokom je potrebné odsúhlasiť organizáciou SVP š.p.
14. Je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia, zamedziť v ňom výstavbu a iné nevhodné činnosti a vytvárať podmienky:
  - pre prirodzené meandrovanie vodných tokov;
  - komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody;
  - vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce, majetkov a životov jej obyvateľov;
  - Stavby situované v blízkosti vodných tokov osádzať s úrovňou prízemnia min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov;

- stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby;
- podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďových vôd do územia;
- obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov.

15. Požiadavky v oblasti hydromelioračných stavieb:

- v ÚPN obce Kamenica nad Hronom do grafickej časti zapracovať rúrovú sieť so závlahovými pozemkami, rešpektovať polohu potrubia a ČS.
- prípadné križovanie plánovaných inžinierskych sietí a komunikácií s rúrovou sieťou, navrhnúť a realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“ z r. 1983.
- projektovú dokumentáciu stavieb a všetkých inžinierskych sietí, ktoré sa dotknú odvodňovacích kanálov, je potrebné predložiť na vyjadrenie Hydromelioráciám š.p.

Závlahové stavby - záujmové územie závlah a podzemné závlahové potrubia žiadame pri vypracovaní projektovej dokumentácie ÚPN a realizácii stavieb rešpektovať. S umiestnením stavieb trvalého a dočasného charakteru na závlahovom potrubí a v jeho ochrannom pásme nesúhlasíme.

V prípade, že v rozhodovacom procese prevýši záujem vlastníkov parciel o zhodnotenie ich vlastníctva a správny orgán vydá súhlas so zmenou funkčného využitia územia na stavebné účely podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z.z. a následne rozhodnutie o odňatí parciel podľa § 17 uvedeného zákona, žiadame správny orgán, aby v rozhodnutí zaviazal stavebníka (vlastníka pozemkov) pred začatím stavebného konania na príslušnú stavbu prekonzultovať návrh projektu stavby so š.p. Hydromeliorácie - Odborom správy a prevádzky HMZ, ktorý na základe predloženej dokumentácie a odborného posúdenia stavebníkom určí jednu z podmienok stanovených v bodoch a/, b/, c/

a/ v prípade, že sa preukáže odborným posúdením možnosť zrušenia časti potrubia bez náhrady novým potrubím (toto preukazuje žiadateľ a následne schvaľuje Hydromeliorácie, š.p.), zaviazat' stavebníka - vlastníka pozemkov pred začatím stavebného konania majetkovoprávne vysporiadať so správcom vodnej stavby príslušnú časť rúrovej siete (podzemného závlahového potrubia). Postupovať sa bude podľa § 45a ods. 1 a 3 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov v súlade so Smernicou Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky k činnosti rezortnej majetkovej komisie a jej postupe pri nakladaní s majetkom štátu. Podmienkou je, že uzatvorenie a odpredaj časti rúrovej siete nesmie mať za následok znefunkčnenie zostávajúcej časti rúrovej siete,

b/ v prípade, že sa preukáže odborným posúdením nutnosť preložky časti podzemnej rúrovej siete tak, aby vodná stavba zostala naďalej využiteľná, zaviazat' stavebníka pred začatím stavebných prác zrealizovať preložku potrubia podľa schválenej PD, ktorú predkladá stavebník. Náklady na vykonanie preložky budú hradené v plnej výške stavebníkom. Odovzdanie a prevzatie realizovanej preložky potrubia bude vykonané za účasti zástupcu Hydromeliorácie, š.p. Vybudovaná preložka bude správcovi vodnej stavby odovzdaná bezodplatne po jej kolaudácii,

c/ ak nebude možné zrušenie, resp. preložka časti rúrovej siete, zaviazat' stavebníka o rešpektovanie jestvujúceho závlahového potrubia vodnej stavby a dodržanie ochranného pásma od osi závlahového potrubia, ktoré bude stanovené správcom vodnej stavby. V ochrannom pásme neumiestňovať stavby trvalého charakteru, ani vysádzať stromy a kríky. Zároveň požadujeme zaviazat' vlastníka pozemkov k právu prístupu k vodnej stavbe za účelom vykonávania prevádzkových činností a nevyhnutných opráv (Zákon o vodách č. 364/2004). Všetky inžinierske siete realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“. V prípade poškodenia majetku štátu, ku ktorému má Hydromeliorácie, š.p. právo hospodárenia, jeho uvedenie do pôvodného stavu na náklady žiadateľa - stavebníka. Majiteľ pozemku si

nebude uplatňovať u správcu závlahy náhradu za škody na majetku, spôsobené prípadnou poruchou na závlahovom potrubí a pri jej odstraňovaní.

16. *Do územného plánu žiadame o zakreslenie všetkými vodnými tokmi a ochrannými hrádzami v riešenom území, vrátane ich pobrežných pozemkov, pre ktoré v zmysle ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v poslednom znení je potrebné rešpektovať obojstranný pobrežný pozemok 10 m od brehovej čiary vodohospodársky významných vodných tokov, ako aj od vzdušnej a návodnej päty ochranných hrádz týchto tokov a 5 m od brehovej čiary pri drobných vodných tokoch. V tomto území nie je možné umiestňovať vedenia a zariadenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru vrátane pevného oplotenia a súvislú vzrastlú zeleň. Pobrežný pozemok sa stanovuje z dôvodu zabezpečenia prístupu mechanizácie správcu k údržbe koryta toku.*
17. *Požadujeme dodržať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.*
18. *Podľa § 20 odst. 5 a 6 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami platí, že v inundačnom (záplavovom) území je zakázané umiestňovať bytové budovy, nebytové budovy, umiestňovať materiál a predmety, ktoré môžu zhoršiť odtok povrchových vôd, kvalitu vody alebo ktoré by mohla voda počas povodne odplaviť ako i iné stavby, objekty a zariadenia, ktoré by mohla voda počas povodne poškodiť alebo odplaviť. V inundačnom území je ďalej zakázané okrem iného, zriaďovať oplotenie, živý plot alebo inú obdobnú prekážku, ktorá zhoršuje podmienky odtoku povrchových vôd, vykonávať terénne úpravy, ktoré môžu zhoršiť odtok povrchových vôd počas povodne.*
19. *Všetky prípadné križovania a súběhy inžinierskych sietí s vodnými tokmi požadujeme realizovať v súlade s normou STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“. Projektovú dokumentáciu križovaní vodných tokov a komunikácií na pobrežných pozemkoch, ako aj dokumentáciu všetkých stavieb v susedstve vodných tokov a akúkoľvek inžiniersku činnosť v dotyku s vodným tokom požadujeme predložiť na odsúhlasenie SVP, š.p., Povodie Dunaja, odštepny závod.*
20. *Nové rozvojové plochy požadujeme v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách napojiť na kanalizačnú sieť, čím podmieňujeme budúci rozvoj. Pri rozširovaní zástavby a napájania nových objektov na verejnú kanalizáciu musí byť vopred zabezpečená dostatočná kapacita existujúcej vetvy kanalizácie ako aj čistiarne odpadových vôd, do ktorej budú odpadové vody odvádzané.*
21. *Zrážkové vody zo spevnených plôch, striech a komunikácií v rozvojových lokalitách požadujeme v maximálnej miere zadržať v území - zachovať retenčnú schopnosť územia. Nakladanie s dažďovými vodami požadujeme vyriešiť tak, aby nedochádzalo k ich odtekaniu na susedné pozemky a komunikácie ani v čase intenzívnych zrážok.*
22. *Dokumentáciu pre ďalšie etapy prípravy územného plánu obce požadujeme predložiť na vyjadrenie v zmysle zákona o vodách č. 364/2004 Z.z., zákona č. 7/2010 Z.z. a zákona 50/1976 Zb.*

Plynofikácia

Obec je celoplošne plynofikovaná. Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie v predmetnej obci je zemný plyn (ZP). Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je zemný plyn dodávaný vysokotlakou (VTL) a strednotlakou (STL) plynovodnou distribučnou sieťou (DS) tvorenou systémom diaľkových a miestnych plynárenských zariadení (PZ). Plynovodnú DS v území obce v súčasnosti prevádzkuje najmä fa SPP – distribúcia, a.s..

Zemný plyn (ZP) sa v obci Kamenica nad Hronom v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na rôzne technologické účely.

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom distribútora (dopravcu) ZP.

V obci sa môžu v zmysle nachádzať štyri kategórie odberateľov ZP. Prvou kategóriou odberateľov (ročný odber ZP do 6,5 tis.m³) je kategória domácnosti (D). K termínu 12/2023 je takýchto odberateľov 277. Druhou kategóriou odberateľov (ročný odber do 60 tis.m³) je kategória maloodberatelia (M). V obci je ich 8. Treťou kategóriou odberateľov (ročný odber od 60 tis.m³ do 400 tis.m³) je kategória strednoodberateľov (S). Štvrtou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 400 tis.m³) je kategória veľkoodberateľov (V). Strednoodberatelia a veľkoodberatelia plynu sa v obci Kamenica nad Hronom nenachádzajú.

Primárnym zdrojom ZP obce je **VTL prípojka PN40 DN80 Malá nad Hronom z VTL plynovodu PN40 DN80 Kamenný Most, VTL regulačná stanica RS 1200 Malá nad Hronom** (tieto PZ sa ale v území obce nenachádzajú) a STL2 prepojovací plynovod Malá nad Hronom – Kamenica nad Hronom PN4 D110.

Sekundárnym zdrojom ZP v obci je **STL2 plynovodná DS Kamenica nad Hronom**. Táto tzv. miestna sieť (MS) pozostáva z jednej údržbovej oblasti (ÚO) s názvom **ÚO Kamenica nad Hronom** a tvorí spoločnú rozvodňu ZP aj s **STL2 plynovodnou DS Malá nad Hronom**. MS je tvorená úsekmi STL plynovodov (PL) a plynovodnými prípojkami (PR) z PE. MS zabezpečuje v území obce plošnú distribúciu a dodávku ZP.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov ZP v obci je ZP dodávaný STL plynovodnými PR. Doreguláciu ZP z STL/STL resp. STL/NTL a meranie odberu ZP zabezpečujú plynové regulačné a meracie zariadenia (RaMZ). Prevádzku OPZ zabezpečujú odberatelia ZP na vlastné náklady.

Prehľad a parametre plynárenských zariadení

Prehľad a parametre PZ nachádzajúcich sa v katastrálnom území Kamenica nad Hronom podľa jednotlivých plynárenských zariadení sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

distribučné STL2 prepojovacie PL:

<i>Názov</i>	<i>prevádzkový tlak</i>	<i>dimenzia</i>	<i>materiál</i>
PL Malá nad Hronom – Kamenica nad Hronom	do 300 kPa	DN110	PE

distribučné STL2 plynovodné MS:

<i>Názov</i>	<i>konštrukčný tlak</i>	<i>prevádzkový tlak</i>	<i>materiál</i>
MS Kamenica nad Hronom	PN4	do 300 kPa	PE

Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení**OCHRANNÉ PÁSMA NACHÁDZAJÚCICH SA PZ:**

- STL PL a PR v extraviláne 4 m od osi
- STL PL a PR v intraviláne 1 m od osi

BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA NACHÁDZAJÚCICH SA PZ:

- STL PL a PR v extraviláne 10 m od osi
- STL PL a PR v intraviláne 2 m od zariadenia

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Vytvoriť územno-technické predpoklady pre plynofikáciu všetkých rozvojových lokalít a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.*
2. *Zachovať a rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma (ďalej len "OP a BP") existujúcich PZ tak, ako tieto vyplývajú z ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov.*
3. *Prípadnú plynofikáciu riešených území riešiť koncepčne v súlade s podmienkami, vyplývajúcimi zo všeobecne záväzných právnych predpisov a na základe podmienok a vyjadrení SPP-D, ako prevádzkovateľa PDS.*
4. *V prípade požiadavky na uskutočnenie preložky existujúcich PZ prevádzkovaných SPP-D, je potrebné kontaktovať oddelenie prevádzky SPP-D, ktoré možnosť realizácie preložky posúdi a stanoví konkrétne podmienky jej realizácie.*
5. *Podľa ustanovenia § 79 ods. 5 a 6 a ustanovenia § 80 ods. 4 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zriaďovať stavby v OP a BP PZ a vykonávať činnosť v OP PZ možno len po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa PDS a za podmienok ním určených.*

Elektrifikácia

Obec Kamenica nad Hronom je zásobovaná elektrickou energiou z transformovni 22/0,42 kVA. Tieto transformovne sú napojené z rozvodne TR 110/22 kVA Stúrovo, cez 22 kV vzdušné elektrické vedenie. Prípojky vedú ku stožiarovým a kioskovým trafostaniciam. Elektrizáciu sieť v obci spravuje ZS Distribučná a.s. a teda je i prevádzkovateľom väčšiny trafostaníc.

Energetický kód obce je 0021.

Jednotlivé trafostanice sú napájané z dvoch vzdušných 22kV liniek. Jedná sa o:

- linku č. 327, ktorá vedie západno-východným smerom ;
- linku č.254, ktorá vedie severojužným smerom

Rozsah elektrických zariadení na katastrálnom území obce:

- 2x110 kV vzdušné vedenie
- 22 kV vzdušné vedenie (3x70/11)
- transformovňa priehradová stav - 6 ks;
- transformovňa kiosková stav - 3ks;
- transformovňa murovaná stav - 1ks;

- transformovňa stĺpová stav - 4ks;

Jestvujúce trafostanice :

číslo trafostanice	Typ stav	Poznámka / vlastník
TS 0021- 01	priehradová	ZS DIS
TS 0021- 02	priehradová	ZS DIS
TS 0021- 03	Priehradová	ZS DIS
TS 0021- 04	Priehradová	ZS DIS
TS 0021- 05	dvaapolstĺpová	ZS DIS
TS 0021- 07	Dvojstĺp	Sušička PD ZS DIS
TS 0021- 08	Priehradová	Strelnica ZS DIS
TS 0021- 09	murovaná	Prečerpávačka SVP š.p. ZS DIS
TS 0021- 11	dvaapolstĺpová	ZS DIS
TS 0021- 14	Kiosk	ZS DIS
TS 0021- 17	priehradová	ZS DIS
TS 0021- 18	dvaapolstĺpová	ZS DIS
TS 0021- 19	Kiosk	Bytovky ZS DIS
TS 0018- 15	Kiosk	Ústav Kováčov/ ZS DIS

Vzhľadom na predpokladanú výstavbu jednotlivých celkov a ulíc v trase vzdušného 22kV vedenia sa urobí zakabelizovanie napojenia existujúcich, rekonštruovaných (zo stožiarových na kioskové) a nových TS v rámci obce.

Elektrické rozvody v obci sú prevedené vodičmi AlFe 25 mm² až AlFe 70 mm² na nadzemných podperách. Súčasný napätový pomery na sekundárnej strane, aj na koncoch odbočiek sú v pomerne dobrom stave. V prípade plánovanej investičnej výstavby, podnikateľských a výrobných areálov, bude vybudovaná nová sieť trafostaníc s uložením káblových rozvodov do zeme, prípadne napojenie na existujúce trafostanice. V kontexte rozvoja budú zároveň riešené rozvody pre verejné osvetlenie iba zemnými káblami a osadením svietidiel na oceľové estetické stožiare.

Ochranné pásmo el. vedení a transformátora treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.656/2004. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je:

- 15 m pri napätí 110 kV vonkajších nadzemných elektrických vedení
- 10 m pri napätí 22 kV (v súvislých lesných priesekoch 7 m) a u stožiarovej TS
- 2 m pri zavesenom káblovom vedení od 1 kV do 110 kV od krajného vodiča
- 1 m pri podzemnom káblovom vedení

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.
- Zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky, uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky, vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku.
- Vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.
- Stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Vytvoriť územno-technické predpoklady pre napojenie silových elektroenergetických sietí do všetkých rozvojových lokalít a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.*
2. *V ÚPD je potrebné rešpektovať všetky elektroenergetické siete a zariadenia a ich ochranné pásma.*
3. *Kabelizovať všetky určené 22 kV vzdušné elektrické vedenia tak, aby sa odblokovali rozvojové územia obce.*
4. *Podporovať realizáciu fotovoltaických elektrární v záujmovom území obce Kamenný Most.*

Spoje

Obec patrí z hľadiska telekomunikačného členenia do primárnej oblasti Nové Zámky. Rozvod telekomunikačnej siete je napojený z digitálnej telefónnej ústredne, nachádzajúcej sa v obecnom úrade. Cez obec Kamenica nad Hronom vedie diaľkový optický kábel (DOK) T-COM. Vedľa areálu ČOV SA nachádza stožiar mobilných operátorov. Pokrytie signálom všetkých súčasných operátorov, poskytujúcich telekomunikačné služby v danej lokalite, je dobrá. Väčšina domácností je napojená na internetovú sieť.

Rozvodná sieť miestnych telekomunikačných sietí je vedená zemnými káblami prevažne popri komunikáciách. Vo väčšej časti obce sú vzdušné telekomunikačné rozvody, cez ktoré sa prostredníctvom účastníckych rozvádzačov napájajú jednotliví účastníci.

V zmysle zákona č.610/2003 podľa § 67 o elektronických komunikáciách sú vedenia verejnej telekomunikačnej siete (VTS) chránené ochranným pásmom.

Ochranné pásmo VTS je široké 1 m od osi jeho trasy. Hĺbka a výška OP je 2 m od úrovne zeme pri podzemných vedeniach a v okruhu 2 m pri nadzemných vedeniach.

Obecný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v budove obecného úradu.

Záver

- V ochrannom pásme telekomunikačných zariadení a sietí nemožno:
- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie;
  - vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. Vytvoriť územno-technické predpoklady pre napojenie telekomunikačných sietí do všetkých rozvojových lokalít a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.
2. V ÚPD je potrebné rešpektovať všetky telekomunikačné siete a zariadenia.
3. Vytvoriť predpoklady, aby každá budova v územnom pláne obce bola v budúcnosti pripojiteľná k verejnej elektronickej komunikačnej sieti. To znamená, že ku každej novej budove v zmysle S 67e ods.1. vrátane odseku 2 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v platnom znení musí byť v územnom pláne zakreslená trasa vedenia elektronickej komunikačnej siete. Vedenie elektronickej komunikačnej siete je podľa S 2 ods. 14 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách ako aj podľa § 139a ods. 10 písm. e) stavebného zákona verejným technickým vybavením územia.
4. V návrhu ÚPN obce rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a vytvoriť predpoklady pre možnosť rekonštrukcie existujúcich zariadení, výstavbu a rozšírenie verejnej elektronickej komunikačnej siete (VEKS) - jej podzemných sietí, nadzemných stavieb a základňových staníc, ako technickej infraštruktúry – vybavenia územia.

11. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia

Chránené územia prírody

Ochranu prírody a krajiny upravuje najmä osobitný zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“)

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny sa na území SR rozlišuje päť stupňov územnej ochrany, pričom pre každý stupeň ochrany sa určujú činnosti, ktoré podliehajú súhlasu orgánov ochrany prírody, alebo sú v určitých územiach obmedzené alebo zakázané. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Územná ochrana

Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnu správu ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány štátnej správy. Čo sa týka vydávania súhlasu na výrub drevín podľa zákona je obec príslušná v prípade ak drevina rastie v zastavanom území obce a okresný úrad je príslušný v prípade, ak drevina rastie mimo zastavaného územia obce.

Pre celkové zlepšenie ekologickej kvality a stability posudzovaného územia je dôležité chápať navrhované opatrenia ako integrované opatrenia všeobecnej, územnej a druhej ochrany prírody a krajiny.

V súvislostiach so všeobecnou ochranou prírody a krajiny sú dôležité najmä nasledovné ustanovenia zákona:

(1) Každý je povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrožovaním, poškodzovaním a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability.

(2) Významný krajinný prvok možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologicke-stabilizačnej funkcie.

(3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu.

(4) Podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia.

(5) Podnikatelia a právnické osoby sú povinní opatrenia podľa odsekov 3 a 4 zahrnúť už do návrhov projektov, programov, plánov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitných predpisov.

Ochrana prírodných biotopov a mokradí

(1) Ochrana prírodných biotopov je súbor opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopov európskeho významu a biotopov národného významu.

(2) Ak orgán ochrany prírody v konaní podľa druhej a tretej časti tohto zákona alebo ako dotknutý orgán podľa § 9 ods. 1 upozorní osobu, že činnosťou, ktorú plánuje vykonať, a ku ktorej nebol vydaný súhlas alebo záväzné stanovisko podľa tohto zákona, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody. Upozornenie obsahuje aj identifikáciu biotopu, popis jeho stavu a vymedzenie jeho hranice.

(3) Orgán ochrany prírody v rozhodnutí, ktorým sa vydáva súhlas na vykonanie činnosti podľa odseku 2, uloží vykonanie primeraných opatrení na kompenzovanie negatívnych účinkov činnosti na biotop európskeho významu alebo biotop národného významu, ak je to potrebné pre zabezpečenie ochrany biotopu európskeho významu a biotopu národného významu.

(4) Zoznam biotopov európskeho významu vrátane prioritných biotopov a biotopov národného významu a podrobnosti o podmienkach vydávania súhlasu a opatreniach podľa odseku 3 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(5) Na zmenu stavu mokrade, najmä jej úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažbu tŕstia, rašeliny, bahna alebo iného materiálu, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody; to neplatí, ak ide o činnosť vykonávanú správcom vodného toku v súlade s osobitným predpisom mimo chránených území alebo v súlade s dohodnutými zásadami starostlivosti o vodný tok podľa odseku 6.

(6) Organizácia ochrany prírody vopred prerokuje a písomne dohodne so správcom vodného toku zásady starostlivosti o vodný tok v chránených územiach a spôsob jej výkonu vrátane možnosti použitia mechanizmov a podmienok ich vstupu do chránených území, a to spravidla na obdobie jedného roka. O dohodnutých zásadách starostlivosti o vodný tok organizácia ochrany prírody bezodkladne informuje miestne príslušný okresný úrad.

Ochrana prírodných zdrojov

Ochrana lesných zdrojov

Ochranu lesov a ich využívanie upravuje zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- **ochranné lesy** (lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach, s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy a pod.),
- **lesy osobitného určenia** (lesy v ochranných pásmach vodných zdrojov, lesy so zdravotno-rekreačnou funkciou, prímestské lesy so zdravotno-rekreačnou funkciou a pod.),
- **hospodárske lesy** (lesy, ktorých účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesa. Hospodárskymi lesmi sú aj energetické porasty a lesné plantáže).

V katastrálnom území Kamenica nad Hronom sa nachádzajú pozemky hospodárskych, ochranných lesov i lesov osobitného určenia o celkovej výmere 556,91 hektárov.

Katastrálne územie Kamenica nad Hronom spadá pod lesný celok Štúrovo, LHC (lesný hospodársky celok) Štúrovo a do lesných oblastí:

- 02 Podunajská nížina: - lesná podoblasť Podunajská pahorkatina (bez nív)
- lesná podoblasť Sústava nív podunajskej pahorkatiny
- 03 Burda: - lesná podoblasť Burda

(Príloha č.7 k vyhláske č. 453/2006 Z.z.).

V celom území platí 1., 2., 3., 4. aj 5. (v lokalite Burdov) stupeň ochrany prírody.

Ochrana pôdy

Na ochranu poľnohospodárskej pôdy sa uplatňuje zákon č. 220/2004 Z.Z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Tento zákon ustanovuje ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania, ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie, postup pri zmene druhu pozemku ako aj sankcie za porušenie povinností ustanovených zákonom.

Poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. V konaniach o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku je orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy povinný zabezpečiť ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ).

Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) je ustanovená zákonom ako klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti.

Vyhláškou MPRV SR č. 59/2013, ktorá mení a dopĺňa vyhlášku č. 508/2004 Z. z. sa vykonáva § 27 zákona NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z. z. v prílohe č. 2 ustanovuje Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu BPEJ. Tento kód zaraďuje poľnohospodársku pôdu do 9 skupín, pričom najkvalitnejšie patria do 1. bonitnej skupiny a najmenej kvalitné do 9. bonitnej skupiny. Prvé 4 skupiny sú chránené podľa § 12 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Pôdny kryt v záujmovom území je ovplyvnený nivou vodohospodársky významných vodných tokov Dunaj a Hron. Vyskytujú sa tu hlavne černoze, najmä černoze kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme typické karbonátové, zo spraší a dopĺňajú ich

černozeme hnedozemné a čiernicové zo spraší a sprašových hĺn, lokálne černozeme ťažké a smonice z neogénnych ílov. V údoliach v okolí riek Dunaj a Hron prevládajú úrodné fluvizeme. Na vyvýšených polohách nív riek sú zastúpené čiernice, ktoré patria medzi naše najúrodnejšie pôdy. V zastavanom území a poľnohospodárskych areáloch sú vyvinuté antropogénne pôdy (kultizeme). Z hľadiska úrodnosti patrí celé územie k najúrodnejším pôdam Slovenska. Katastrálne územie Kamenica nad Hronom je z veľkej miery poľnohospodársky využívané, pričom poľnohospodárska pôda tvorí 50,60 % katastra, čo predstavuje 946,93 ha.

Podľa stupňa BPEJ je v záujmovom území zastúpená celá škála pôd – od vysoko produkčných, veľmi produkčných cez stredne produkčné až menej produkčné orné pôdy. Taktiež sa tu vyskytujú produkčné a menej produkčné trvalé trávne porasty.

V kategórii najkvalitnejšej pôdy / zákonom chránenej pôdy podľa NV č.58/2013 sú v k. ú. Kamenica nad Hronom zaradené nasledovné BPEJ 1. bonitná skupina - **0119002**; 2. bonitná skupina - **0139002**; 3. bonitná skupina - **0126002**.

Údaje o katastrálnej ploche:

k. ú. Kamenica nad Hronom

Celková výmera katastrálneho územia je	1 871,4 , z toho:
- poľnohospodárska pôda predstavuje	946,93 ha – 50,60 %
- nepoľnohospodárska pôda predstavuje	924,47 ha – 49,40 %

Poľnohospodárska pôda má nasledovnú štruktúru:

- celkom rozloha PP	946,93 ha (50,60 %)
z toho : - orná pôda	656,52 ha (35,08 %)
- vinice	112,53 ha (6,01 %)
- záhrady	44,79 ha (2,39 %)
- trvalé trávnaté porasty	111,78 ha (5,97 %)
- chmeľnice	0 ha (0,00 %)
- ovocné sady	21,31 ha (1,14 %)

Nepoľnohospodárska pôda predstavuje rozlohu:

- celkom rozloha NPP	924,47 ha (49,40 %)
z toho : - lesné pozemky	556,91 ha (29,76 %)
- vodné plochy	155,38 ha (8,30 %)
- zastavané plochy a nádvorcia	108,67 ha (5,81 %)
- ostatné plochy	103,51 ha (5,53 %)

(zdroj: Štatistický úrad SR; 2022)

Z horeuvedeného vyplýva, že Kamenica nad Hronom patrí medzi katastrálne územia charakterizované miernou prevahou lesných pozemkov a poľnohospodárskym pôdnym fondom, kde dominujú orné pôdy o výmere 656,52 ha nad lesnými pozemkami s výmerou 556,91 ha. Záujmové územie má tiež vysoké percento vodných plôch, nakoľko ním pretekajú dôležité vodné toky (Hron a Dunaj), resp. sústava tokov a ramien a tie sú plošnou dominantou krajiny.

Pri stanovovaní plôch na rozvoj sídelného útvaru sa budú uprednostňovať ako vnútorné rozvojové lokality plochy poľnohospodársky neobrábané a problematické. Pri rozširovaní zastavaného územia obce a stanovovaní vonkajších rozvojových plôch sa budú uprednostňovať v prvom kroku pôdy menej produkčné.

Ochrana vodných zdrojov

Podľa záväzného plánovacieho dokumentu Vodného plánu Slovenska (2009) je ustanovený Register chránených území, ktorý obsahuje zoznam chránených území, ktoré sú definované v § 5 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona NR SR č. 384/2009 Z. z. vrátane území určených na ochranu biotopov alebo druhov rastlín a živočíchov, pre ktorých ochranu je dôležitým faktorom udržanie alebo zlepšenie stavu vôd. Súčasťou registra je

odkaz na príslušnú legislatívu na národnej i medzinárodnej úrovni, ktorá bola podkladom pri ich vymedzovaní.

Register chránených území obsahuje päť chránených oblastí. Pre účely spracovania dokumentácie ÚSES sú dôležité nasledujúce dve oblasti registra:

- chránené oblasti určené na odber pitnej vody (ochranné pásma vodárenských zdrojov, povodia vodárenských zdrojov, chránené vodohospodárske oblasti),
- chránené oblasti citlivé na živiny
- ochranné pásma vodárenských zdrojov

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a vyhlášky č. 398/2002 Z. z. § 32 Zákona o vodách sú určené rozhodnutím orgánu štátnej vodnej správy na základe záväzného posudku orgánu na ochranu zdravia s cieľom zabezpečiť ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vo vodárenskom zdroji.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov sa členia na ochranné pásmo I. stupňa, ktoré slúži na jeho ochranu v bezprostrednej blízkosti miesta odberu vôd, alebo záchytného zariadenia, a na ochranné pásmo II. stupňa, ktoré slúži na ochranu vodárenského zdroja pred ohrozením zo vzdialenejších miest. Na zvýšenie ochrany vodárenského zdroja môže orgán štátnej vodnej správy určiť aj ochranné pásmo III. stupňa.

V katastrálnom území Kamenica nad Hronom sa vodárenský zdroj s ochranným pásmom II. a III. stupňa nenachádza ani do záujmového územia žiadne takéto ochranné pásmo nezasahuje.

- povodia vodárenských tokov

V SR je vyhlásených 102 vodárenských vodných tokov, ktoré sú využívané alebo využiteľné ako vodárenské zdroje na odber pitnej vody. Ich zoznam je uvedený vo vyhláške MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov. Významné vodárenské zdroje sa v k. ú. Kamenica nad Hronom nenachádzajú. Celé územie spadá do 2 povodií – a to rieky Dunaj a rieky Hron.

- chránené vodohospodárske oblasti (CHVO)

Chránená vodohospodárska oblasť je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. V CHVO možno plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob. S týmito požiadavkami musia byť zosúladené výrobné, dopravné a iné záujmy pri spracúvaní koncepcií rozvoja územia a územnoplánovacej dokumentácie.

V SR je vyhlásených 10 CHVO, ktoré sú vymedzené v zmysle § 31 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona NR SR č. 384/2009 Z. z.. Ich zoznam je uvedený v nariadení vlády SR č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení neskorších predpisov a v nariadení vlády SR č. 13/1987 o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd.

Záujmové územie Kamenica nad Hronom sa nenachádza v žiadnej chránenej vodohospodárskej oblasti.

- vodohospodársky významné toky

V SR je vyhlásených 586 vodohospodársky významných vodných tokov. Ich zoznam je uvedený vo vyhláške MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

V katastrálnom území Kamenica nad Hronom sa nachádzajú 2 vodohospodársky významné vodné toky:

- **Dunaj** (č. hydrologického poradia 4-20-02-017),
- **Hron** (č. hydrologického poradia 4-23-05-076).

- chránené oblasti citlivé na živiny (citlivé oblasti a zraniteľné oblasti)

V SR sú určené dva druhy oblastí citlivých na živiny, a to *citlivé oblasti* a *zraniteľné oblasti*.

Citlivé oblasti - sú vodné útvary povrchových vôd na celom území SR.

Zraniteľné oblasti – sú poľnohospodársky využívané pozemky v katastrálnych územiach obcí, ktoré sú uvedené v prílohe č. 1 nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti. Zraniteľné oblasti sú v zmysle vodného zákona poľnohospodársky využívané územia, ktoré sa odvodňujú do povrchových vôd alebo podzemných vôd, pričom koncentrácia dusičnanov v podzemných vodách je vyššia ako 50 mg.l⁻¹, alebo by táto hodnota mohla byť prekročená, ak by sa neurobili potrebné opatrenia na zamedzenie tohto trendu.

Poľnohospodársky využívané pozemky v záujmovom území Kamenica nad Hronom sa podľa vodného zákona ustanovujú za zraniteľné oblasti.

Ochrana zdrojov nerastných surovín

Ochranu a využitie nerastného bohatstva upravuje najmä zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení ďalších zákonov, zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) a vyhlášky MŽP SR č.51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a iné právne predpisy.

Chránené ložiskové územie (CHLÚ)

Chránené ložiskové územie zahŕňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska. Banský zákon vymedzuje rozdelenie nerastov na výhradné ložiská, ktoré tvoria nerastné bohatstvo vo vlastníctve štátu a ložiská nevýhradných nerastov, ktoré sú súčasťou pozemku.

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (ŠGÚDŠ) v katastrálnom území **nevidujú**:

- objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín;
- staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č. 44/1988;
- zaregistrované zosuvy;
- výhradné ložiská DP;
- výhradné ložiská CHLU;
- výhradné ložiská CHÚ;
- ložiská nevyhradeného nerastu;
- prieskumné územia určené a navrhované pre vyhradený nerast;
- prognózu radónového rizika ani body radónového rizika;
- geologické ukladanie oxidu uhličitého;
- environmentálnu záťaž podľa ŠGÚDŠ/SAŽP

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra **vidujú**:

- skládky odpadov (3) upravené (prekrytie, terénne úpravy a pod.)
- predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Izoplochy radónového rizika v k.ú. Kamenica nad Hronom sú: nízke 36,7 % (24) a stredné 63,0% (7). Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Podľa vyjadrenia Ministerstva životného prostredia SR a SAŽP sa v riešenom katastrálnom území nenachádza žiadna environmentálna záťaž.

Ochrana kúpeľných a liečebných zdrojov

V katastrálnom území Kamenica nad Hronom nie je Inšpektorátom kúpeľov a žriediel a Štátnou kúpeľnou komisiou uznané žiadne ochranné pásmo a tiež žiadne uznané prírodné liečivé zdroje, či prírodné minerálne zdroje.

Ochrana dochovaných genofondových zdrojov

Ochranu lesného reprodukčného materiálu ustanovuje zákon NR SR č. 138/2010 Z.z. o lesnom reprodukčnom materiáli v znení zákona č. 49/2011 Z.z. a zákona č. 73/2013. Ochranu zveri, rýb a včiel a činnosti s nimi spojené - poľovníctvo, rybárstvo a včelárstvo upravuje najmä zákon NR SR č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení zákona NR SR č. 115/2013 Z.z., zákon NR SR č. 216/2018 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov a ďalšie právne predpisy.

Pre účely ÚSES zaraďujeme k tejto téme:

- uznané lesné porasty pre zber semenného materiálu kategórie A, B, výberové stromy, génové základne, semenné sady, klonové archívy;
V k.ú. Kamenica nad Hronom sa nenachádza žiadna kategória z vyššie uvedených údajov

- samostatné zverníky, samostatné bažantnice a uznané poľovné revíry, pre ktoré zákon o poľovníctve stanovuje podmienky na ochranu a zachovanie genofondu zveri;
V k.ú. Kamenica nad Hronom sa nachádza uznaná zvernica v poľovnom revíri Kováčovské kopce. Samostatné bažantnice ani registrované farmové chovy s voľne žijúcou zverou sa tu nenachádzajú. Celé katastrálne územie Kamenica nad Hronom sa delí na 2 uznané poľovné revíry:

- Významná časť k.ú. od severu, cez západ až na juh spadá do **Poľovného revíru Kamenica nad Hronom** (poľovná oblasť: S XIV. Pohronie, užívateľ: Slovenský poľovnícky zväz Poľovnícke združenie BRATSTVO). Jedná sa o voľný poľovný revír o výmere 1 591,29 ha.
- Východná časť katastra s pohorím Burdov spadá pod **Poľovný revír Kováčovské kopce Kamenica nad Hronom** (poľovná oblasť: S XIV. Pohronie, užívateľ: LESY Slovenskej republiky, štátny podnik organizačná zložka OZ Podunajsko). Jedná sa o voľný poľovný revír o výmere 1 835,76 ha, ktorý je uznanou zvernicou. V poľovnej oblasti S XIV. Pohronie prevažuje chov srnčej zveri.

- chránené rybárske oblasti, ktoré sa vyhlasujú na základe výsledkov ichtyologického prieskumu v záujme ochrany genofondu rýb a skvalitňovania stavu pôvodných druhov rýb.
V k.ú. Kamenica nad Hronom sa nenachádza chránená rybárska oblasť. Podľa zoznamu revírov Slovenského rybárskeho zväzu sa tu nachádzajú dva revíry:

- **rybársky revír Dunaj č. 1**

Čiastkové povodie rieky Dunaj od ústia Ipľa (rkm 1708) po ústie Vážskeho Dunaja (rkm 1766) v Komárne.

číslo revíru: 2-0480-1-1

charakter: kaprové vody

účel: lovný

organizácia: Rada SRZ RADA

užívateľ: SRZ

plocha: 0 ha

- **rybársky revír Hron č.1**

Čiastkové povodie rieky Hron od ústia pri Štúrove po obec Čata a Bardoňovský potok (Kvetnianka) od ústia po pramene.

číslo revíru: 2-0740-1-1

charakter: kaprové vody

účel: lovný

organizácia: MO SRZ Štúrovo

užívateľ: SRZ

plocha: 0 ha

Výkon poľovníctva upravuje legislatíva:

MPH SR č. 407/2002 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a výživy č. 59/1967 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o poľovníctve v znení neskorších predpisov, MPH SR č. 230/2001 Z.z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky č. 172/1975 Zb. o ochrane a o čase, spôsobe a podmienkach lovu niektorých druhov zveri v znení vyhlášky č. 231/1997 Z.z.

MPH SR č. 229/2001 Z.z. o spôsobe kontroly ulovenej zveri, MPH SR č. 222/2001 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 171/1975 Zb., ktorou sa mení výpočet zveri.

Výkon rybárstva upravuje legislatíva:

Právne zásady ochrany rýb na Slovensku zabezpečujú viaceré zákony a vyhlášky:

- zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- vyhláška MŽP SR č.170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v zmysle prílohy č. 4 je evidovaných 18 druhov rýb,
- zákon č.139/2002 Z. z. o rybárstve upravuje podmienky ochrany, chovu a lovu rýb a ostatných vodných organizmov tak, aby priamo alebo prostredníctvom ekologických väzieb nedochádzalo k narušeniu vodných ekosystémov a k ohrozeniu genofondu rýb. Zároveň upravuje aj práva a povinnosti fyzických a právnických osôb pri využívaní vôd na ochranu, chov a lov rýb, pôsobnosť štátnej správy na úseku rybárstva ako aj zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.
- Vyhláška MŽP SR č. 185/2006 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 139/2002 Z. z. o rybárstve v znení neskorších predpisov

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov (platný v roku 2009, od 1.6.2010 účinný zákon č. 137/2010 Z. z o ovzduší). Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V záujmovom území sa veľké ani stredné zdroje znečistenia nenachádzajú. Najbližšie najväčšie zdroje znečistenia sú v Nových Zámkoch, Komárne, Dubníku a Hurbanove.

Tab. Produkcia v tonách na km² podľa územia, chemickej zlúčeniny v rokoch 2019-2020

Emisie základných znečisťujúcich látok	2020	2019
Tuhé emisie okres Nové Zámky	0,5	0,5
Oxid siričitý okres Nové Zámky	0,1	0,0
Oxid dusíka okres Nové Zámky	0,8	0,9
Oxid uhoľnatý okres Nové Zámky	2,9	2,9
<i>Tuhé emisie</i> SR	0,6	0,6
<i>Oxid siričitý</i> SR	0,3	0,3
<i>Oxid dusíka</i> SR	1,1	1,2
<i>Oxid uhoľnatý</i> SR	5,7	5,7

Zdroj: Datacube, 2022

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Nové Zámky jeden z najmenej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje hlboko pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého a tuhých emisií. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k nárastu dochádza v prípade produkcie tuhých emisií, ktoré sú pravdepodobne produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie a plynu).

Tab. Produkcia v tonách podľa územia, chemickej zlúčeniny v rokoch 2019-2020

Emisie základných znečisťujúcich látok	2020	2019
Tuhé emisie okres Nové Zámky	732,2	715,0
Oxid siričitý okres Nové Zámky	71,8	61,8
Oxid dusíka okres Nové Zámky	1 125,4	1 208,1
Oxid uhoľnatý okres Nové Zámky	3 842,0	3 865,3

Zdroj: Datacube, 2022

Vplyvom nepriaznivej klimateografickej polohy (teplotné inverzie) sa exhaláty, hlavne v jesennom a zimnom období, koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra. Oproti minulosti sa zmenila situácia v hlavných znečisťovateľov ovzdušia, keď tepelné zdroje prešli z uhlia na zemný plyn. K zlepšeniu stavu znečisťovania prispela aj plynofikácia obce i keď sa tu stále nachádzajú malé zdroje znečistenia ovzdušia z výroby tepla v domácnostiach a obslužných prevádzkach. Naopak je zvýšená hybnosť automobilov na miestnych komunikáciách, ceste II. a cestách III. triedy, prechádzajúcich obcou.

Druhovú ochranu rastlín a živočíchov

Druhovú ochranu rastlín a živočíchov je zabezpečená zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, jeho vykonávacou vyhláškou MŽP SR č. 24/2003 a novelizovanou vyhláškou MŽP SR č. 492/2006, zákonom č. 15/2005 Z.z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi v znení neskorších predpisov, vyhláškou MŽP SR č. 110/2005 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 15/2005 Z.z..

Rastlinstvo

Fytogeografické členenie

Podľa fytogeograficko - vegetačného členenia je k. ú. Kamenica nad Hronom rozdelené do troch častí. Celé k.ú. spadá do dubovej zóny, podzóny nížinnej a horskej, oblasti

pahorkatinnej a sopečnej. Katastrálne územie Kamenica nad Hronom spadá do okresov Ipeľská pahorkatina, Burda a Hronská niva. Pod okres Ipeľská pahorkatina spadá podokres, a to južný podokres.

Fytogeograficko - vegetačné členenie k.ú. Kamenica nad Hronom

Zóna	Podzóna	Oblasť	Okres	Podokres
Dubová	nížinná	pahorkatinná	Ipeľská pahorkatina	Južný
Dubová	horská	sopečná	Burda	
Dubová	nížinná	pahorkatinná	Hronská niva	

Zdroj: Plesník, P. : *Fytogeograficko-vegetačné členenie. In Atlas krajiny SR, 2022*

Potenciálna prirodzená vegetácia:

Rekonštruovaná (potenciálna) prirodzená vegetácia predstavuje vegetáciu, ktorá by sa v území vyvinula, keby na krajinu nepôsobila svojou činnosťou človek. Aktuálny stav lesnej vegetácie je však výsledkom prírodného potenciálu a dlhodobého ovplyvňovania prirodzenej vegetácie človekom.

V k.ú. *Kamenica nad Hronom* je podľa Atlasu krajiny SR pre územie definovaná potenciálna prirodzená vegetácia nasledovne:

- vřbovo-topolové lesy v záplavových územiach veľkých riek (mäkké lužné lesy);
- dubové a cerovo-dubové lesy;
- nížinné hygromilné dubovo-hrabové lesy;
- dubové lesy s dubom plstnatým a jaseňom mannovým;

V katastrálnom území Kamenica nad Hronom majú v súčasnosti zastúpenie lesné aj nelesné biotopy.

Podľa RÚSES okresu Nové Zámky, 2022, sa v k.ú. Kamenica nad Hronom nachádzajú lesné aj nelesné biotopy. Ako nelesné biotopy môžeme označiť také, na ktorých sa nenachádza zapojený porast drevín, sú teda bezlesé. Z hľadiska ich vzniku a aj vývoja ich môžeme rozdeliť na dva typy. Prvým sú prirodzené nelesné biotopy. Sú to také, ktorých vznik a existencia nie je podmienená ľudskými aktivitami. V stredoeurópskej krajine boli v rôznej miere zastúpené už pred príchodom človeka. V prírodných podmienkach k.ú. Kamenica nad Hronom do úvahy pripadajú iba vodné plochy a periodicky obnažované brehy riek. Druhým typom sú sekundárne, poloprirodzené nelesné biotopy. Tie sú v dnešnej krajine zastúpené nepomerne väčšou mierou a predstavujú ich v prvom rade kosné lúky a pasienky. Na tieto biotopy je svojim výskytom viazané veľké množstvo rastlín.

Živočíšstvo

Zoogeografické členenie: terestrický biocyklus

Z hľadiska zoogeografického členenia terestrického biocyklu patrí územie Slovenska do oblasti palearktiskej, podoblasti Eurosibírskej, provincie stepí, listnatých lesov a stredoeurópskych pohorí.

Územie katastra Kamenica nad Hronom radíme do provincie stepí a do panónskeho úseku. (*Jedlička, Kalivodová, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky*)

Zoogeografické členenie: limnický biocyklus

Limnický biocyklus Slovenska patrí do euromediteránnej zoogeografickej podoblasti. Prevažná väčšina územia patrí do severopontickej provincie. Jej vody odvádza Dunaj do Čierneho mora. V rámci tohto úseku možno rozlíšiť tri okresy: hornovážsky, podunajský a potiský. Iba malá časť územia Slovenska zasahuje do západného úseku atlantobaltickej provincie a jej vody, odvádzané Popradom a Dunajcom, patria do úmoria Baltického mora.

Celé záujmové územie Kamenice nad Hronom spadá do pontokaspickej provincie a podunajského okresu. Väčšia časť územia (stred a juh) spadá do západoslovenskej časti. Menšia časť územia (sever) patrí do časti stredoslovenskej.
(Zdroj: Hensel, Krno, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky).

Faktormi, ktoré determinujú charakter a druhové zloženie živočíchov sú geomorfologické, geologické, hydrologické a klimatické podmienky stanovišť. Dominantným typom reliéfu sú pahorkatiny a roviny, spolu s nivami riek. V nivách riek Dunaj a Hron nájdeme spoločenstvá živočíchov naviazané najmä na trvalú alebo periodickú vodu stojacu alebo prúdiacu a vodou podmienené biotopy ako napr. ichtyocenózy, hydrofilné avicenózy, akvatické a semiakvatické druhy živočíchov. Plošne najväčším segmentom krajiny sú intenzívne obhospodávané polia, v malej miere aj lúčne úhory, zarastajúce ladom ležiace plochy a menšie plochy trvalých trávnych porastov. Ďalej je tu celá mozaika biotopov kultúrnej krajiny (polia, pasienky, záhrady, vinohrady, drobná rozptýlená zeleň a pod.).

Rôznorodosť a druhová rozmanitosť recentnej fauny územia je tu prirodzená. Významné postavenie má vodná fauna. Charakteristické sú spoločenstvá dolných nížinných tokov rieky Hron s pomaly tečúcou vodou, zabahneným dnom a bohatými pobrežnými zarástami (dňovky, pošvatky, larvy chrobákov a dvojkřídlcov spoločne s pakomármi muškovitými, kôrovkami, ploskými červami a mäkkýšmi), ďalej sú to spoločenstvá vodných organizmov charakteristické pre naše mŕtve ramená, sieť kanálov, periodické jarné vody po záplavách v alúviách riek a pod.

Rôznorodá je aj fauna mäkkýšov, významná tak zo zoogeografického, zoopaleontologického ako aj bioindikačného hľadiska.

Zachovalé stepné a lesostepné stanovišťa sú domovom početných druhov bezstavovcov hlavne zo skupín motýle (*Lepidoptera*), rovnokřídlcov (*Odonata*), chrobáky (*Coleoptera*), blanokřídlcov (*Hymenoptera*) a pod. K pozoruhodným prvkom tejto entomofauny patrí napr. modlivka zelená, mravcolev, nosorožík, fúzač veľký, cikáda viničná a mnohé ďalšie.

Rovnako zaujímavá a vzhľadom k pestrosti ekosystémov aj druhovo bohatá je fauna stavovcov. Trieda rýb je charakterizovaná spoločenstvami nížinných pokojných riek s typickým zástupcom pleskáčom vysokým a inými sprievodnými druhmi. Vzácnu rybou je kapor obyčajný dunajský. Z obojživelníkov tu nájdeme okrem horských druhov mlokov a kunky žltobruchej všetky druhy obojživelníkov.

Bohato je zastúpená aj trieda vtákov. V súčasnosti sa tu eviduje 189 druhov. Z tohto počtu bolo dokázané hniezdenie u 112 druhov a u ďalších 13 druhov je hniezdenie pravdepodobné. Z najvzácnejších druhov vtákov treba spomenúť šašiniarika tenkozobého, fúzatku trstinovú, tesára čierneho a včelárika zlatého.

Z chránených druhov cicavcov možno spomenúť výskyt ježa obyčajného a čel'ad' netopierovitých.

Z druhov európskeho významu v území treba spomenúť hlavne druhy búčko (*Proterorhinus marmoratus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), bobor vodný (*Castor fiber*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

Ekologicky významné segmenty krajiny a územný systém ekologickej stability

V zmysle § 2 zákona o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými prvkami kostry ÚSESu sú biocentrá a biokoridory provincionálneho, nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a interakčné prvky. Súčasťou tvorby ÚSES v krajine je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu.

V Slovenskej republike koncepcia ÚSES bola prijatá uznesením vlády SR č. 394 z roku 1991.

Do návrhu ÚPN zapracovať a rešpektovať všetky prvky ÚSES, ktoré do k. ú. zasahujú v zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska (2001), ÚPN Nitrianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov 1 (2015) - časti krajinná štruktúra, R - ÚSESu okresu Nové Zámky (2022).

Na miestnej úrovni je ÚSES dopĺňaný o prvky miestneho významu a o interakčné prvky, čím sa postupne vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability krajiny a tým zachovanie rôznorodosti podmienok a foriem života.

Podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny je definované:

1. biocentrum je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie prirodzeného vývoja ich spoločenstiev.

Význam biocentra je daný jeho rozlohou, druhovým zložením a biogeografickým významom. Biocentrum regionálneho významu predstavujú oblasť alebo časť krajiny so zvláštnym významom pre daný región, ktorá umožňuje za vhodných podmienok existenciu prirodzených ekosystémov a ich trvalý prirodzený vývoj.

2. biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentra a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Význam biokoridoru je daný jeho rozlohou, druhovým zložením a biogeografickým významom. Ide o prvok krajinné štruktúry, ktorý svojou štruktúrou a stavom ekologických podmienok umožňuje migráciu organizmov s cieľom výmeny genetických informácií a interakciu medzi rôznymi ekosystémami s rôznou ekostabilizačnou, príp. inou funkciou.

3. interakčný prvok určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentra a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

Ostatné ekostabilizačné prvky:

Genofondovo významné lokality (GL) predstavujú územia s výskytom vzácných a chránených druhov flóry a fauny. Významné sú pre zachovanie autochtónnej biodiverzity (Bohálová et al., 2014). Sú to lokality, ktoré spĺňajú kritériá najmä z hľadiska významnosti pre biodiverzitu a prítomnosť ohrozených a chránených druhov, reprezentatívnosť, pôvodnosť, umiestnenie v krajine a veľkosť.

Ekologicky významné segmenty krajiny (EVSK) sú časti krajiny, ktoré sú tvorené alebo v nich prevažujú ekosystémy s relatívne vyššou ekologickou stabilitou. Vyznačujú sa trvalosťou bioty a ekologickými podmienkami umožňujúcimi existenciu druhov prirodzeného genofondu krajiny (Lów et al. 1995). Podľa metodických pokynov (Bohálová et al., 2014) sú EVSK z metodologického hľadiska základom pre návrh jednotlivých prvkov ÚSES, stávajú sa základom pre vymedzenie biocentier, príp. môžu mať vplyv na trasovanie biokoridorov. Ide o vzácné prirodzené a prírode blízke biotopy z hľadiska ochrany genofondu, ako aj územia, ktoré plnia vyrovnávajúcu funkciu (tlmia negatívne dôsledky ľudskej činnosti).

Koeficient ekologickej stability

Koeficient ekologickej stability (KES) vyjadruje sprostredkovane stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (stupeň ekologickej stability) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinné štruktúry v riešenom katastrálnom území. Výpočet KES je možný viacerými spôsobmi (napr. *Tekeľ, 2002; Reháčková, Paudítšová, 2007*).

Pre výpočet KES bol použitý vzťah:

$$KES = (\sum S_i \times P_i) / P_z$$

kde:

P_i - plocha jednotlivého druhu pozemku (plocha všetkých prvkov krajinej štruktúry s rovnakým stupňom biotickej stability),

S_i - stupeň stability jednotlivého druhu pozemku,

P_z - plocha hodnotenej ZUJ (hranice obce).

Výsledkom je hodnotenie ekologickej stability riešeného územia obce Kamenica nad Hronom koeficientom ekologickej stability (KES) **2,67 - krajina so strednou ekologicou stabilitou**. V riešenom území je najnižšia hodnota ekologickej stability v sídle a najvyššia v oblastiach s lesným porastom. Je však potrebné poznamenať, že táto hodnota má zníženú výpovednú schopnosť, lebo obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinej štruktúry v celom priestore katastrálneho územia. Hodnoty ekologickej stability nezahŕňajú kvalitatívny rozmer (znečistenie prírodného prostredia, horizontálne interakčné väzby krajinej štruktúry ...). Podľa výpočtu koeficientu ekologickej stability je zrejme, že KES katastra Kamenica nad Hronom tretí najvyšší v okrese Nové Zámky, napriek tomu, že sa jedná o územie so strednou ekologicou stabilitou, je v riešenom území potrebné dodržiavať ekologicke manažmentové opatrenia a naďalej realizovať nové ekostabilizačné prvky.

Chránené územia a prvky ÚSES

V katastrálnom území Kamenica nad Hronom sa nachádzajú osobitne chránené územia a záujmy ochrany prírody (prvky územného systému ekologickej stability). Okrem nich patria medzi záujmové lokality ochrany prírody aj rôzne hospodársky extenzívne využívané plochy, medze, stromoradia, brehy kanálov, vodné toky, vodné plochy, plochy verejnej zelene, plochy nelesnej drevinovej vegetácie v zastavanom území obce, plochy lesných porastov, plochy trávnych porastov ako aj opustené neobhospodarované pozemky, ktoré tvoria ideálne prvky pre miestny územný systém ekologickej stability, biocentrá, biokoridory miestneho významu a interakčné prvky. Obzvlášť dôležité sú pre bezstavovce, ktorých znovu osídlenie krajiny prebieha pomocou siete blízkych týchto drobných biocentier ako aj pre malé druhy netopierov vyžadujúce líniové prvky krajiny pri orientácii a migrácii v teréne. Zelené prvky v intraviláne sú mnohokrát jediným priestorom pre úkryt živočíchov a poskytujú možnosť hniezdenia vtáctva.

Chránené územia:

Sieť európskej sústavy chránených území je tvorená chránenými vtáčimi územiami (CHVÚ) a územiami európskeho významu (SKUEV).

V k. ú. Kamenica nad Hronom sa nachádzajú nasledovné územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 a národnej sústavy maloplošne chránených častí prírody:

a. Územie európskeho významu SKUEV0820 Dolný tok Hrona

Územie o rozlohe 587,324 ha situované v k. ú. Bíňa, Kamenica nad Hronom, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Nána. Správcom územia je Správa CHKO Dunajské luhy. Stupeň ochrany 2.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek
- 6440 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi*
- 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- 3260 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*
- 3270 Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodionrubri p.p.* a *Bidentition p.p.*

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: boleň dravý (*Aspius aspius*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), mihul'a (*Eudontomyzon spp.*), hrúz Vladykov (*Gobio albipinnatus*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), hrebenačka pásavá (*Gymnocephalus schraetzer*),

vydra riečna (*Lutra lutra*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*).

b. Územie európskeho významu SKUEV0393 Dunaj

Územie o rozlohe 1 425,66 ha situované v k. ú. Chľaba, Kamenica nad Hronom, Kravany nad Dunajom, Moča, Mužla, Obid a Štúrovo. Správcom územia je CHKO Dunajské luhy. Stupeň ochrany 2.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*
- 3270 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodionrubri p.p.* a *Bidentition p.p.*

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: hrebenačka pásavá (*Gymnocephalus schraetzer*), šabl'a krivočiara (*Pelecus cultratus*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*), hrúz Vladykov (*Gobio albipinnatus*), kolok veľký (*Zingel zingel*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), pimprlík mokradňový (*Vertigo angustior*), vydra riečna (*Lutra lutra*).

c. Územie európskeho významu SKUEV0184 Burdov

Územie o rozlohe 1 680,25 ha situované v k. ú. Bajtava, Chľaba, Kamenica nad Hronom, Leľa. Správcom územia je CHKO Dunajské luhy. Stupeň ochrany 2. – 5.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi*
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovínové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*)
- 6510 Nížinné a podhorské lúky
- 8150 Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa
- 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 8230 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd
- 40A0* Xerothermné kroviny
- 91G0* Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- 91H0* teplomilné panónske dubové lesy
- 91M0 Panónsko-balkánske cerové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), bystruška južná (*Carabus hungaricus*), kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteinii*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), vydra riečna (*Lutra lutra*), hadinec červený (*Echium russicum*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*).

d. Územie európskeho významu SKUEV2184 Burdov

Územie o rozlohe 253,22 ha situované v k. ú. Bajtava, Chľaba, Kamenica nad Hronom, Leľa. Správcom územia je Správa CHKO Dunajské luhy. Stupeň ochrany 2.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6250 Panónske travinnobylinné porasty na spraši
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovínové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*)

- 91H0 Teplomilné panónske dubové lesy
- 91M0 Panónsko-balkánske cerové lesy
- 91G0 Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), hubár jednorohý (*Bolbelasmus unicornis*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), mora schmidtova (*Dioszeghyana schmidtii*), hadinec červený (*Echium russicum*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteinii*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

e. Chránené vtáacie územie SKCHVU007 Dunajské luhy

CHVÚ má výmeru 16 511,58 ha a nachádza sa v okrese Nové Zámky je situované pozdĺž celého úseku Dunaja tvoriaceho hranicu okresu s Maďarskom v katastrálnych územiach Chľaba, Kamenica nad Hronom, Mužla, Obid a Štúrovo.

Chránené vtáacie územie Dunajské luhy bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR Vyhláška č. 440 z 24.10.2008 s účinnosťou od 15.11.2008, ktorá bola novelizovaná Vyhláškou č. 466 zo 16. decembra 2013 s účinnosťou od 1.1.2014 na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov. Konkrétne ide o nasledovné druhy: bocian čierny (*Ciconia nigra*), brehuľa hnedá (*Riparia riparia*), bučiacik močiarny (*Ixobrychus minutus*), čajka čiernohlavá (*Larus melanocephalus*), haja tmavá (*Milvus migrans*), hlaholka severská (*Bucephala clangula*), hrdzavka potápavá (*Netta rufina*), chochlačka sivá (*Aythya ferina*), chochlačka vrkočatá (*Aythya fuligula*), kačica chrapľavá (*Anas querquedula*), kačica chriplavá (*Anas strepera*), kalužiak červenonohý (*Tringa totanus*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), ľabtuška poľná (*Anthus campestris*), orliak morský (*Haliaeetus albicilla*), potápač biely (*Mergellus albellus*), rybár riečny (*Sterna hirundo*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*) a volavka striebřistá (*Egretta garzetta*).

Ďalším dôvodom bolo zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a zabezpečenie podmienok prežitia a rozmnožovania sťahovavých vodných druhov vtákov, ktoré tu vytvárajú zoskupenia počas migrácie alebo zimovania. Ide predovšetkým o nasledovné druhy: čajka bielošedá (*Larus cachinnans*), čajka sivá (*Larus canus*), čajka smeživá (*Larus ridibundus*), hlaholka severská (*Bucephala clangula*), hrdzavka potápavá (*Netta rufina*), hus bieločelá (*Anser albifrons*), hus divá (*Anser anser*), hus siatinná (*Anser fabalis*), chochlačka bielooká (*Aythya nyroca*), chochlačka morská (*Aythya marila*), chochlačka sivá (*Aythya ferina*), chochlačka vrkočatá (*Aythya fuligula*), chriaštel' vodný (*Rallus aquaticus*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), kačica hvízdavá (*Anas penelope*), kačica chrapkavá (*Anas crecca*), kačica chriplavá (*Anas strepera*), kačica lyžičiarka (*Anas clypeata*), kačica ostrochvostá (*Anas acuta*), kalužiak perlavý (*Tringa ochropus*), kalužiak riečny (*Actitis hypoleucos*), kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo*), labuť hrbozobá (*Cygnus olor*), labuť spevavá (*Cygnus cygnus*), lyska čierna (*Fulica atra*), močiarnica mekotavá (*Gallinago gallinago*), močiarnica tichá (*Lymnocyptes minimus*), potápač biely (*Mergus albellus*), potápač dlhozobý (*Mergus serrator*), potápač veľký (*Mergus merganser*), potáпка červenokrká (*Podiceps grisegena*), potáпка čiernokrká (*Podiceps nigricollis*), potáпка hnedá (*Tachybaptus ruficollis*), potáпка chochlatá (*Podiceps cristatus*), potáплика severská (*Gavia arctica*), potáплика štiňozobá (*Gavia stellata*), sliepočka zelenonohá (*Gallinula chloropus*), turpan čierny (*Melanitta nigra*), turpan tmavý (*Melanitta fusca*), volavka biela (*Egretta alba*) a volavka popolavá (*Ardea cinerea*).

- f. Maloplošné chránené územie **Národná prírodná rezervácia Burdov** (evid. č. 80) Rozloha: 364,14 ha; stupeň ochrany: 5.; rok vyhlásenia: 1966 rozhodnutím Komisie SNR pre ŠaK č. 30 z 25.5.1966, úprava č. 6527/1966-osv./3 z 10.6.1966; v správe: ŠOP SR, Správa CHKO Dunajské luhy; ochranné pásmo do vzdialenosti 100 m smerom von od hranice chráneného územia (§17 ods. 7 Zákona o ochrane prírody); lokalizácia: Chľaba, Kamenica nad Hronom; predmet ochrany: Andezitová pahorkatina s najbohatšou teplomilnou flórou na Slovensku. Teplomilné dúbavy sa striedajú s lesostepou a s enklávami skalnej stepi. Množstvo vzácných botanických druhov tu má jediné nálezisko v republike a najsevernejší v severnej Európe. NPR Burdov je súčasťou **SKUEV Burdov**.
- g. Maloplošné chránené územie **Prírodná pamiatka Kamenický sprašový profil** (evid. č. 70) Rozloha: 0,15 ha; stupeň ochrany: 4; rok vyhlásenia: 1984 Nariadením ONV v Nových Zámkoch č. 1/840131 z 31.1.1984 – účinnosť od 15.2.1984; v správe: ŠOP SR, Správa CHKO Dunajské Luhy; ochranné pásmo do vzdialenosti 60 m smerom von od hranice chráneného územia (§17 ods. 7 Zákona o ochrane prírody); lokalizácia: Kamenica nad Hronom; predmet ochrany: CHÚ je vyhlásené na ochranu 5 až 15 metrov vysokého sprašového profilu s hniezdami vtákov na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.

Prvky ÚSES:

Z hľadiska rozloženia jednotlivých ťažiskových prvkov územného systému ekologickej stability v riešenom území možno uviesť nasledovné prvky:

a) BIOCENTRÁ (RÚSES Nové Zámky, 2022):

NRBc1 Burdov

Kategória: Nadregionálne biocentrum

Výmera (existujúca / navrhovaná): 1 934 ha / 1 934 ha

Lokalizácia: k.ú. Chľaba, Bajtava, Kamenica nad Hronom, Leľa

Krátka charakteristika a opis biocentra:

Najrozsiahljší a najzachovalejší súvislý lesný komplex v okrese Nové Zámky. Na podloží andezitových tufov a brekcií a spraší sú tu vyvinuté rôzne typy teplomilných dubín, ktoré na južne orientovaných svahoch prechádzajú do lesostepí až skalných stepí. Malá časť porastov má prirodzený charakter bez zjavných stôp po ľudskej činnosti. Pestrá mozaika biotopov vytvára podmienky pre veľkú druhovú diverzitu, viacero teplomilných druhov tu má jedinú lokalitu v SR na severnej hranici areálu rozšírenia (napr. plš'ovka vzpriamená (*Bombycilaena erecta*) alebo bocianik stepný (*Erodium ciconium*)). Lokalita je významná aj z pohľadu ochrany plazov (krátkonôžka štíhla, užovka stromová, užovka hladká, jašterica zelená) a niektorých druhov vtákov (sokol sťahovavý, výr skalný, strnádka cia...).

Stav biocentra: prevažne vyhovujúci

Genofondové lokality: Súčasťou biocentra je GL Burdov

Legislatívna ochrana:

MCHÚ: časť územia tvoria NPR Burdov, NPR Leliansky les;

SKUEV: SKUEV2184 a SKUEV0184 Burdov

Ohrozenia biocentra:

- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, intenzívna ťažba starých porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, intenzívna ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovanie odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov...),

- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderálnych druhov ...),
- nadmerná návštevnosť niektorých častí územia (hrany skál na južne orientovaných svahoch) spojená s eróziou, vyrušovaním citlivých druhov fauny, znečisťovaním územia, synantropizáciou,
- stavebná činnosť
- nadmerné stavy kopytníkov, vrátane nepôvodných druhov,
- ťažba nerastných surovín

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch – vylúčenie holorubov, na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty), pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete, maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa, postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov, v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálnej možnej mniere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa, udržiavať stavy kopytníkov na úrovni neohrozujúcej obnovu žiadnej z drevín pôvodného zloženia, minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok, systematickou údržbou lesných ciest minimalizovať vodnú eróziu, využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva, využívať pôvodný genofond drevín na obnovu lesa.
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy;
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) – kosenie, pastva;
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia;
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra;
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry.

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 170/2021, prílohy č. 1 – Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 vyhlášky) sa v biocentre nachádzajú nasledovné biotopy národného, európskeho významu a prioritné biotopy (s kódom NATURA označeným hviezdičkou):

Nelesné biotopy národného a európskeho významu v biocentre Burdov:

- Tr2 Subpanónske travinno-bylinné porasty (6240*)
- Tr3 Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (6250*)
- Tr6 Teplomilné lemy
- Kr6 Xerotermné kroviny (40A0*)
- Pi4 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230)
- Pi5 Pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch (6110*)
- Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnitom substráte (6210)
- Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinnou vegetáciou (8220)
- Sk5 Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa (8150)
- Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)

Lesné biotopy národného a európskeho významu v biocentre Burdov:

- Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské
- Ls2.2 Dubovo-hrabové lesy panónske (91G0*)
- Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (91H0*)

Ls3.4 Dubovo-cerové lesy (91M0)

RBC8 Dunaj**Kategória:** regionálne biocentrum**Výmera (existujúca / navrhovaná):** 1 166 ha / 1 166 ha**Lokalizácia:** k.ú. Mužla, Obid, Štúrovo, Kamenica nad Hronom, Chľaba, presahuje do okresov Komárno, Dunajská Streda, Senec, Bratislava V**Krátka charakteristika a opis biocentra:**

Úsek rieky Dunaj v okrese Nové Zámky, sprievodné lužné lesy, pobrežné a periodicky obnažované biotopy na brehoch nížinnej rieky, staré štrkoviská s kolísajúcou vodnou hladinou, na ktoré sú viazané mnohé vzácne, ohrozené a chránené druhy fauny a flóry.

Stav biocentra: čiastočne vyhovujúci**Genofondové lokality:** Súčasťou biocentra je GL11 Dunaj**Legislatívna ochrana:** SKUEV: SKUEV0393 Dunaj

CHVÚ: SKCHVÚ007 Dunaj

Ohrozenia biocentra:

- intenzívne poľnohospodárstvo v okolí biocentra (splach živín a s tým súvisiaca eutrofizácia, možnosť prieniku ďalších chemických látok využívaných v poľnohospodárstve),
- negatívne zásahy do vodného toku,
- vytváranie nelegálnych skládok odpadu,
- urbanizácia brehov,
- ťažba štrku,
- pytliactvo,
- výrub brehových a sprievodných porastov,
- vyrušovanie.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- realizovať navrhovaný program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Dunajské Luhy,
- zabrániť urbanizácii územia brehov,
- zabrániť znečisťovaniu územia,
- eliminovať invázne a ruderalne druhy,
- minimalizovať výrub drevín.

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu a prioritných druhov rastlín, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č.4 k vyhláske č. 170/2021 Z. z.), chránených druhov rastlín (príloha č. 5 k vyhláske č. 170/2021 Z. z.) a druhov zaradených do Červeného zoznamu papraďorastov a vyšších rastlín Slovenska (5. vydanie) vyskytujúcich sa v biocentre Dunaj:

Žltavka končistá (*Blackstonia acuminata*), šachorník kľbkatý (*Cyperus glomeratus*), trojradovka hlávkatá (*Cyperus michelianus* syn. *Dichostylis micheliana*), lindernia pľuzgierkatá (*Lindernia procumbens*), blatnička vodná (*Limosella aquatica*), vrbica yzopolistá (*Lythrum hyssopifolia*), paplesnivček žltobiely (*Gnaphalium luetoalbum*), škripinec nízky (*Schoenoplectus supinus*).

Zoznam chránených druhov živočíchov (príloha č. 4 a 6 k vyhláske č. 170/2021 Z. z.) a druhov zaradených do Červených zoznamov jednotlivých taxonomických skupín vyskytujúcich sa v biocentre Dunaj:

korýtko riečne (*Unio crassus*), pimprlík mokradový (*Vertigo angustior*), korytnačka močiarna (*Emys orbicularis*), hrebenačka pásavá (*Gymnocephalus schraetser*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kolok veľký (*Zingel zingel*), kolok malý (*Zingel streber*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*), šabl'a krivočiara (*Pelecus cultratus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), užovka obojková (*Natrix natrix*), užovka fľkaná (*Natrix tessellata*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), bučiak veľký (*Botaurus*

stellaris), bocian biely (*Ciconia cinonia*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), včelárík zlatý (*Merops apiaster*), žlna zelená (*Picus viridis*), kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), cíbik chochlatý (*Vanellus vanellus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), bobor vodný (*Castor fiber*), večernica hvízdavá (*Pipistrellus pipistrellus*), večernica parková (*Pipistrellus nathusii*), raniak hrđzavý (*Nyctalus noctula*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*).

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 170/2021 Z. z., prílohy č. 1 – Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 vyhlášky) sa v biocentre Dunaj nachádzajú nasledovné biotopy národného, európskeho významu a prioritné biotopy (označené hviezdičkou):

Nelesné biotopy národného a európskeho významu v biocentre Dunaj:

- Vo1 Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoëto-Nanojuncetea* (3130*)
- Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150*)
- Br1 Štrkové lavice bez vegetácie
- Br5 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p. (3270*)
- Br7 Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek

Lesné biotopy národného a európskeho významu v biocentre Dunaj:

- Ls1.1 Vřbovo-topoľové nížinné lesy (91E0*)

RBc9 Dolný tok Hrona

Kategória: regionálne biocentrum

Výmera (existujúca/navrhovaná): 598 ha / 598 ha

Lokalizácia: k. ú. Bíňa, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Nána, Kamenica nad Hronom, Štúrovo, presahuje do okresov Levice, Žarnovica

Krátka charakteristika a opis biocentra:

Úsek rieky Hron v okrese Nové Zámky, mŕtve ramená, sprievodné lužné lesy, pobrežné a periodicky obnažované biotopy na brehoch nižinnej rieky, staré štrkoviská s kolísajúcou vodnou hladinou, na ktoré sú viazané mnohé vzácne, ohrozené a chránené druhy fauny a flóry. Súčasťou biocentra je aj nadväzujúci opustený andezitový kameňolom s výskytom vzácných druhov flóry.

Stav biocentra: čiastočne vyhovujúci

Genofondové lokality: Súčasťou biocentra je GL Dolný tok Hrona

Legislatívna ochrana: MCHÚ: malú časť tvorí PP Kamenický sprašový profil
SKUEV: SKUEV0820 Dolný tok Hrona

Ohrozenia biocentra:

- Intenzívne poľnohospodárstvo v okolí biocentra (splach živín a s tým súvisiaca eutrofizácia, možnosť prieniku ďalších chemických látok využívaných v poľnohospodárstve),
- negatívne zásahy do vodného toku,
- výstavba MVE a iných prekážok v toku
- vytváranie nelegálnych skládok odpadu,
- urbanizácia brehov,
- ťažba štrku,
- pytliactvo,
- výrub brehových a sprievodných porastov,
- vyrušovanie.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- zabrániť urbanizácii územia brehov, výstavbe MVE a iných priečných prekážok v toku,
- zabrániť regulácie toku,
- zabrániť likvidácii štrkových lavíc,
- obnoviť dynamiku riečnych ramien ich znovu napojením na tok Hrona, pri rešpektovaní podmienok určených správcom vodného toku
- zabrániť znečisťovaniu územia,
- eliminovať invázne druhy,
- obnoviť drevinové zloženie lužných lesov,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy.

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu a prioritných druhov rastlín, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č.4 k vyhláske č. 170/2021 Z. z.), chránených druhov rastlín (príloha č. 5 k vyhláske č.170/2021 Z. z.) a druhov zaradených do Červeného zoznamu papraďorastov a vyšších rastlín Slovenska (5. vydanie) vyskytujúcich sa v biocentre Dolný tok Hrona:

Adonis vernalis - hlaváčik jarný, *Androsace elongata* - pochybok dlhostopkatý, *Androsace maxima* - pochybok najväčší, *Convolvulus cantabrica* - pupenec kantabrijský, *Leersia oryzopides* - tajnička ryžovitá, *Scirpus radicans* - škripina koreňujúca.

Zoznam chránených druhov živočíchov (príloha č. 4 a 6 k vyhláske č. 170/2021 Z. z.) a druhov zaradených do Červených zoznamov jednotlivých taxonomických skupín vyskytujúcich sa v biocentre Dolný tok Hrona:

Aspius aspius - boleň dravý, *Eudontomyzon mariae* - mihuľa ukrajinská, *Gymnocephalus baloni* - hrebenačka pásavá, *Cottus gobio* - hlaváč bieloplutvý, *Zingel streber* - kolok malý, *Zingel zingel* - kolok veľký, *Rhodeus sericeus amarus* - lopatka dúhová, *Rutilus pigus* - plotica lesklá, *Pelecus cultratus* - šablňa krivočiara, *Bombina bombina* - kunka červenobruchá, *Bufo bufo* - ropucha bradavičnatá, *Emys orbicularis* - korytnačka močiarna, *Natrix natrix* - užovka obojková, *Natrix tessellata* - užovka fľkaná, *Alcedo atthis* - rybárik riečny, *Botaurus stellaris* - bučiak veľký, *Ciconia ciconia* - bocian biely, *Ciconia nigra* - bocian čierny, *Circus aeruginosus* - kaňa močiarna, *Lanius collurio* - strakoš obyčajný, *Merops apiaster* - včelárík zlatý, *Picus viridis* - žlna zelená, *Remiz pendulinus* - kúdeľníčka lužná, *Sylvia nisoria* - penica jarabá, *Vanellus vanellus* - cíbik chochlatý, *Lutra lutra* - vydra riečna, *Pipistrellus pipistrellus* - večernica hvízdavá, *Pipistrellus nathusii* - večernica parková, *Nyctalus noctula* - raniak hrdzavý, *Myotis daubentonii* - netopier vodný.

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhláske Ministerstva životného prostredia SR č. 170/2021 Z. z., prílohy č. 1 – Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 vyhláske) sa v biocentre Dolný tok Hrona nachádzajú nasledovné biotopy národného, európskeho významu a prioritné biotopy (označené hviezdíčkom):

Nelesné biotopy národného a európskeho významu v biocentre Dolný tok Hrona:

- Lk8 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (6440)
 Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150)
 Vo4 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260)
 Br1 Štrkové lavice bez vegetácie
 Br5 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri p.p.* a *Bidention p.p.* (3270)
 Br7 Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek
 Tr3 Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (6250*)

Tr6 Teplomilné lemy
Kr6 Xerothermné kroviny (40A0*)

Lesné biotopy národného a európskeho významu v biocentre Dolný tok Hrona:

Ls1.1 Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (91E0*)

Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňovo nížinné lužné lesy (91F0)

b) BOKORIDORY:

NRBk1 Dunaj

Kategória: Nadregionálny biokoridor

Dĺžka / šírka / výmera: 30 000 m / od 150 do 1 000 m

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Mužla, Obid, Štúrovo, Kamenica nad Hronom, Chľaba

Krátka charakteristika a opis biokoridora:

Nadregionálne významný hydricko – terestrický biokoridor celoeurópskeho významu, ktorý prepája resp. prepájal veľké biogeografické regióny (Alpský, Kontinentálny a Panónsky). V okrese Nové Zámky zaberá aj priľahlé lužné lesy, brehové porasty a sútoky veľkých riek Hron a Ipeľ. V koridore sa vyskytujú mnohé vzácne a ohrozené druhy akvatických (najmä typická nížinná ichtyofauna) a semiakvatických organizmov v širokej škále biotopov ako napr. Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (Ls1.1 – 91E0*), Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoëto-Nanojuncetea* (Vo1 – 3130), Prirodené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Mgnopotamion* alebo *Hydrocharition* (Vo2 – 3150), Štrkové lavice bez vegetácie (Br1), rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p. (Br5 – 3270), Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek (Br7), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430).

Stav biokoridora: čiastočne vyhovujúci

Genofondové lokality: GL11 Dunaj

Legislatívna ochrana: SKUEV: leží v SKUEV0393 Dunaj

CHVÚ: leží v SKCHVÚ007 Dunajské Luhy

Ohrozenia, konfliktné uzly, bariéry:

- výstavba MVE,
- výstavba iných priečných bariér v toku (napr. stavidlá, stupne, sklzy, hate, hrádze a pod.),
- výstavba väčších urbanizovaných komplexov ako priemyselné areály, rekreačná infraštruktúra, bytová zástavba (individuálna, hromadná),
- likvidácia väčších komplexov nelesnej drevinovej a sprievodnej vegetácie najmä líniová vegetácia ako vetrolamy, remízky, sprievodná zeleň,
- intenzívne poľnohospodárstvo a využívanie krajiny,
- rozorávanie lúk,
- veľkoplošné oplotenie poľnohospodárskych kultúr a trvalých trávnych porastov,
- regulácia toku a napriamovanie toku a deštrukcia toku nevhodnými technickými zásahmi (napr. betónové brehy a pod.),
- likvidácia štrkových lavíc, ostrovov a iných naplavenín ťažbou štrku a úpravou toku pre MVE,
- likvidácia a výruby brehových a sprievodných porastov,
- šírenie invázných druhov,
- znečisťovanie brehov skládkami odpadov,
- zarybňovanie nepôvodnými druhmi,
- znečistenie vody (priemyselné a komunálne znečistenie, znečistenie s poľnohospodárskej výroby, dopravy),
- intenzívne rybárske obhospodarovanie,
- urbanizácia v okolí toku a výstavba infraštruktúry.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
- zachovať alebo obnoviť krajinnú štruktúru s vysokým podielom heterogénnych prvkov ŠKŠ,
- minimalizovať akékoľvek ľudské zásahy do samotného toku a do brehovej vegetácie, minimalizovať reguláciu toku, vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku,
- vylúčiť komerčnú ťažbu štrku v koryte,
- vyvinúť úsilie na spriechodnenie a odstránenie bariér v toku v súlade s Vodným plánom Slovenska,
- všade tam, kde je to možné, obnoviť pôvodnú morfológiu toku a vodný režim, napr. napojením odstavených riečnych ramien, obnovou meandrov, obnovou periodických záplav, pri rešpektovaní podmienok určených správcom vodného toku,
- minimalizovať úmyselný výrub drevín v biokoridore, tam, kde to je možné, rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov,
- vylúčiť aplikáciu chemických látok,
- regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu prirodzeného druhového spektra ichtyofauny,
- regulovať rekreačné využívanie (vrátane rybárskeho využívania).

NRBk2 Hron

Kategória: Nadregionálny biokoridor

Dĺžka / šírka / výmera: 18 000 m / od 200 do 1200 m

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Čata, Biňa, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Nána, Kamenica nad Hronom

Krátka charakteristika a opis biokoridora:

Nadregionálne významný hydricko – terestrický biokoridor celoeurópskeho významu, ktorý zahŕňa časť rieky Hron v okrese Nové Zámky. Preteká podunajskou pahorkatinou (Hronská niva), kde sa za Štúrovom vlieva do rieky Dunaj. V koridore sa vyskytujú mnohé vzácne a ohrozené druhy akvatických a semiakvatických organizmov v širokej škále biotopov ako napr. Vŕbovo-topoľové nízinné lužné lesy (Ls1.1 - 91E0*), Dubovo - brestovo - jaseňové nízinné lužné lesy (Ls2.1 - 91F0), Štrkové lavice bez vegetácie (Br1), Rieky s bahňitými až piesočntými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodium rubri* p.p. a *Bidention* p.p. (Br5 - 3270), Bylinné lemové spoločenstvá nízinných riek (Br7), Nízinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho - Batrachion* (Vo4 - 3260), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a / alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (Vo2 - 3150), Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (Lk8 - 6440), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430).

Stav biokoridora: čiastočne vyhovujúci

Genofondové lokality: GL12 - Dolný tok Hrona

Legislatívna ochrana: SKUEV: časť zaberá SKUEV0820 Dolný tok Hrona

Ohrozenia, konfliktné uzly, bariéry:

- výstavba MVE,
- výstavba iných priečných bariér v toku (napr. stavidlá, stupne, sklzy, hate, hrádze a pod.),
- výstavba väčších urbanizovaných komplexov ako priemyselné areály, rekreačná infraštruktúra, bytová zástavba (individuálna, hromadná),
- likvidácia väčších komplexov nelesnej drevinovej a sprievodnej vegetácie najmä líniová vegetácia ako vetrolamy, remízky, sprievodná zeleň,
- intenzívne poľnohospodárstvo a využívanie krajiny,
- rozorávanie lúk,
- veľkoplošné oplotenie poľnohospodárskych kultúr a trvalých trávnych porastov,

- regulácia toku a napriamovanie toku a deštrukcia toku nevhodnými technickými zásahmi (napr. betónové brehy a pod.),
- likvidácia štrkových lavíc, ostrovov a iných naplavenín ťažbou štrku a úpravou toku pre MVE,
- likvidácia a výruby brehových a sprievodných porastov,
- šírenie invázných druhov,
- znečisťovanie brehov skládkami odpadov,
- zarybňovanie nepôvodnými druhmi,
- znečistenie vody (priemyselné a komunálne znečistenie, znečistenie s poľnohospodárskej výroby, dopravy),
- intenzívne rybárske obhospodarovanie,
- urbanizácia v okolí toku a výstavba infraštruktúry.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
- zachovať alebo obnoviť krajinnú štruktúru s vysokým podielom heterogénnych prvkov ŠKŠ,
- minimalizovať akékoľvek ľudské zásahy do samotného toku a do brehovej vegetácie, minimalizovať reguláciu toku, vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku,
- vylúčiť komerčnú ťažbu štrku v koryte,
- vyvinúť úsilie na spriechodnenie a odstránenie bariér v toku v súlade s Vodným plánom Slovenska,
- všade tam, kde je to možné, obnoviť pôvodnú morfológiu toku a vodný režim, napr. napojením odstavených riečnych ramien, obnovou meandrov, obnovou periodických záplav, pri rešpektovaní podmienok určených správcom vodného toku,
- minimalizovať úmyselný výrub drevín v biokoridore, tam, kde to je možné, rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov,
- vylúčiť aplikáciu chemických látok,
- regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu prirodzeného druhového spektra ichtyofauny,
- regulovať rekreačné využívanie (vrátane rybárskeho využívania).

RBk1 Salka - Bajtava

Kategória: regionálny biokoridor

Dĺžka / šírka / výmera: 12 000 m / od 1000 do 2500 m

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Salka, Malé Kosihy, Sikenička, Kamenín, Pavlová, Malá nad Hronom, Bajtava, Leľa, Chľaba, Kamenica nad Hronom

Krátka charakteristika a opis biokoridora:

Terestrický biokoridor ležiaci na Podunajskej pahorkatine (časť Ipeľská pahorkatina) zabezpečujúci migráciu veľkých kopytníkov do pohoria Burda v smere sever – juh.

c) GENOFONDOVÉ LOKALITY

d) VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY:

Kamenica nad Hronom.

Lokalita sa nachádza nad obcou Kamenica nad Hronom na JZ svahoch vulkanického masívu Burda.

Lokalita predstavuje jeden z typových profilov formácie Burda. Formácia Burda predstavuje súbor produktov extruzívnej a explozívnej aktivity hyperstenických, amfibolicko-hyperstenických a biotiticko-amfibolicko-hyperstenických andezitov až dacitov, najmä v spodnej časti s akcesorickým granátom spodnobádenského veku. Na lokalite oddola nahor v celkovej hrúbke okolo 200 m vystupujú: uloženiny submarínnych brekciových prúdov, sukcesia epiklastických vulkanických brekcií, brekcií – konglomerátov a hrubých pieskovcov, uloženiny submarínneho

pemzového prúdu, sukcesia epiklastických vulkanických brekcií, konglomerátov, pieskocov a uloženiny laharov (bahnotokov).

GL9 Burdov (2polygóny)

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Kamenica nad Hronom, Bajtava, Leľa, Chľaba

GL11 Dunaj

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Mužla, Obid, Štúrovo, Kamenica nad Hronom, Chľaba

Krátka charakteristika: rieka Dunaj, lužné lesy, pobrežné a periodicky obnažované biotopy na brehoch nížinnej rieky, staré štrkoviská s kolísajúcou vodnou hladinou

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Vřbovo-topoľové nížinné lužné lesy (Ls1.1 – 91E0*), Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoëto-Nanojuncetea* (Vo1 – 3130), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (Vo2 – 3150), Štrkové lavice bez vegetácie (Br1), rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p. (Br5 – 3270), Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek (Br7), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), **časť Štrkoviská pri Chľabe** – Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoëto-Nanojuncetea* (Vo1 – 3130).

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: *Cyperus glomeratus*, *Cyperus michelianus*, *Lindemia procumbens*, *Limosella aquatica*, **časť Štrkoviská pri Chľabe** – *Blackstonia acuminata*, *Gnaphalium luetoalbum*, *Schoenoplectus supinus*.

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: *Unio crassus*, *Vertigo angustior*, *Emys orbicularis*, *Gymnocephalus schraetzer*, *Gymnocephalus baloni*, *Gobio albipinnatus*, *Cottus gobio*, *Zingel zingel*, *Zingel streber*, *Rhodeus sericeus amarus*, *Rutilus pigus*, *Sabanejewia aurata*, *Pelecus cultratus*, *Lutra lutra*, *Castor fiber*

Príslušnosť k územiám sústavy NATURA 2000: SKUEV0393 Dunaj

GL12 Dolný tok Hrona

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Biňa, Kamenín, Kamenný Most, Nána, Kamenica nad Hronom

Krátka charakteristika: rieka Hron, lužné lesy, pobrežné a periodicky obnažované biotopy na brehoch nížinnej rieky, opustený kameňolom v andezitoch a spraše.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Vřbovo-topoľové nížinné lužné lesy (Ls1.1 – 91E0*), Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (Ls1.2 - 91F0), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (Vo2 – 3150), Nížinné a horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion* (Vo4 - 3260), Štrkové lavice bez vegetácie (Br1), Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p. (Br5 – 3270), Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek (Br7), Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (Lk8 - 6440), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), **časť Kamenický sprašový profil** - Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (Tr3 - 6250*), Xerothermné kroviny (Kr6 - 40A0*), Teplomilné lemy (Tr6).

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín:

Scirpus radicans, **časť Kamenický sprašový profil** - *Adonis vernalis*, *Androsace maxima*, *Convolvulus cantabrica*.

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov:

Bombina bombina, *Eudontomyzon mariae*, *Gymnocephalus schraetzer*, *Aspius aspius*, *Gymnocephalus baloni*, *Gobio albipinnatus*, *Zingel streber*, *Rhodeus sericeus amarus*, *Rutilus pigus*, *Sabanejewia aurata*, *Lutra lutra*.

Príslušnosť k MCHÚ: malú časť tvorí PP Kamenický sprašový profil

Príslušnosť k územiám sústavy NATURA 2000: SKUEV0820 Dolný tok Hrona

Prvky M-ÚSES:

Miestny územný systém ekologickej stability MÚSES tvoria plošné a líniové prvky v krajine s hodnotným ekologickým významom miestneho charakteru.

Súčasťou miestneho územného systému ekologickej stability sú *interakčné prvky*, ktoré predstavujú skupinu ekosystémov, nadväzujúcich na biocentrá a biokoridory, so schopnosťou zabezpečiť alebo posilniť priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny. Sú nimi maloplošné lesíky, vysokokmenné sady, lúky, cintorín, areály vyhradenej zelene, medze s líniovou vysokou zeleňou.

Minimálne nutné parametre biocentier a biokoridorov na úrovni M - ÚSES:

- **biocentrum**: pre vegetačný stupeň dubový a lužné lesy: 30 -10 ha, pre vodné spoločenstvá tečúce: viac ako 100 m, pre vody stojaté: 1 ha, pre lúčne spoločenstvá: 3 ha
- **biokoridor**: pre lesné spoločenstvá: 2000 m, mokrade: 2000 m, lúčne spoločenstvá: 1000 m, minimálne nutná šírka jednoduchého biokoridoru pre lesné spoločenstvá: 15 m, mokrade a lúčne spoločenstvá: 20 m.

Navrhované opatrenia RÚSES okresu Nové Zámky (2022)

Vybrané opatrenia pre záujmové k.ú. Kamenica nad Hronom:

a) Ekostabilizačné opatrenia:

E22 Zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie

b) Protierózne a protipovodňové opatrenia:

P2 Zamedzovať vytváraniu nepriepustných plôch

P6 Realizovať agrotechnické protierózne opatrenia, v najexponovanejších lokalitách zatrávniť

c) Skupina manažmentových opatrení pre prvky RÚSES:

MO17:

- Minimalizovať akékoľvek ľudské zásahy do samotného toku a do brehovej vegetácie, minimalizovať reguláciu toku, vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku;
- Vylúčiť komerčnú ťažbu štrku v koryte;
- Vyvinúť úsilie na spriechodnenie a odstránenie bariér v toku;
- Všade tam kde je to možné obnoviť pôvodnú morfológiu toku a vodný režim, napr. napojením odstavených riečnych ramien, obnovou meandrov, obnovou periodických záplav;
- Minimalizovať úmyselný výrub drevín v biokoridore, tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov;
- Vylúčiť aplikáciu chemických látok.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. Pri funkčnom rozvoji obce rešpektovať nadregionálne a regionálne prvky územného systému ekologickej stability – biocentrá, biokoridory, dotvoriť prvky kostry MÚSES – miestne biocentrá, biokoridory a interakčné prvky.
2. Stanoviť plochy s obmedzeným funkčným využívaním z dôvodu verejného záujmu – zachovanie ekologickej stability a biologickej diverzity, dodržiavanie zásad trvalo udržateľného rozvoja mimo zastavaného územia obce.
3. Rešpektovať záujmy ochrany prírody a zachovať lokality, ktoré sú predmetom ochrany, bez stavebných zásahov, zabezpečiť ich revitalizáciu, resp. podporiť prirodzené revitalizačné procesy.
4. Zachovať nezastavanú prechodovú zónu pozdĺž vodných tokov v šírke minimálne 10 m od vonkajšej hranice brehového porastu, ktorá by spĺňala funkciu ochranného pásma

- biokoridoru a zároveň manipulačného priestoru umožňujúceho pohyb stavebnej mechanizácie, prípadne v budúcnosti ošetrovanie drevín.
5. V zastavanom území navrhovať dostatočný podiel trávnatých plôch s drevinami. Výber drevín prispôbiť meniacim sa klimatickým pomerom a stanovištným podmienkam. Podiel zelených plôch s pôvodnými druhmi drevín zachovať alebo navrhovať v minimálnom rozsahu 40%.
  6. Pri návrhu nových obytných súborov resp. nových zón na IBV, je potrebné zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými vodami alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí. Vymedziť účelovú izolačnú zeleň, ktorá by mala byť navrhnutá pri všetkých lokalitách. Pri realizácii stavebných prác postupovať podľa § 4 zákona o ochrane prírody tak, aby nedošlo k zbytočnému úhynu, poškodeniu rastlín alebo ich biotopov.
  7. Pri realizovaní stavebnej činnosti v zmysle návrhov aktuálnej ÚPD obce je potrebné minimálnym spôsobom zasiahnuť do mimolesnej drevinovej vegetácie. V prípade nevyhnutných výrubov v súvislosti so stavebnou činnosťou je potrebné postupovať v zmysle § 47 a § 48 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Zohľadňovať vegetačné a hniezdne obdobie z dôvodu eliminácie škôd na prírodných hniezdných druhoch, určiť v predstihu spoločenskú hodnotu drevín a krovín určených na výrub ako aj zabezpečiť náhradnú výsadbu za odstránené dreviny a kroviny.
  8. Navrhnuť opatrenia na zadržanie zrážkových vôd zo spevnených plôch a striech.
  9. Pri návrhoch vegetačných úprav v zastavanom území prednostne využívať domáce druhy drevín a krovín, resp. druhy, ktoré nemajú potenciál nekontrolovane sa šíriť, z dôvodu zamedzenia šírenia nepôvodných a invázných druhov rastlín a drevín. Zamedzovať šíreniu nepôvodných a invázných druhov rastlín a drevín (zákon 150/2019 Z. z.).
  10. Navrhnuť dobudovanie vegetačnej sprievodnej zeleň pozdĺž vodných tokov, poľných ciest tak, aby plnili funkciu migrácie v systéme ekologickej stability a ozelenenia krajiny.
  11. Rešpektovať a chrániť pamiatkové objekty, pamätihodnosti a objekty s kultúromohistorickou hodnotou.
  12. Zmonitorovať a vyhodnotiť koeficient ekologickej stability (KES) a SES. Stupne uvádzať pri každej zmene a doplnku územného plánu obce podľa najnovších údajov.
  13. Vo výkresovej časti územného plánu obce obsiahnuť Krajinne ekologický plán (KEP) ochrany prírody a krajiny.
  14. Zaviesť evidenciu pozemkov vhodných na náhradnú výsadbu.
  15. Riešiť otázku verejnej zelene (súčasný stav a návrh) tak, aby bol dodržiavaný princíp zachovania rozlohy, t. j. koľko plochy verejnej zelene zanikne, minimálne toľko plochy verejnej zelene musí vzniknúť. Rovnakým princípom riešiť všetky dreviny rastúce na pozemkoch vo vlastníctve obce, teda každú vyrúbanú drevinu nahradiť výsadbou novej dreviny.
  16. Zadeklarovať potrebu zaobstarania všeobecne záväzného nariadenia (VZN), ktorým sa ustanovia podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene (§ 69 ods. 2 zákona), a takisto sa ustanoví, že pri výsadbách drevín (najmä stromov) je nevyhnutné brať na zreteľ ich možnú alergénnosť, šírku koruny, uloženie koreňového systému, výšku, vzdialenosť od susedného pozemku, aby sa v zmysle § 127 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) nestali príčinou susedských sporov, potrebu zohľadňovať minimálnu vzdialenosť 2,5 m od inžinierskych sietí, a taktiež dodržiavanie STN 83 7010 u prác v blízkosti stromovej vegetácie.
  17. Zadeklarovať potrebu vypracovania sadových úprav ako samostatného stavebného objektu ku každej významnejšej investícii a to už v projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutia, resp. stavebné konanie.
  18. Podporovať vytváranie priestorových rezerv na umiestňovanie uličnej drevinovej zelene v súlade s ochrannými pásmami inžinierskych sietí.
  19. Vypracovať Dokument starostlivosti o dreviny (DSoD) a miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES), ako dokumentácie ochrany prírody a krajiny - § 54 zákona, ktorá najmä:

- určuje strategické ciele ochrany prírody a krajiny a opatrenia na ich dosiahnutie,
- vymedzuje chránené územia a ich ochranné pásma vrátane zón a stupňov ich ochrany, biotopy chránené týmto zákonom, chránené druhy a územia medzinárodného významu, stanovuje zásady ich vývoja vo vzťahu k činnostiam jednotlivých odvetví,
- posudzuje dôsledky zásahov do ekosystémov, ich zložiek a prvkov alebo do biotopov a navrhuje ich optimálne využitie a spôsoby ochrany,
- obsahuje návrh asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov do územia a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v územnej ochrane, druhovej ochrane a ochrane drevín,
- určuje programové zámery a opatrenia na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja a územného systému ekologickej stability,
- poskytuje súhrn poznatkov o základných prírodných zložkách ekosystémov chránených území, ich ochranných pásiem a zón,
- určuje vzácnosť, zriedkavosť a ohrozenosť chránených druhov vrátane prioritných druhov a prioritných biotopov.

Obstarávanie a schvaľovanie týchto dokumentov je v kompetencii obce - § 69 ods. 1 písm. i) zákona.

20. Zinventarizovať lokality s výskytom invázných druhov rastlín, ktoré sa dosť často prekrývajú aj so živelnými nelegálnymi skládkami odpadov. V prílohe č. 2 vyhlášky č.170/2021 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov, sú uvedené druhy invázných druhov rastlín, pri ktorých sú uvedené aj metódy ich odstraňovania.
21. Prvky ÚSESu považovať za limity územného rozvoja, nerozširovať v nich zástavbu, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali funkciu biokoridoru, biocentra resp. interakčného prvku, neprerušovať línie biokoridorov a plochu biocentier pri navrhovaní koridorov infraštruktúry a líniových stavieb, navrhované prvky ÚSES schváliť v záväznej časti ÚP.
22. Územnoplánovacia dokumentácia je potrebné spracovávať v súlade s ustanoveniami legislatívy na úseku ochrany prírody, zákona o ochrane prírody a krajiny, a súvisiacich predpisov.
23. Pre verejnú a areálovú zeleň zabezpečiť odbornú starostlivosť v zmysle STN 83 7010.
24. V prípade použitia celopresklených budov alebo budov s veľkými plochami presklenia navrhnúť a požadovať ochranné a kompenzačné opatrenia (napr. použitie špeciálnych fólií odrážajúce ultrafialové svetlo a pod.) zamerané proti vrážaniu vtáctva do skla. Obdobne riešiť aj iné stavby - napr. všetky zastávky MHD.
25. V rámci novo navrhovaných obytných alebo rekreačných zón, ako i iných funkčných priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, vytvárať také usporiadanie pozemkov, ktoré umožní vybudovanie a rozvoj funkčnej verejnej alebo areálovej sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi. V prípade výstavby resp. zvyšovania podielu parkovacích stojísk v rámci jednotlivých plôch uplatňovať STN 73 60 10, ktorá stanovuje na každé 4 parkovacie miesta umiestnenie 1 ks vzrastlého stromu.
26. V prípade rušenia verejnej a inej zelene v prospech IBV požadujeme kompenzovať úbytok verejnej zelene úpravou maximálne prípustného koeficientu zastavanosti v rámci IBV na 0,6. Stanoviť minimálny podiel zelene (vrátane hospodársky využívaných záhrad) v rámci nezastavaných častí stavebných pozemkov na 30% z celkovej plochy stavebného pozemku.
27. Neumiestňovať reklamné pútače tzv. Bilboardy popri líniiach regionálnych a lokálnych biokoridorov.
28. Vyšpecifikovať maticu určovania tzv. náhradnej výsadby, zaradená do VZN obce. Pri výruboch výmena drevina za drevinu nie je postačujúce z hľadiska zabezpečenia biologickej diverzity.
29. Riešené územie posúdiť z hľadiska realizácie opatrení na zmiernenie vplyvov na životné prostredie súvisiacich so zmenami klímy. Rešpektovať Metodické usmernenie MDVRR SR k Stratégií adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy.

30. *Pri prácach v blízkosti stromovej vegetácie dodržiavať STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie; ak nie je možnosť obísť koreňový priestor dreviny, výkopové práce sa musia v tomto priestore vykonávať ručne a nesmú sa viesť bližšie ako 2,5 m od päty kmeňa stromu; vzdialenosť uloženia inžinierskych sietí od drevín musí byť podľa platných STN z dôvodu predchádzania negatívnych zásahov do zelene počas údržby zariadení.*

12. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia

V návrhu územného plánu rešpektovať všetky významné línie a zariadenia dopravného a technického vybavenia - elektroenergetické, telekomunikačné, plynárenské, vodohospodárske objekty a línie, rešpektovať ich ochranné a bezpečnostné pásma a prekládky týchto sietí pripravovať len v súčinnosti s príslušným správcom.

Cez riešené územie prechádzajú nasledovné dôležité trasy a nachádzajú sa zariadenia:

- a) cesta II. triedy II/564;
- b) cesta III. triedy III/1514;
- c) cesta III. triedy III/1515;
- d) železničná trať č. 120A Bratislava – Štúrovo - Szob ;
- e) trasy 22 kV vzdušných elektrických vedení;
- f) trasy 22 kV zemných elektrických vedení;
- g) trasy optických diaľkových káblov;
- h) ochranné pásma vodných tokov a protipovodňových ochranných hrádzí;
- i) čerpacia stanica – vnútorné vody ČS Kamenica nad Hronom v správe SVP;
- j) hydromelioračné závlahové potrubia a rúrová sieť;
- k) trasy prívodných vodovodných potrubí;
- l) vodojem VDJ Kamenica nad Hronom;
- m) ČOV Kamenica nad Hronom;
- n) kanalizačné výtlaky z obce do ČOV a z ČOV do vodného toku Hron;
- o) STL2 prepojovací plynovod Malá nad Hronom – Kamenica nad Hronom.

13. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva

Pri vzniku mimoriadnych udalostí sa činnosť v teritóriu obce Kamenica nad Hronom riadi v zmysle základných ustanovení Prehľadu činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti :

1. stupeň pohotovosti - situácia nebezpečenstva
2. stupeň pohotovosti - stav ohrozenia

Právo vyhlasovania predbežných opatrení a stupňov pohotovosti má Bezpečnostná rada štátu. Materiál podrobne charakterizuje realizáciu opatrení pri prvom stupni pohotovosti – situácia nebezpečenstva a pri vyššom stupni pohotovosti – stave ohrozenia. Ďalej sú presne určené opatrenia príslušných ústredných orgánov, o ktorých rozhodla BR SR a spôsob ich nevyhnutnej realizácie. Dôležité je zabezpečenie spojenia. Spojenie Obecného úradu sa organizuje tak, aby bol zabezpečený styk s určenými organizáciami na teritóriu obce s nadriadenými orgánmi okresu Nové Zámky a so súčinnosťnými organizáciami pre odborné zabezpečenie činnosti Obecného úradu. Využívajú sa všetky dostupné technické prostriedky (telefón, email,...). Plán

činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti musí mať starosta obce a členovia štábu obrany už v období mieru. Z hľadiska územno-technického je dôležité nezablokovať automobilové komunikácie a udržiavať v prejazdnom stave hlavnú evakuačnú trasu – cestu II. triedy II/564 v smeroch Štúrovo –Bajtava a cestu III.triedy III/1515 v smere na Chľabu.

Ohrozenie územia povodňami

Medzihrádzové priestory rieky Hron bývali v minulosti často zaplavované. Slovenský vodohospodársky podnik, ktorý pomocou vodohospodárskych objektov, ako sú hrázde, kanále, nádrže, čerpace stanice a ostatné vodohospodárske objekty, zabezpečuje povodňovú ochranu územia a hospodárenie s vnútornými vodami. Obce riešeného územia sú chránené voči ohrozeniu záplavami protipovodňovými hrádzami, vody sú regulované sieťou kanálov a územie je monitorované. Hydrologická služba SHMU Bratislava denne vyhodnocuje hydrologické informácie pre Slovensko – vodné stavy, prietoky, ich vývoj a predpovede.

Orgánom štátnej správy ochrany pred povodňami sú Obvodná povodňová komisia a Povodňová komisia obce (zákon č. 664/2004 o ochrane pred povodňami).

Škodám, ktoré spôsobujú povodne, treba predchádzať, ich rozsah a následky obmedzovať a priebeh povodní ovplyvňovať. Deje sa tak systematickou prevenciou a zabezpečovacími a záchrannými prácami vykonávanými podľa povodňových plánov a príkazov povodňových orgánov.

Na zabezpečenie ochrany pred povodňami sú organizácie a občania povinní umožniť vstup na svoje pozemky a do objektov na vykonávanie zabezpečovacích a záchranných prác, prispieť na príkaz povodňových orgánov podľa svojich možností a síl osobnou a vecnou pomocou na ochranu ľudských životov a majetkov pred povodňami.

Ochrana pred povodňami zahrňuje:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- c) kombináciu opatrení a) + b)

Medzi ochranu pred povodňami zaraďujeme najmä: povodňové plány, povodňové prehliadky, predpovednú, hlásnu a varovnú povodňovú službu, povodňové zabezpečovacie a záchranné práce.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z. z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

Civilná ochrana

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

a) V zmysle platnej legislatívy , ukrytie obyvateľstva zabezpečovať :

- v odolnom kryte v objekte samosprávy pre zamestnancov, ktorí budú v prípade vzniku mimoriadnej udalosti zabezpečovať riadenie alebo vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác;
- v plynotesných alebo jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v bytových domoch;
- v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v rodinných domoch;

Obec má vypracovaný "Úkrytový plán obce Kamenica nad Hronom". Dokumentácia týkajúca sa plánu ukrytia obyvateľstva obce je spracovaná v zmysle Vyhlášky MV SR č. 532/2006 o ochrane obyvateľstva.

b) Zberné komunikácie šírkoivo dimenzovať s rezervou aj z hľadiska možnosti evakuácie obyvateľstva z predmetného územia;

Požiadavky a podmienky civilnej ochrany stanovuje zákon NRSR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov - úplné znenie zákona NRSR č.444/2006 Z.z.

Pri funkčnom využití územia obce a následnej príprave výstavby zariadení pre zhromažďovanie a pobyt ľudí a zvierat ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohrozovať ich bezpečnosť a zdravie, pri budovaní infraštruktúry obce je potrebné sa riadiť citovaným zákonom.

Podmienky pre zariadenia CO ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je potrebné rešpektovať na príslušnom stupni územnej prípravy a investičnej činnosti.

1. Stavebno-technické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územnotechnické, urbanistické, stavebno-technické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie

2. Stavebno-technické požiadavky podľa odseku 1 sa uplatňujú tak, že ochranné stavby

a/ sa budujú v podzemných podlažiach, alebo úpravou nadzemných podlaží stavebných objektov, alebo ako samostatne stojace stavby,

b/ tvoria prevádzkovo uzatvorený celok a nesmú ním viesť tranzitné inžinierske siete, ktoré s nim nesúvisia,

c/ sa navrhujú do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v dochádzkovej vzdialenosti najviac do 500m,

d/ sa umiestňujú najmenej 100m od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť ukryvaných osôb,

e/ sa umiestňujú tak, aby prístupové komunikácie umožňovali prístup k objektu pre ukryvané osoby,

f/ sa navrhujú s kapacitou 150 a viac ukryvaných osôb podľa prílohy č. 1 štvrtej časti písmena A (Kapacita ochrannej stavby je súčet miest na sedenie a ležanie ukryvaných osôb, pričom miest na ležanie musí byť 20% až 30% z navrhovaného počtu miest),

g/ majú zabezpečené vo vnútorných priestoroch mikroklimatické podmienky,

h/ spĺňajú ochranné vlastnosti vyjadrené ochranným súčiniteľom stavby K_0 .

3. Stavebno-technické požiadavky na ochranné stavby podľa ods. č. 1 sa vypracúvajú v územnoplánovacej dokumentácii v časti verejné dopravné a technické vybavenie územia v územných obvodoch takto:

a/ v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,

b/ v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

c/ v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

d/ v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti.

4. Ochranné stavby sa navrhujú podľa analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí.

Podrobné podmienky pre uplatnenie citovaného zákona a vyhlášky ustanovuje príslušný orgán ochrany a obec.

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

Požiarna ochrana

Riešenie požiarnej ochrany vychádza zo zákona NR SR č.314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov s citáciou § 2, §4 - §7.

Z hľadiska požiarnej ochrany má obec Kamenica nad Hronom vybudovanú požiarňu zbrojnicu a pôsobí tu miestna organizácia dobrovoľných hasičov. V prípade väčšieho požiaru a pre vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách, slúži zásahová jednotka Štúrovo. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné vodovodné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarňými hydrantmi. Zásobovanie navrhovaných rozvojových zámerov požiarňou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete - vybudovaných uličných rozvodov. Ak nie sú zriadené odberné miesta (nadzemný, podzemný hydrant alebo výtokový stojan), zriadiť:

- hydranty vo vzájomnej vzdialenosti 400 m pri stavbách na bývanie a 160 m pri ostatných stavbách,
- výtokový stojan vo vzájomnej vzdialenosti 600 m,
- plniace miesto vo vzdialenosti 6000 m,
- odberné miesta musia byť viditeľne označené v zmysle § 9 ods. 7, 8 a prílohy č. 2 cit. vyhlášky. Príjazd pre požiarne vozidlá je v obci zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,5 m (minimálna šírka 3 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z. z.). Komunikácie sú dimenzované na zaťaženie min. 80 kN, reprezentujúce pôsobenie zaťaženej nápravy požiarneho vozidla.

Vojenská správa nemá v riešenom území zvláštne územné požiadavky.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch a realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci riešeného územia obce Kamenica nad Hronom.*
2. *V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. Potenciálnu protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových zámerov si musí žiadateľ - investor zabezpečiť na vlastné náklady, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.*
3. *V rozvojových plochách určených pre obytnú výstavbu riešiť ukrytie obyvateľstva v JÚBS, v zmysle príslušných predpisov:*
  - zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
  - vyhlášky MV SR č. 533/2006 o ochrane obyvateľstva pri výrobe, preprave, skladovaní a manipulovaní s nebezpečnými látkami v znení neskorších predpisov,
  - vyhlášky MV SR č. 297/199 Z. z. o stavebno-technických požiadavkách na stavby a technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
  - vyhlášky MV SR č. 314/98 Z. z. hospodárenie s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
  - vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany,
  - v objektoch určených pre funkciu bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a podnikateľských aktivít riešiť ochranu obyvateľstva ukrytím v JÚBS v zapustených, polozapustených priestoroch a v technickom prízemí domov v zmysle vyhlášky 532/2006.
4. *Z hľadiska potrieb požiarnej ochrany je nutné:*

- pri realizácii rozvojových zámerov riešiť požiadavky na zabezpečenie požiarnej vody pre stavby v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,
- pri zmene funkčného využitia územia riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom a súvisiacimi predpismi,
- zásobovanie požiarňou vodou riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiarňových hydrantov, potrebu požiarnej vody stanoviť v zmysle STN 92 0400 PBS Zásobovanie vodou na hasenie požiarov, pričom uvedená potreba požiarnej vody bude zabezpečená z vonkajších podzemných hydrantov.

14. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia, vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu

Formovanie funkčno-priestorovej kostry

Základom urbanistickej kompozícia obce Kamenica nad Hronom je kompozičný kríž, ktorý vytvára primárna a sekundárna kompozičná os. Primárna os je zhodná so sídelnou štruktúrou okolo cesty III. triedy III/1515. Sekundárna os je zhodná so sídelnou štruktúrou okolo miestnej komunikácie, ktorá smeruje od kostola na juh na vzdialenú architektonickú dominantu - ostrihomskú baziliku. Je to kompaktná historická časť obce. Na priesečníku oboch osí je možné identifikovať primárny referenčný uzol, ktorý je nositeľom vybavenostných funkcií. Priestor kríženia oboch osí môžeme definovať zároveň ako hlavný referenčný uzol - kultúrno-administratívno správne a komerčné centrum obce. Cesta II. triedy II/564 a cesta III. triedy III/1514 majú síce pre obec dopravný význam, ale v urbanistickej kompozícii sa významnejšie neprejavujú.

V návrhovom období je potrebné plánovito formovať hlavné a vedľajšie kompozičné osi obce, ktoré budú nositeľkami najdôležitejších funkcií. Zároveň v centrálnej časti zastavaného územia je potrebné jednoznačne formovať centrum obce ako :

- administratívno-správne,
- historicko-kultúrne,
- vybavenostné.

Ostatná časť sídla je typická prevahou bývania a doplnkových funkcií. Na severo-západ od zastavaného územia obce v lokalite „Galícia“ sa nachádza niekoľko pôvodných poľnohospodárskych výrobných areálov a areál poľovného združenia. Cieľom územného plánu obce je lokalizácia a riešenie nových rozvojových území najmä pre rozvoj bývania (individuálna a hromadná bytová výstavba), výrobnopodnikateľských aktivít, rekreácie a ich riešenie v zmysle kontinuity priestorového a hmotového vývoja.

Na základe analýzy funkčno-priestorovej koncepcie obce sú evidentné tieto základné problémové okruhy:

- potvrdenie a formovanie základnej kompozičnej a funkčno-priestorovej kostry obce,
- riešenie nových rozvojových území najmä pre rozvoj bývania, výrobnopodnikateľských aktivít, rekreácie /agroturistika/ a ich riešenie v zmysle kontinuity priestorového a hmotového vývoja urbanistického celku.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. Formovať sídlo ako kompaktný celok (v rámci zastavaného územia) s prirodzenou gradáciou k ťažisku sídla.
2. Riešiť výstavbu nových domov tak, aby bolo možné uspokojiť nielen žiadateľov z titulu

- prirodeného prírastku, ale i žiadateľov z okolia.*
3. *Vytvoriť územnú rezervu pre IBV a HBV z titulu nepredvídateľných rozvojových tendencií (migrácia za pracovnými príležitosťami a pod.).*
  4. *V rámci ÚPN obce definovať funkčno-priestorové riešenie celkovej koncepcie rozvoja sídla k návrhovému obdobiu, ako aj návod k priestorovému riešeniu v ponávrhovom období.*
  5. *Nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných závad, t.j. musia byť prejazdne a spĺňať všetky normové kritériá, rozvoj inžinierskych sietí, odstavné plochy, účinná prepravná šírka. V rámci uličných priestorov riešiť aj koridor pre peší pohyb;*
  6. *Riešiť peší pohyb, cyklistickú a motorovú dopravu zvlášť medzi obcou a jednotlivými chatovými oblasťami a rekreačnými areálmi.*
  7. *Pre zabezpečenie optimálneho rozvoja jednotlivých častí sídla vytvoriť regulačné podklady (napr. vo forme spracovania urbanisticko-architektonických štúdií, zastavovacích štúdií a pod.) a vytvárať predpoklady pre realizačné zámery.*
  8. *Pri novej výstavbe rešpektovať a nadväzovať na historicky vytvorenú sídelnú štruktúru s cieľom dosiahnuť vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifickosti pôvodného osídlenia.*
  9. *Rešpektovať architektonické a prírodné hodnoty.*
  10. *V návrhu určiť nové plochy pre rozšírenie obecného pohrebiska;*
  11. *Navrhnuť spôsob rozčlenenia monoblokov ornej pôdy na menšie celky s cieľom obnoviť pôvodnú mozaikovitosť poľnohospodárskej krajiny a tým eliminovať rozkladné, deštrukčné a erózne procesy a zvýšiť tak ekologickú stabilitu a malebnosť krajiny.*

15. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby

Rozvoj bývania

Pre ďalšie vývojové obdobie obce navrhnuť v ÚPN príslušný rozvoj obytnej funkcie:

- kombinovanými formami rodinnej zástavby s tvorbou ucelených uličných celkov, ktoré sú charakteristické pre vidiecke sídlo / podľa námetu z prieskumov a rozborov územia/;
- vhodnou kompozičnou dostavbou súboru bytových domov (hromadnej bytovej výstavby) v určenej polohe zástavby obce (HBV).

Riešiť rozvoj individuálnej bytovej výstavby na nových plochách v rozšírenom zastavanom území obce, zástavbou nevyužitých prelúk a ponukou možnosti výstavby vo väčších záhradách v rámci zástavby sídla, resp. na plochách v priamom napojení na súčasnú zástavbu.

Pritom bude nutné rešpektovať priestorové obmedzenia rozvoja, ktoré je viazané na dodržanie sledovanej kompozičnej tvorby zachovania a obnovy pôvodnej architektonickej štruktúry v centrálnej časti obce a v priľahlých uliciach.

§ Využiť súčasnú disponibilitu zástavby obce, skvalitniť stavebno-technický stav pôvodných domov, prevádzku dvorných traktov pre bývanie, pre drobnú hospodársku činnosť a vývojovo aj pre rekreačný pobyt.

V rámci tejto funkcie navrhnuť účinné regulatívne opatrenia na skvalitnenie verejných uličných priestorov, dvorných traktov a záhrad v záujme zlepšenia architektonicko-stavebného a krajinnno-estetického vzhľadu obce, regulačne usmerniť využitie spoločných dvorov.

Využiť dosiaľ nezastavané plochy prelúk uličnej zástavby na bývanie so zachovaním charakteristickej miestnej parcelácie pozemkov.

Formou regulatívu stanovíť podmienky pre možný rozvoj bývania aj v súčasných rozľahlých záhradách rodinnej zástavby.

V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce uvažovať s optimistickou variantov demografického vývoja a tomu prispôbiť aj návrh rozsahu bytovej výstavby.

V návrhovom období sa počíta s nárastom počtu nových bytov v rodinnej zástavbe a vhodných bytových domov.

- predpoklad 1 rodinný dom = 1 byt,

Zhodnotiť námet rozvojových plôch z urbanistického rozboru pre riešenie funkcie bývania:

– námety na rozvojové plochy pre funkciu bývania.

Riešiť súbor pre kombinovanú funkciu bývania a výrobných služieb, miestnej remeselnej malovýroby na vlastných pozemkoch, ktorý bude situovaný bez rušivých vzťahov k obytnej zástavbe obce, s veľkosťou pozemkov podľa individuálnej potreby. Zhodnotiť námet na lokalizáciu z urbanistického rozboru:

– námet na rozvojovú plochu pre kombinované funkcie výrobných služieb, komunálnej a remeselnej malovýroby a bývania.

V rozvojových plochách bývania riešiť aj plochy verejnej sídelnej zelene s drobnou architektúrou, detskými ihriskami podľa urbanistických ukazovateľov.

V zástavbe medzi rodinnými domami nepovoľovať prevádzky priemyselného a poľnohospodárskeho charakteru.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Rozvoj bývania a bytovej výstavby orientovať prioritne do území, ktoré tvoria vnútorné a logické vonkajšie rozvojové rezervy. K ďalším lokalitám pristupovať až po ich vyčerpaní.*
2. *Návrh obytných objektov orientovať výlučne do lokalít, ktoré spĺňajú súčasné hygienické požiadavky a ktoré nebudú ovplyvnené hlukom, prachom, pachom a vibráciami. Pri lokalizácii obytnej funkcie je potrebné vyhodnocovať povodňové riziko.*

Rozvoj občianskej vybavenosti

Občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti obchodu, administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok, potrieb príslušného obecného spoločenstva a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Občianska vybavenosť:

- Predajňa potravinárskeho tovaru
- Pohostinské odbytové stredisko
- Predajňa nepotravinárskeho tovaru
- Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel
- Obecné futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko
- Knižnica
- Pošta
- Materská škola
- Kultúrny dom

Obec Kamenica nad Hronom patrí do skupiny obcí s nedostatočnou mierou komplexnosti občianskej vybavenosti. Z hľadiska budúceho populačného vývoja je potrebné riešiť optimálnu štruktúru kompletovania základnej a vyššej občianskej vybavenosti podľa urbanistických štandardov, aby zodpovedala stanovenej funkčnosti sídla, výhľadovému počtu obyvateľov a aj sledovanému rozvoju obce a katastra k návrhovému obdobiu.

Návrhom vybavenosti zabezpečiť podmienky pre komfortný život obyvateľov obce, bez vynútenej potreby dochádzania za potrebnou základnou občianskou vybavenosťou do okolitých sídiel. V súčasnosti absentujúce služby v obci využívajú obyvatelia v priľahlom Štúrove. Poskytovanie služieb pre obyvateľov zostáva v polohe súkromného podnikania.

Ťažisko občianskej vybavenosti maloobchodnej siete a služieb umiestniť v centrálnom priestore obce - primárnom referenčnom uzle formou dokompletovania, resp. prevádzkového

skvalitnenia súčasného vybavenia. Tu realizovať objekty na atraktívne zariadenia občianskej vybavenosti obce – malé obchodíky, služby, stravovacie a ubytovacie zariadenia, občerstvenie a pod.

Ďalšiu občiansku vybavenosť obce riešiť s využitím vhodných objektov a priestorov v rámci súčasnej hlavnej kompozičnej osi, ktorou je uličný priestor a zástavba okolo cesty III. triedy III/1515. Následne v priestore prípadného sekundárneho referenčného uzla.

Školstvo a výchova

Obec je zriaďovateľom Materskej školy Kamenica nad Hronom. Škola ma jednu triedu /20detí/ s vyučovacím jazykom slovenským a jednu triedu s vyučovacím jazykom maďarským/22 detí/. Materská škola s celodennou výchovnou starostlivosťou je umiestnená v rámci samostatného areálu.

V obci sa základná škola nenachádza. Školopovinné deti navštevujú základné školy v okolitých obciach a v Štúrove (napr. Základná škola Endre Adyho s vyučovacím jazykom maďarským).

Kultúra a osвета

Zariadenia kultúry:

-Kultúrny dom s kapacitou 120 miest a vlastnou kuchyňou. Na poschodí je obecná knižnica ;

V obci pôsobí niekoľko spoločenských organizácií a občianskych združení:

O bčianske združenie vinárov a vinohradníkov:SZKALA

-poľovnícke združenie-Bratstvo,

-dobrovoľný hasičský zbor,

-folklórne skupiny,

-klub dôchodcov,

- ZO Csemadok;

-ZÖLDFALIGET

- Telovýchovná jednota;

Zariadenia kultúry slúžia na pravidelné usporadúvanie už tradičných kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré prispievajú k rozvoju spoločenského a kultúrneho života občanov obce. Pre ďalšie návrhové obdobie bude cieľom vytvárať podmienky pre aktivizáciu spoločenského života občanov rôznych vekových kategórií a záujmových skupín v obci, podmienky pre obnovu a rozvíjania ľudových tradícií s ich prezentáciou.

K tomu je potrebné zabezpečiť prevádzkové skvalitnenie existujúcich a tvorbu nových zariadení pre kultúrno-spoločenskú činnosť, podmienok pre rozvoj rôznych aktivít a atraktívnych programov. V riešení ÚPN budú určené konkrétne regulatívy na revitalizáciu, zachovanie, obnovu a sprístupnenie ďalších kultúrno-historických objektov v obci.

Pri vychádzaní z historických faktov je pre obec vhodné vybudovanie Múzea lokálnej kultúry, zachytávajúceho bohatstvo archeologických nálezísk, historického obrazu obce a technických pamiatok a pod.

V neposlednom rade vytvorenie náučno-vzdelávacieho centra o unikátnych a jedinečných biotopoch, chránených územiach európskeho charakteru, ako sú územia európskeho významu: Burdov, Dunaj, Dolný tok Hrona, ktoré sú súčasťou bohatstva obce Kamenica nad Hronom

Šport a telesná výchova

V ÚPN bude potrebné riešiť podmienky pre rozvoj aktivít telovýchovy a športu obyvateľov a rozvíjajúcu sa turisticko - rekreačnú funkciu obce. V návrhu ÚPN vytvoriť predpoklady doplnenia existujúceho futbalového ihriska aj o ostatné doplnkové herné plochy a športoviská v rámci obecného športového areálu. Je potrebné vytvoriť predpoklady pre realizáciu aj objektov zázemia pre jednotlivé športové disciplíny.

V obci sa nachádza novovybudované multifunkčné ihrisko s určeným prevádzkovým poriadkom. Ďalšie detské ihriská budú doplnené do areálu materskej školy.

Ďalší rozvoj športovo-rekreačného vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie.

Zdravotníctvo

Cieľom riešenia ÚPN bude vytvoriť podmienky pre zabezpečenie kvalitného komplexného poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v dobrých prevádzkových podmienkach pre všetky skupiny obyvateľov. Taktiež vytvoriť územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu vlastného centrálného zdravotníckeho zariadenia s lekárňou, ambulanciou všeobecného, detského a zubného lekára .

V obci sa v súčasnosti zdravotné stredisko nenachádza

Z hľadiska poskytovania zdravotných služieb navštevujú občania lekárske ambulance v meste Štúrovo. Pre špecializovanú zdravotnú starostlivosť je občanom k dispozícii Fakultná nemocnica s poliklinikou v Nových Zámkoch.

Sociálna starostlivosť

§ V oblasti centra resp. v disponibilných plochách riešiť príslušné vývojové služby sociálnej starostlivosti, hlavne pre vekovú skupinu generačne starších seniorov, ktorí sú odkázaní na starostlivosť.

§ Vytvoriť územno-technické predpoklady pre lokalizáciu komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou, s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod.

V k.ú. Kamenica nad Hronom sa v lokalite Kováčov nachádza ústav sociálnej starostlivosti „Dunaj“ .Ide o špecializované zariadenie regionálneho typu s 230 lôžkami. Časť areálu leží v záujmovom území obce Chľaba

Komerčná vybavenosť

Maloobchodná sieť a služby

V ÚPN bude riešené skvalitnenie súčasného obchodného vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na požadovanú veľkostnú úroveň.

Na rozvoj služieb, ktorý je podmienený najmä dopytom, bude mať vplyv spoločenský tlak obyvateľov , vývoj rastu obyvateľstva a jeho demografickej štruktúry. Výrazným rozvojovým stimulom bude sledovaný koncepčný cieľ vytvoriť ponuku kvalitnej vybavenosti v obci.

V obci sa nachádzajú nasledovné obchodné jednotky.

- Predajňa potravinárskeho tovaru
- Pohostinské odbytové stredisko
- Predajňa nepotravinárskeho tovaru
- Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel

Verejné stravovanie

V ÚPN bude riešené skvalitnenie súčasného stravovacieho vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň a plánovaný rozvoj sídla.

Vzhľadom na rekreačný potenciál obce a jej atraktívnu polohu je stav stravovacích zariadení v súčasnosti nepostačujúci.

Verejná správa, administratíva a zariadenia služieb nekomerčného charakteru

Budova obecného úradu sa nachádza v centre obce. Je tu umiestnená i obecná knižnica. Objekt je vo vyhovujúcom stave , je potrebné lokalizovať potrebné plochy statickej dopravy.

V severo-západnej časti sídla je lokalizovaný cintorín s domom smútku a kaplnkou. V návrhovom období je potrebné uvažovať s rozšírením pohrebiska a zabezpečiť potrebné parkovacie plochy .

Rozvoj cestovného ruchu a rekreácie

Jedným z programov ÚPN bude riešenie cestovného ruchu a turisticko-športových aktivít v obci. ÚPN obce ako nástroj pre reguláciu územia má za cieľ vytvárať podmienky a rezervovať územia nielen pre výrobnú sféru, ale podporovať a rozvíjať oblasť rekreácie a turizmu, s prihliadnutím na trvalo udržateľný rozvoj územia, ochranu prírody a vyzdvihnutie kultúrno-historických hodnôt v území. Rekrečný a turistický potenciál obce dáva predpoklady na saturáciu ľudských potrieb v území, za účelom oddychu a športu /vodné športy, športový rybolov, cykloturistika/.

Medzi dôležité intervenčných kroky ÚPN obce bude regulačne usmerniť rozvoj a fungovanie miestnych chatových oblastí v súlade s požiadavkami ochrany prírody a prírodným potenciálom krajiny.

Členstvo a partnerská spolupráca obce s mikroregiónom Južný región ponúka možnosť rozvoja komplexného cestovného ruchu , ktorý bude v budúcnosti dominantným z hľadiska ekonomického prínosu.

Rozvoj vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie.

Katastrálne územie má potenciál pre rozvoj pešej turistiky , cykloturistiky, rybolovu ,vodného turizmu.

Základným predpokladom pre úspešný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu sú nasledovné intervenčné kroky:

1. zvýšiť atraktivnosť obce Kamenica nad Hronom;
2. podpora rekreačno-športových a voľnočasových aktivít;
3. vytvárať predpoklady pre rozvoj rybolovu a vodných športov na disponibilných tokoch a vodných plochách;
4. podpora a rozvoj ovocinárstva, vinohradníctva;
5. podporovať rozvoj včelárstva a opeľovacej činnosti ;
6. prezentácia a propagácia miestnych kultúrno-historických pamiatok a zvyklostí;
7. tvorba propagačných materiálov o miestnych zaujímavostiach a pamiatkach;
8. zriadenie priestoru pre umiestnenie propagačných materiálov;
9. služby pre návštevníkov obce;
10. vytvorenie informačno-orientačných tabúľ;
11. vybudovanie a rekonštrukcia značených turistických a cykloturistických trás;
12. podporovať rozvoj cykloturistiky v nadväznosti na Pohronskú cyklomagistrálu a EUROVELO 6;

Rozvoj výroby

Priemyselná výroba, poľnohospodárska výroba a skladové hospodárstvo

V rámci spracovania ÚPN územne vymedziť ponukové rozvojové plochy pre miestnu priemyselnú a remeselnú malovýrobu a sklady bez kolíznych vzťahov životného prostredia k obytnej zástavby obce s predpokladom, že vývojovo do tejto polohy budú premiestnené aj kolízne prevádzky súčasnej obytnej zástavby.

V súlade so zásadami eliminácie možných negatívnych dôsledkov výroby na obytnú funkciu uprednostniť lokalizáciu výrobnopodnikateľských aktivít do oblasti „Galícia“ – areál bývalého PD .

Úlohou návrhu ÚPN bude zhodnotiť rozvojové plochy podľa námetu z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie plôch výroby , podnikania a poľnohospodárstva. V navrhovaných areáloch poľnohospodárskej výroby, so zameraním na živočíšnu výrobu, bude v návrhu ÚPN stanovený limit chovu hospodárskych zvierat a určí sa pásmo hygienickej ochrany.

Lesné hospodárstvo

Pre ochranu a využívanie lesného pôdneho fondu platia opatrenia stanovené v Lesnom hospodárskom pláne SR.

V území je sledované:

- zachovať a posilňovať systém miestnych ekosystémov.

V rámci ÚPN obce územne bližšie konkretizovať koncepčné zámery krajnotvorby s tvorbou ucelených lesíkov.

Ochranu lesov a ich využívanie upravuje zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- ochranné lesy
- lesy osobitného určenia
- hospodárske lesy

Charakteristika lesných porastov v k.ú. Kamenica nad Hronom

V katastrálnom území Kamenica nad Hronom sa nachádzajú pozemky hospodárskych, ochranných lesov i lesov osobitného určenia o celkovej výmere 556,91 hektárov.

Katastrálne územie Kamenica nad Hronom spadá pod lesný celok Štúrovo, LHC (lesný hospodársky celok) Štúrovo a do lesných oblastí:

- 02 Podunajská nížina: - lesná podoblasť Podunajská pahorkatina (bez nív)
- lesná podoblasť Sústava nív podunajskej pahorkatiny
- 03 Burda: - lesná podoblasť Burda

(Príloha č. 7 k vyhláske č. 453/2006 Z.z.).

V celom území platí 1., 2., 3., 4. aj 5. (v lokalite Burdov) stupeň ochrany prírody.

Obhospodarovateľom lesov v záujmovom území sú LESY SR, š.p. OZ Podunajsko.

Druhové zloženie lesov môžeme charakterizovať ako bohaté, úplne zodpovedajúce prirodzenému druhovému zloženiu takýchto typov lesných spoločenstiev.

V rámci ÚPN obce sa nepredpokladá zmena funkčného využitia daných lesných pozemkov, naopak je žiadúce chrániť ich ako významné prvky územného systému ekologickej stability, zachovať a nenarušovať ich ochranné pásma v rámci novej výstavby.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *Podporovať rozvoj malého a stredného podnikania.*
2. *Podporovať rozvoj výroby a podnikania v bývalom areály PD.*
3. *Vytvoriť predpoklady pre vznik ovocných sádov s typickými krajovými odrodami, vytvoriť územno-priestorové predpoklady pre chov včiel v súlade so zachovaním ekostabilizačných prvkov v krajine;*
4. *Podporovať rozvoj agroturistiky, rekreačnej turistiky, cykloturistiky a rybolovu na Hrone a Dunaji.*
5. *Vytvárať podmienky pre udržanie a rozvoj miestnych tradícií a kultúrneho dedičstva.*
6. *Vytvoriť územnotechnické a stavebné predpoklady pre realizáciu seniorského centra v centrálnej časti obce.*
7. *Chrániť lesné pozemky a nemeniť ich funkčné využitie.*

16. Požiadavky z hľadiska životného prostredia prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Prírodné stresové javy

Seizmicita

Seizmické ohrozenie vyjadruje pravdepodobnosť neprekročenia seizmického pohybu počas denného časového intervalu na zvolenej záujmovej lokalite. Územia zaradujeme na báze izolínie maximálnej nožnej intenzity zemetrasenia. Určuje nám potenciálny výskyt zemetrasenia určitej intenzity. Seizmické ohrozenie sa vyjadruje v hodnotách makroseizmickkej intenzity (°MSK 64).

Podľa mapy seizmických oblastí na území SR (STN 73 0036) je skúmané územie zaradené do oblasti s intenzitou seizmického ohrozenia 7° MSK (medzinárodná stupnica MSK-64 - Medvedevova-Sponheuerova-Kárnikova stupnica). V predmetnom území neboli doteraz zistené žiadne nestability územia v prirodzenom stave a nachádza sa v oblasti mimo epicentier zemetrasnej činnosti, preto je územie hodnotené ako stabilné.

(Zdroj: *enviroportal / Atlas krajiny SR, 2023*)

Rádioaktivita

Problematika rádioaktívneho ožarovania obyvateľstva je v ostatných rokoch vo svete i v Slovenskej republike predmetom zvýšenej pozornosti. Dôvodom je značná radičná záťaž, podmienená umelými i prírodnými zdrojmi a nové poznatky hodnotenia ionizujúceho žiarenia. Z celkového rádioaktívneho žiarenia, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Z nich radón sa podieľa 47 % na skladbe priemerného ročného efektívneho dávkového ekvivalentu ožarovania obyvateľstva (Vedecký výbor OSN pre otázky ožarovania, New York, 1988).

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón-222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Je to karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc až desiatimi percentami. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia-226, ktorého rozpadom Rn-222 vzniká. Z hĺbky sa radón rôznym spôsobom a rôznymi prísunovými cestami (neotektonické netesné zlomy, priepustné horniny, drvené zóny hornín, atď.) dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných priestorov.

Podľa vyjadrenia a mapového portálu Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá celá severná, západná a južná oblasť **k. ú. Kamenica nad Hronom do stredného radónového rizika (63,0%)**. Zvyšná časť katastrálneho územia – pohorie Burdov spadá do oblasti **s nízkym radónovým rizikom (36,7 %)**.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

(Zdroj: *apl.geology.sk, 2023*)

Geodynamické javy

V riešenom území sa potenciálne vyskytujú nasledovné geodynamické javy:

a) Potenciálna vodná erózia

Označuje eróziu, ku ktorej by došlo na povrchu pôdy vplyvom pôsobenia prírodných činiteľov za predpokladu, že by tento povrch nebol porastený žiadnou protierózne odolnou vegetačnou pokrývkou a neboli na ňom vykonané žiadne protierózne opatrenia. Činiteľmi, ktoré majú vplyv na potenciálnu eróziu, sú najmä náchylnosť pôdy na eróziu (vplyv pôdotvorného substrátu – geologického podložía), sklon svahu, dĺžka svahu a klimatické činitele. Na vyjadrenie erózneho ohrozenia sa využil model stanovenia potenciálnej vodnej erózie RUSLE (Revidovaná univerzálna rovnica straty pôdy), kde najväčší rozdiel oproti USLE je vo využití morfometrického parametra špecifická prispievajúca plocha pri výpočte topografického faktora. V katastri Kamenica nad Hronom bola potenciálna vodná erózia vyhodnotená nasledovne:

Ohrozenie poľnohospodárskej pôdy vodnou eróziou je miestami v členitých častiach zjavné a prejavy vodnej erózie sú tu reálne v podobe svahov rozčlenenými výmoľami. Jedná sa najmä o svahy Bajtavského potoka pozdĺž cesty II. triedy, kde sa vyskytuje **stredná až vysoká vodná erózia**, taktiež v lokalite „Pasiенок pri Salčianskej ceste“ a nad obcou vo viniciach „Na košiaroch“, ako aj v severnej časti katastra na svahoch vinohradov v lokalite „Majer“ a „Dolina“, kde sa miestami objavuje až **extrémna vodná erózia**. **Extrémnu vodnú eróziu** možno pozorovať aj na južných svahoch pohoria Burdov. Ostatná časť katastra sa vyznačuje žiadnou alebo nízkou vodnou eróziou.

Hodnoty erózneho ohrozenia:

- žiadna až slabá miera erózie so stratou pôdy $0 - 4 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$;
- stredná miera erózie so stratou pôdy $4 - 10 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$;
- vysoká miera erózie so stratou pôdy $10 - 30 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$;
- extrémna miera erózie so stratou pôdy $> 30 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$.

b) Potenciálna veterná erózia

Veterná erózia je degradačným procesom, ktorý spôsobuje škody nielen na poľnohospodárskej pôde a výrobe, odnosom ornice, hnojív, osív a ničení, poľnohospodárskych plodín, ale aj zanášaním komunikácií, vodných tokov, vytváraním návejov a znečisťovaním ovzdušia. Veterná erózia pôsobí rozrušovaním pôdneho povrchu mechanickou silou vetra (abrázia), odnášaním rozrušovaných častíc vetrom (deflácia) a ukladaním týchto častíc na inom mieste (akumulácia).

Na rozdiel od vysokého ohrozenia vodnou eróziou v niektorých častiach katastra, je ohrozenie veternou eróziou v riešenom území **veľmi nízke až žiadne**. Miera ohrozenia sa však môže zvyšovať vplyvom klimatických činiteľov ako je sucho, smer a rýchlosť vetra, ale aj pôsobením človeka najmä obnažením a narušením pôdneho horizontu napríklad pri orbe, alebo ťažbe.

(Zdroj: podnikmapy.sk, 2023 / RÚSES Nové Zámky, 2022)

c) Zosuvné procesy a výmoľová erózia

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra nie sú v predmetnom území zaregistrované zosuvy ani svahové deformácie. Náchylnosť riešeného územia na zosúvanie je slabá. V území je potrebné rešpektovať jestvujúce rigoly.

(Zdroj: apl.geology.sk / Atlas krajiny SR, 2023)

Geotermálna energia

Geotermálna energia je najstaršou energiou na našej planéte. Je to energia, ktorú získala Zem pri svojom vzniku z materskej hmloviny, následnými zrážkami kozmických telies. V poslednej dobe je energia čiastočne generovaná rádioaktívnym rozpadom niektorých prvkov v zemskom telese.

Geotermálne vody patria medzi druhotné zdroje energie, svojimi prírodnými vlastnosťami po využití predstavujú potenciálne ohrozenie kvality povrchových a podzemných vôd a ďalších zložiek životného prostredia, pôdy a ovzdušia. Ich vysoká mineralizácia spôsobuje inkrusty a problémy s odvádzaním využitých vôd.

Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá územie katastra Kamenica nad Hronom z hľadiska geotermálnych útvarov podzemných vôd so zdrojmi geotermálnych vôd do 2 útvarov:

- v severnej časti územia je to **SK300020FK tzv. Komárňanská okrajová kryha** s priepustnosťou kolektora: puklinovo-krasové vody karbonátov stredného a vrchného triasu Maďarského stredohoria. Tepelný výkon geotermálnych vôd je 50 – 250.
- v južnej časti územia je to SK300010FK tzv. Komárňanský vysoká kryha. Tepelný výkon geotermálnych vôd je < 50.

Hlavným kolektorom geotermálnych vôd v celom záujmovom území sú teda triasové karbonáty.

V oboch týchto geotermálnych útvaroch je dobrý kvantitatívny aj chemický stav geotermálnych vôd.

V riešenom katastrálnom území Kamenica nad Hronom neboli zatiaľ realizované žiadne výskumné a prieskumné geotermálne vrty. Najbližšie geotermálne vrty: FGO-1 Obid, FGKr-1 Kravany nad Dunajom, vrt FGŠ-1 Štúrovo.

Sekundárne stresové javy a zdroje

Stresové javy a zdroje predstavujú sprievodné javy, ktoré vznikli ľudskou aktivitou a majú negatívny dosah na územie.

Znečistenie ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a zákona č. 190/2023 Z. z.. Kategorizácia zdrojov znečistenia veľkých a stredných zdrojov znečistenia ovzdušia sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2003 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V záujmovom území sa veľké ani stredné zdroje znečistenia nenachádzajú.

Malými zdrojmi znečistenia ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú najmä automobilová doprava na cestách II. a III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách, železničná doprava a výroba tepla v domácnostiach.

Slovenský hydrometeorologický ústav vymedzil na rok 2022 oblasti s riadenou kvalitou ovzdušia s cieľom identifikovať lokality, kam je potrebné prioritne zamerať opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia. Oblasti s riadenou kvalitou ovzdušia (ORKO) vymedzené na základe matematického modelovania boli určené ako rizikové oblasti, kde nadmerné znečistenie ovzdušia vychádza z vysokých emisií s lokálneho vykurovania najmä tuhým palivom (biomasou a uhlím) a na základe zhoršených rozptylových podmienok. Obec Kamenica nad Hronom bola zaradená medzi ORKO.

Národný emisný a informačný systém eviduje v riešenom území Kamenica nad Hronom jeden stredný zdroj znečisťovania ovzdušia. Jedná sa o zdroj „Kotolňa ZSS Kováčov“, prevádzkovateľ DUNAJ, Zariadenie sociálnych služieb Kováčov, ktorý je v súčasnosti mimo prevádzky.

Najbližšie najväčšie zdroje znečistenia ovzdušia sú prevádzky:

- SKC foundry s.r.o. Štúrovo; (*výroba polotovarov pre automobilový priemysel*)
- Smurfit Kappa Obaly Štúrovo, s.r.o. Štúrovo; (*spracovanie papierových odrezkov*)
- RIEKER OBUV, s.r.o. Komárno; (*výroba obuvi*)

- Bytkomfort, s.r.o. Nové Zámky; (*centrálny tepelný zdroj*)
- AT GEMER, s.r.o. Dubník; (*bioplynová stanica*)
- SLOVINCOM, s.r.o. Hurbanovo; (*kotolňa*)

(Zdroj: *enviroportal.sk*, 2023, *RÚSES NZ 2022*)

Znečistenie povrchových vôd

Nariadením vlády č. 296/2005 Z. z. sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd.

Povrchové vody sú znečisťované hlavne odpadovými vodami priemyselnými a komunálnymi, ktoré sú vypúšťané priamo do vodného toku. K nepriamemu znečisťovaniu dochádza aj vplyvom dažďovej vody (znečisťujúce látky v ovzduší a v pôde).

Ekologický a chemický stav vodných tokov Dunaj a Hron je priemerný (3). Oba vodné toky dosahujú dobrý chemický stav (D).

(Zdroj: *RÚSES Nové Zámky 2022*)

Znečistenie podpovrchových vôd

Podpovrchové vody tvorí pôdna a podzemná voda.

V obci sa zachovalo niekoľko studní, ktoré sa využívajú zväčša na polievanie záhrad. Voda má zvýšenú hladinu dusičnanov a na pitie sa nehodí.

Pôdna voda je disponibilným zdrojom pre biosféru. Je obsiahnutá v pôde a nevytvára súvislú hladinu. Pôdna voda je veľmi dôležitá najmä z hľadiska jej využitia v poľnohospodárstve.

Podzemná voda je definovaná ako časť podpovrchovej vody, ktorá vyplňuje dutiny zvodnených hornín a ktorá podľa charakteru vytvára obyčajne súvislú hladinu. Podzemné vody majú vyhradené osobitné miesto v zákone o vodách, prednostne sa majú využívať pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Podzemná voda je nenahraditeľná zložka životného prostredia.

V rámci riešeného územia dosahuje znečistenie podzemných vôd rôznu úroveň. Väčšina katastrálneho územia má znečistenie podzemných vôd strednú úroveň (1,1 – 3,0). Najvyššie znečistenie dosahujú podzemné vody v západnej časti zastavaného územia obce, kde je úroveň znečistenia veľmi vysoká (> 5,0). Najnižšia úroveň znečistenia podzemných vôd je vo východnej časti katastra na hraniciach s k.ú. Chľaba a v malej oblasti na severovýchode na hraniciach s k.ú. Bajtava.

V celom záujmovom území je riziko ohrozenia zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami veľmi nízke alebo žiadne, výnimkou je povodie rieky Hron, kde je riziko ohrozenia podzemných vôd znečisťujúcimi látkami veľké. Čo sa týka agresívnych vlastností podzemných vôd je v riešenom území stupeň slabej agresivity, kde sú ukazovateľom agresivity sírany.

(Zdroj: *enviroportal / Atlas krajiny SR*, 2023)

Kontaminácia pôd

Všetky druhy poľnohospodárskych pôd v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie ich produktivity sa dialo vďaka zväčšujúcemu sa množstvu dodatkového energie pri pestovaní poľných plodín (nafta, počet operácií, inovácia strojového parku, chemické prostriedky na hnojenie a ochranu). V súčasnosti, kedy prišlo k radikálnemu znižovaniu množstiev aplikovaných ochranných a výživových prostriedkov na jednotku plochy, sa obsahy cudzorodých látok postupne znižujú na limitné hodnoty, respektíve paradoxne sa pomaly začína objavovať ich deficit, čo sa sekundárne prejavuje na kvalite porastov.

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerné meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd. Kontaminácia pôd prichádza do úvahy pozdĺž cesty III. triedy, v

poľnohospodárstve pri manipulácii s ropnými produktami, hnojivami, pesticídmi. Kontaminácia pôd vplyvom dopravy sa rieši na celoštátnej úrovni zavedením bezolovnatých benzínov a katalyzátorov. Manipuláciu s rizikovými látkami upravujú rôzne predpisy.

Priamy vplyv na pôdy majú aj vertikálne inverzie s koncentráciou znečisťujúcich látok v prízemnej vrstve ovzdušia, ako aj poľnohospodárska výroba, ktorá môže spôsobovať degradáciu pôd (používaním ťažkých mechanizmov, kultivácia pôd pri nevhodnej vlhkosti pôdy, orba po spádnici, nesprávne oševné postupy, nevhodná a neprímeraná aplikácia chemických prípravkov), ktoré môžu spôsobiť kompakciu a eróziu pôd, acidifikáciu, salinizáciu, sodifikáciu pôd alebo úbytok pôdnej organickej hmoty.

Chemická degradácia pôdy môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú hodnotu plodín, negatívne pôsobia na vodu, atmosféru, zdravie ľudí a zvierat.

Zníženie fyzikálnych a chemických kvalít pôd spočíva v znižovaní podielu humusu obmedzeným prísunom organickej hmoty.

Z hľadiska plošnej kontaminácie je väčšina pôd riešeného územia zaradená medzi relatívne čisté pôdy. Malá časť na juhovýchode katastra v sútoku riek Hron a Dunaj spadá do kategórie nekontaminovaných resp. mierne kontaminovaných pôd.

Čo sa týka odolnosti pôdy proti kompakcii, prevláda na väčšine územia stredná až silná odolnosť. Vo východnej časti územia v kontakte s k.ú. Chľaba je odolnosť pôdy proti kompakcii silná.

Na väčšine záujmového územia sa nachádzajú pôdy na minerálne bohatších substrátoch náchylné na acidifikáciu. Juhovýchodnú časť a severný cíp katastra tvoria pôdy na minerálne chudobných substrátoch náchylné na acidifikáciu.

(Zdroj: *Atlas krajiny SR, 2002*)

Zaťaženie prostredia hlukom

Negatívny vplyv na sídlo má najmä prítomnosť cesty II. triedy II/564, ktorá vedie zo severu na juh a zároveň prechádza zastavaným územím obce, ako aj ciest III. triedy – III/1514 a III/1515 prechádzajúcich obcou v smere východ – západ. Po týchto cestách premáva v pravidelných intervaloch medzimestská hromadná doprava. Miestne prostredie zaťažuje nemalým hlukom aj blízka prítomnosť železničnej trate. Doprava je zdrojom hluku a vibrácií.

Poškodenie bioty

Biota zahŕňa všetky živé organizmy vo vymedzenom priestore. K poškodzovaniu bioty dochádza vplyvom aj prírodných činiteľov. V tejto časti sú uvedené najmä tie, ktoré súvisia s činnosťou človeka v krajine a ktoré poškodzujú najmä pôvodné druhy rastlín a živočíchov, z ktorých mnohé sú predmetom ochrany prírody.

Medzi dôsledky hospodárskej činnosti človeka patrí aj napr. znižovanie plochy pôvodných a prirodzených biotopov, ich fragmentácia resp. ich zničenie. Zároveň tieto plochy pôvodných biotopov boli resp. sú nahradzované umelými človekom vytvorenými biotopmi, ktoré boli obsadené nepôvodnými druhmi organizmov, či už zámerne (napr. cieľavedomé pestovanie poľnohospodárskych kultúr) alebo sekundárne prenikaním agresívnejších druhov (napr. agát biely), ktoré vytlačili resp. vytlačujú pôvodné druhy organizmov. Dôsledkom tohto procesu je postupné znižovanie biodiverzity v krajine až po vymiznutie niektorých druhov.

K poškodzovaniu bioty v súčasnosti dochádza aj sekundárnymi stresovými zdrojmi, ktoré sú spojené so zavádzaním intenzívnej poľnohospodárskej výroby, zakladaním nových urbanizovaných plôch (najmä výstavbou objektov bývania, dopravy a priemyselnej výroby) a to znečisťovaním ovzdušia, pôdy a vody ako základných zložiek životného prostredia živých organizmov.

V riešenom území k najrozsiahlejšiemu poškodzovaniu bioty došlo vplyvom zavádzania intenzívnej poľnohospodárskej výroby (celoplošná príprava pôdy). Súčasťou tohto procesu bolo odvodnenie, melioračné a regulačné úpravy územia, následkom ktorých došlo k zmene aj vodných pomerov v krajine. Biota je poškodzovaná aj vplyvom používania rôznych chemických látok v poľnohospodárskej činnosti, v lesohospodárskej činnosti (napr. holorubný spôsob obnovy), znečisťovaním pôdy a vody odpadovými vodami a nelegálnymi skládkami.

Postupné rozširovanie plôch poľnohospodárskej pôdy sa uskutočňovalo najmä na úkor prirodzených lúčnych a lesných spoločenstiev.

Biota v riešenom území je ohrozovaná a poškodzovaná aj existujúcimi bariérovými objektmi, ktoré ohrozujú najmä živočíchy. Sú to predovšetkým nadzemné elektrovody a dopravné koridory.

Stresové prvky a javy sídelné a technické

Výrobné a poľnohospodárske areály

Ekonomická základňa obce je tvorená súkromným sektorom, ktorý v obci predstavujú predovšetkým podnikatelia - živnostníci. V obci má zastúpenie aj niekoľko malých firiem (do 25 zamestnancov). Priemyselná výroba, ktorá by ohrozovala kvalitu zložiek životného prostredia tu nie je. Potenciálnym zdrojom hluku, prachu ako aj znečisťovania ovzdušia sú areály umiestnené mimo zástavby IBV/sušička obilovín, sklad poľnohospodárskej techniky/.

Obytné areály a areály služieb

Kvalita životného prostredia je ohrozovaná najmä z bodových zdrojov znečisťovania ovzdušia (vykurovanie tuhým palivom, nepovolené spaľovanie bioodpadu v záhrade), ohrozením kvality podzemnej vody, únikom odpadových vôd z netesných žump v uliciach bez kanalizácie a šírením invázných druhov rastlín v neudržiavaných priestoroch.

Dopravné línie a plochy

Cez k.ú. Kamenica nad Hronom prechádza cesta II. triedy II/564, ktorá je významnou dopravnou spojnicou mesta Štúrovo smer Levice - Tlmače. Cesta je v správe VÚC NSK. Cesta III. triedy, III/1515 v smere Kamenica nad Hronom - Chľaba, prechádza katastrálnym územím na východ. Cesta III. triedy III/1514 v smere Kamenica nad Hronom – Malá nad Hronom prechádza územím na západ. Obe cesty sú v správe VÚC NSK. Z cesty III. triedy vychádzajú vjazdy na poľnohospodárske pozemky, ktoré súvisia s poľnohospodárskou výrobou.

Južne od obce paralelne s riekou Dunaj prechádza železničná trať č.120A Bratislava – Štúrovo - Budapešť.

Všetky tieto dopravné línie v území sú zdrojom hluku a vibrácií, predstavujú bariéry, ktoré ohrozujú hlavne migrujúce živočíchy.

Elektrovody

Cez k.ú. prechádzajú vzdušné a zemné linky 22 kV elektrických vedení. Vzdušné elektrické vedenia sú potenciálnym nebezpečenstvom pre vtáky a patria medzi pohľadovo krajinné-estetické negatíva.

Vodovody

Predmetným územím prechádza prívodné vodovodné potrubie DN300 a DN200.

Produktovody a ropovody

Cez riešené územie neprechádzajú žiadne produktovody a ropovody. Nezasahujú do neho ani ich ochranné pásma.

Telekomunikácie

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a Orange Slovensko, a.s. majú v riešenom katastrálnom území vybudovanú technickú infraštruktúru. Trasy týchto telekomunikačných vedení a zariadenia je potrebné zapracovať do textovej i grafickej časti ÚPN.

Čerpacia stanica pohonných hmôt

V katastrálnom území Kamenica nad Hronom sa nenachádzajú verejné ČSPHM. Najbližšie verejné ČSPHM a ich zariadenia sa nachádzajú neďalekom meste Štúrovo (4 km).

Skládky a smetiská

Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch na základe ustanovenia § 6 zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom č. 409/2006 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v obci určuje systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu.

Komunálny odpad v obci je vyvážaný v pravidelných intervaloch na regionálnu skládku tuhého komunálneho odpadu.

V predmetnom území sú na základe registra skládok Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra evidované tri skládky upravené (prekrytie, terénne úpravy a pod.).V návrhu ÚPN je potrebné uvedené skládky evidovať v textovej aj grafickej časti. Podľa vyjadrenia Ministerstva životného prostredia SR nie je v území evidovaná environmentálna záťaž.

Ohrozenie prvkov ÚSES

Prvky územného systému ekologickej stability ohrozujú socioekonomické javy, ktoré sa prejavujú plošným, líniovým alebo bodovým zásahom, ohrozujú funkčnosť ÚSESu, ale aj samotnú existenciu jednotlivých prvkov ÚSES.

V riešenom území prvky ÚSES sú najviac ohrozované:

- intenzívnou poľnohospodárskou výrobou

Intenzívna poľnohospodárska činnosť je zdrojom *znečisťovanie zložiek ŽP, najmä pôdy a vody napr. vplyvom používaných agrochemikálií* (obzvlášť citlivé sú vodné ekosystémy). Veľkoplošný spôsob obhospodarovania ornej pôdy priniesol so sebou redukciu najmä plôch NSKV a TTP a potlačilo mozaikovitosť krajiny, jej rozmanitosť.

- odpadovým hospodárstvom

Nelegálne skládky sú potencionálnym zdrojom znečistenia podlažia, pôdy a podzemných vôd (nelegálne skládky pri poľných cestách). Potencionálnou environmentálnou záťažou pre životné prostredie je aj nesprávna manipulácia a uskladňovanie odpadov, skladovanie rôznych materiálov resp. medziproduktov z výroby.

- prvkami technickej a dopravnej infraštruktúry

Najohrozenejšími prvkami v ekologickej sieti sú biokoridory vodných tokov - najviac sú ohrozené vodohospodárskymi úpravami (reguláciami) a ich križovaním s líniovými stavbami, ako aj znečisťovaním vôd odpadovými vodami zo žump.

Vzdušné elektrické vedenia, ktoré križujú poľnohospodársku krajinu, obmedzujú možnosť doplniť sieť ÚSES o nové prvky a zároveň sú hrozbou najmä pre vtáctvo.

Cesty sú bariérou pre migráciu menej pohyblivých živočíchov.

Pásma hygienickej ochrany

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie.

Predmetné územie ako aj jeho okolie sa nenachádza v pásme hygienickej ochrany. Najbližšie pásma hygienickej ochrany sú vyčlenené v lokalite Ľubá, Nová Vieska, Kravany nad Dunajom, Moča, Malá nad Hronom a Chľaba. Ide o pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov II. stupňa.

Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia. Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

Ochranné pásma všetkých druhov s potrebou uplatnenia v rámci ÚPN obce Kamenica nad Hronom:

Ochranné pásmo miestneho cintorína

Ochranné pásmo pohrebiska bude riešené v súlade so zákonom č.398/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.131/2010 o pohrebníctve a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. V ochrannom pásme pohrebiska sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom (v súlade so zákonom o pohrebníctve).

Ochranné pásma líniových stavieb

Ochranné pásma cestných komunikácií a zariadení

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. Podľa zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

- cesta II. triedy (vzdialenosť od osi vozovky) mimo zastavaného územia 25 m
a v zastavanom území ako komunikácia funkčnej triedy B1
- cesta III. triedy (vzdialenosť od osi vozovky) mimo zastavaného územia 20 m
a v zastavanom území ako komunikácia funkčnej triedy B3

Na vozovky miestnych komunikácií sa ochranné pásmo nevzťahuje.

Ochranné pásma elektrických zariadení

Rieši zákon č.656/2004 Z. z o energetike a o zmene niektorých zákonov.

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,

Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- a) s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- b) s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- c) s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

V návrhu plánovanej zástavby je nutné rešpektovať príslušné STN a ochranné a bezpečnostné pásma jestvujúcich plynovodov, predovšetkým VTL plynovodov tak ako ich ustanovujú §79 a § 80 zákona NR SR č.251/2012 Z. Z.. V návrhu trás nových plynovodných sietí je nutné rešpektovať platné záväzné STN a súvisiace zákony a vyhlášky.

Ochranné pásma plynovodných sietí (od osi na každú stranu plynovodu), z dôvodu mierky výkresovej časti sa všetky ochranné pásma neznačia:

- A) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- B) 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- C) 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- D) 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- E) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- F) 8 m pre technologické objekty - RS plynu,
- G) 150 m pre sondy,
- H) 50 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až g).

Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- A) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- B) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- C) 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
- D) 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- E) 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- F) 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- G) 200 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- H) 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch,
- I) 250 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až h).

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z. z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

Pásma ochrany verejných vodovodov a kanalizácií

Rieši zákon 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách § 19 ods. 2 Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany

- a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,
- b) 3 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení a rozvodov

Ochranné pásmo pre telekomunikačné podzemné vedenia sú 1,5 m na obe strany od osi káblovej trasy.

Ochranné pásmo vodného toku

V zmysle § 49 zákona č.364/2004 Z. z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 je nutné rešpektovať a zachovať ochranné pásmo:

- pri vodohospodársky významnom toku

10 m od brehovej čiary
(resp. vzdušnej päty hrádze)

- pri drobných vodných tokoch
- manipulačný pás

5 m od brehovej čiary
4 m od brehovej čiary

Požiadavky a ciele riešenia:

1. Zabezpečiť okamžité zastavenie likvidácie povrchových rigolov a ich ochranu a údržbu.
2. Zabezpečiť územnotechnické predpoklady pre celoplošné napojenie obce na kanalizačnú sústavu.
3. Vypracovať plán a harmonogram rekultivácie divokých skládok odpadu na monitorovaných lokalitách.
4. V oblastiach so zvýšeným radónovým rizikom aplikovať pri výstavbe objektov individuálnej bytovej a hromadnej výstavby protiradónové opatrenia .Opatrenia vyžadovať už v povoľovacom procese.
5. Rešpektovať pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov, pásma hygienickej ochrany poľnohospodárskych podnikov, ochranné pásma dopravných a technických zariadení.Stanoviť ochranné pásmo pohrebiska.
6. Rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, Zákon č. 7/2010 o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 "Úpravy riek a potokov" a pod.
7. V zmysle metodiky Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja navrhnuť územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie obce Kamenica nad Hronom a tiež na celé riešené územie obce v nasledovnom členení .
  - a) Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav;
  - b) Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc;
  - c) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha;
  - d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok.

17. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskej a lesnej pôdy

Ochrana poľnohospodárskej pôdy

Definícia pôdy

Tak ako sa vyvíjala pôda, vyvíjali sa aj definície pôdy. Kron /1853/ definoval pôdu ako vrchnú vrstvu zeme schopnú niesť rastlinný kryt. O tridsať rokov neskôr V.V. Dokučajev /1880/ vniesol do definície biotické a abiotické prvky. V každom prípade môžeme konštatovať, že pod vplyvom vedomostného rastu sa vždy jednalo o veľmi pragmatické vyjadrenia. V odporúčaní Rady Európy R-92-8 o ochrane pôdy je definícia pôdy uznávajúca širší rozsah jej významu s nasledovnými funkciami:

- a) produkcia biomasy
- b) filtrácia, pufrácia a transformácia látok v prírode
- c) ochrana diverzity druhov živých organizmov
- d) fyzikálne médium a priestorová základňa pre socio - ekonomické aktivity (poľnohospodárstvo, lesníctvo, priemysel a iné.)
- e) zdroj surovín, zásobáreň vody, ílu, piesku, kameňa, minerálov a i.
- f) kultúrne dedičstvo vrátane paleontologických a archeologických nálezov.

V úvode spomínané funkcie pôdy majú podľa Agendy 21(1992) rovnakú dôležitosť so zachovaním princípu, podľa ktorého pri konflikte medzi ekonomickými a ekologickými záujmami človeka k pôde sa musia uprednostniť záujmy ekologické. Môžeme konštatovať, že zvýšenie poľnohospodárskej výroby pre zabezpečenie potravín v našom kraji nie je možné

riešiť zväčšením výmery poľnohospodársky využívanej pôdy. Podľa tvz. "carrying capacity" územia, súčasná výmera poľnohospodárskych pod SR je na hranici dostatočnosti (0,46 ha na 1 obyvateľa). Táto hranica pri súčasných široko využiteľných technológiách je limitujúca a pokles pod túto hranicu znižuje potenciál pre uspokojenie výživy obyvateľstva.

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy na území Slovenskej Republiky siaha do 80-tych rokov minulého storočia /zákon o ochrane a využití nerastného bohatstva/.

V roku 1992 nadobudol účinnosť zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy, zákon SNR č. 307/1992 Zb., a nariadenie vlády SR č. 19/1993 Z. z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy. V roku 1996 bolo Nariadením vlády SR č. 19/1993 Z. z v znení Nariadenia vlády SR č. 278/1994 Z. z. zrušené a nahradené novým Nariadením vlády SR č. 152/1996 Z. z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy. Dôvodom pre spracovanie a vydanie úplne nového zákona v roku 1992 bolo nové právne prostredie v SR po roku 1990.

V ustanoveniach zákona je pôda deklarovaná ako nenahraditeľný prírodný zdroj a nezastupiteľná zložka životného prostredia. Každý je povinný chrániť prirodzené funkcie poľnohospodárskej pôdy a vyhnúť sa konaniu, ktoré by viedlo k jeho zhoršeniu.

Od 1.mája 2004 nadobudol účinnosť zákon NR SR č. 220/2004 O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Právne úpravy dali priestor pre uplatnenie zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy už pri územnoplánovacej činnosti, zvlášť pri spracovaní návrhov územnoplánovacej dokumentácie.

Medzi základné zásady patria:

- čo najmenej narušať funkciu PP a zabezpečovať jej poľnohospodárske využívanie;
- chrániť najkvalitnejšiu a najproduktívnejšiu poľnohospodársku pôdu a v tomto zmysle už v územnoplánovacom procese zabezpečovať ochranu poľnohospodárskej pôdy;
- chrániť poľnohospodársku pôdu 1. - 4. bonitnej triedy, prípadne ornú pôdu, na ktorej boli vybudované závlahy a odvodnenie;
- urbanistický rozvoj obce Kamenica nad Hronom orientovať do územia menej produkčných pôd. Na poľnohospodársku pôdu orientovať rozvoj len v prípade, ak možnosti dostavby, zástavby a prestavby boli v zastavanom území vyčerpané;
- v prípade záberu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy klásť dôraz na alternatívne riešenia. Vyhláška č. 508/2004 Z. z ustanovuje podrobnosti o spracovaní bilancie a skrývky humusového horizontu, rekumulácii dočasne odňatej pôdy.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. *V návrhu riešenia pri rozvoji obce a výrobo-podnikateľských zón uprednostniť polohy s horšou kvalitou pôdy - nižšou produkčnou schopnosťou.*
2. *Prehľad a zloženie poľnohospodárskej pôdy podľa BPEJ v katastrálnom území je potrebné spracovať graficky vo výkresovej časti v M 1: 10 000.*
3. *Pri poľnohospodárskej pôde chrániť prvé štyri skupiny BPEJ v území podľa zákona č.220/2004 Z. z. a podľa neho realizovať rozvojové zámery v území. Rešpektovať celistvosť honov, rozvoj riešiť arondáciou.*
4. *Pri lesnej pôde - dbať na ochranu lesnej pôdy, dodržiavať LHP a rešpektovať ochranné pásma lesa.*
5. *V prípade záberu poľnohospodárskej pôdy je potrebné postupovať v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za nasledovných podmienok:*

- podľa § 12 Zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom použití, ods. 1 zákona: Poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Podkladom na vyznačenie zmeny poľnohospodárskeho druhu pozemku v katastri je právoplatné rozhodnutie, záväzné stanovisko alebo stanovisko orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy a geometrický plán, ak je predmetom zmeny časť pozemku evidovaná v katastri. V konaniach o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku je orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy povinný zabezpečiť ochranu a/najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedeného v osobitnom predpise, b/ viníc.

- podľa § 17 Odňatie poľnohospodárskej pôdy, ods. 1 zákona: Na nepoľnohospodárske účely možno použiť poľnohospodársku pôdu len na základe rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy. Rozhodnutie o odňatí vydáva orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy /§23/, v ktorého obvode sa poľnohospodárska pôda navrhovaná na odňatie nachádza.

ods. 2 zákona: Rozhodnutie o odňatí nieje potrebné vydať,

a/ ak ide o umiestnenie signálov, stabilizačných kameňov a iných značiek na geodetické účely, na vstupné šachty, prečerpávacie stanice, vrty a studne, stožiare alebo iné objekty nadzemného a podzemného vedenia a výmera jednotlivých uvedených objektov nepresiahne 25 m² a ak ide o jednorazovú zmenu druhu pozemku do 15m²,

b/ ak ide o zmenu poľnohospodárskeho druhu pozemku s výmerou do 5 000 m² v hraniciach zastavaného územia obce podľa § 2 písm. i),

c/ ak ide o nehnuteľnosť, ktorej zastavaná plocha je do 25 m², v území určenom územným plánom obce na záhradkárske účely, a ak ide o nehnuteľnosť, ktorej zastavaná plocha je do 25 m², vo vinici.

ods. 3 zákona: V prípadoch podľa odseku 2 vydáva orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy /§23/ stanovisko k pripravovanému zámeru na poľnohospodárskej pôdy a v prípadoch vykonaných zmien druhov pozemkov do 15 m² na základe kópie katastrálnej mapy.

ods. 4 zákona: Poľnohospodársku pôdu možno odňať natrvalo alebo dočasne, pričom

a/ odňatím natrvalo sa rozumie trvalá zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy s trvalou zmenou druhu pozemku v katastri,

b/ dočasným odňatím sa rozumie dočasná zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy na čas najviac desať rokov, ktorá sa rekultivačnými opatreniami uvedie do pôvodného stavu.

ods. 5 zákona: Právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré žiadajú o trvalé odňatie alebo dočasné odňatie

poľnohospodárskej pôdy, sú povinné k žiadosti priložiť, podľa písm. i) výpočet odvodu pre celý rozsah odňatia, v zmysle nariadenia vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

ods. 6 zákona: Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy /§23/ žiadosť s náležitosťami podľa odseku 5 posúdi, a ak zistí, že sú dodržané zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12, vydá rozhodnutie o odňatí, v ktorom:

a/ uvedie, na aký účel je súhlas s trvalým odňatím alebo dočasným odňatím poľnohospodárskej pôdy vydaný, ktorých

parciel alebo ich častí a ktorých katastrálnych území sa týka,

b/ uvedie dokumenty, na základe ktorých rozhodnutie vydal,

c/ schváli projekt spätnej rekultivácie dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy,

d/ schváli bilanciu skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy,
e/ uloží podmienky na zabezpečenie ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12.

- podľa § 18 Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel, ods. 1 zákona Ustanovenia podľa § 13 až 15 a § 17 sa neuplatnia v prípadoch použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako jeden rok vrátane uvedenia poľnohospodárskej pôdy do pôvodného stavu.

ods. 2 zákona: V prípadoch podľa odseku 1 je žiadateľ povinný pred začatím vykonávania nepoľnohospodárskej činnosti na poľnohospodárskej pôde vyžiadať si stanovisko orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy §23, v ktorom určí podmienky nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy a lehotu na uvedenie pôdy do pôvodného stavu. Súčasťou žiadosti sú najmä:

a/ údaje podľa osobitného predpisu potrebné na účel overenia vlastníckeho práva k poľnohospodárskej pôde alebo výpis z katastra, ak žiadateľ nie je vlastníkom poľnohospodárskej pôdy a kópia z katastrálnej mapy s vyznačením plochy navrhovanej na nepoľnohospodárske použitie, b/ bilancia skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy,

c/ návrh vrátenia poľnohospodárskej pôdy do pôvodného stavu kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, vrátane Nariadenia vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

Je potrebné postupovať v zmysle udeleného súhlasu Okresného úradu Nitra, odbor opravných prostriedkov, podľa § 13 § 14 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

18. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti územného plánu zóny

Podrobnosť riešenia na úrovni územného plánu zóny sa nevyžaduje pre žiadnu lokalitu v riešenom území obce Kamenica nad Hronom.

19. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

V oblasti výroby a podnikateľských aktivít:

- navrhnuť a regulačne usmerniť lokalizáciu výrobných aktivít, uprednostniť lokality s potenciálom pre výrobu a podnikanie v spádových územiach na danú funkciu potenciálne určených predovšetkým do pôvodných výrobných areálov;

V oblasti bývania:

- navrhnuť a regulačne usmerniť spôsob využitia rozvojových lokalít IBV a súčasnej IBV;
- navrhnuť a regulačne usmerniť spôsob využitia rozvojových lokalít HBV a súčasnej HBV;

V oblasti rekreácie a športu:

- navrhnuť a regulačne usmerniť rozvoj športových aktivít v lokalitách s potenciálom pre rozvoj športu, rekreácie a voľno časových aktivít , s cieľom zachovania prvkov ÚSES /miestne turistické a cyklistické trasy vo väzbe na regionálne trasy/;

- navrhnúť a regulačne usmerniť rozvoj a režim jednotlivých rekreačných chatových oblastí a zabezpečiť ich súlad s prvkami ÚSES.

V oblasti poľnohospodárstva:

- navrhnúť a regulačne usmerniť aktivity a plochy určené na poľnohospodársku produkciu v riešenom území;
- navrhnúť a regulačne usmerniť jednotlivé vinohradnícke lokality v riešenom území;
- stanoviť množstvo VDJ, vytýčiť pásma hygienickej ochrany chovov v rámci živočíšnej výroby;

V oblasti odpadového hospodárstva:

- navrhnúť a regulačne usmerniť lokalitu, určenú pre zberný dvor;

V oblasti technickej infraštruktúry:

- vodárenský areál SVP š.p., územie regulačne usmerniť.

V oblasti dopravy:

- regulačne usmerniť jednotlivé dopravné koridory pre železničnú, cestnú, lodnú, cyklistickú dopravu;

Vo všetkých rozvojových lokalitách usmerňovať novú výstavbu prostredníctvom prípustných a neprípustných funkcií, doporučenej výšky zástavby, indexu podlažných plôch, koeficientu zastavanosti územia a stavebnej čiary /regulačných opatrení/. Stanoviť t. z. v. zelený index.

- rozčleniť územie obce na funkčné, priestorovo homogénne jednotky a k nim určiť prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky ich využitia.

20. Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby

Medzi verejnoprospešné stavby obce budú v budúcnosti patriť nasledujúce dôležité stavby, ktoré sú pre chod obce a zabezpečenie životnej úrovne jej obyvateľstva mimoriadne dôležité. Pre všetky tieto stavby je nevyhnutné rezervovať aj potrebné plochy a zabezpečiť, aby neboli zablokované žiadnym iným rozhodnutím:

- rekonštrukcie ciest II. a III. triedy a s tým súvisiace stavby a technické opatrenia ;
- všetky nové a rekonštruované miestne automobilové komunikácie a autobusové výbočiská;
- všetky autobusové zastávky;
- všetky pešie chodníky a pešie priestranstvá v obci;
- všetky plochy statickej automobilovej dopravy;
- všetky novonavrhované miestne a účelové komunikácie;
- rekonštrukcie cestných a železničných mostov;
- zberný dvor, dvor komunálnej techniky, kompostáreň;
- technická infraštruktúra potrebná pre rozvoj IBV, HBV, výrobu a podnikanie, poľnohospodársku výrobu, rekreáciu a šport;
- všetky elektroenergetické, telekomunikačné a plynárenské línie a zariadenia ;
- stavby spojené s výstavbou nových verejných kanalizácií, vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd....);
- stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje....);
- všetky plánované cyklotrasy ako rozvojové zámery v území;
- realizácia obecnej parkovej zelene;
- kompletizácia obecného športoviska;
- všetky prvky zelene ako infiltračné pásy, izolačná bariérová zeleň - hygienická, vetrolamy, sprievodná zeleň;

- protipovodňové opatrenia v k. ú. obce Kamenica nad Hronom. Stavby a opatrenia , ktoré sú súčasťou spracovaného plánu manažmentu povodňového rizika pre túto geografickú oblasť;
- vodohospodárske dielo, hať Kamenica nad Hronom;
- objekty občianskej vybavenosti,
- po vyčerpaní vnútornej priestorovej rezervy stanoviť rozvoj obecného pohrebiska v novej polohe;

21. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu

Toto Zadanie bolo vypracované v zmysle zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Ďalšou etapou v procese spracovania ÚPN - obce bude Návrh riešenia ÚPN, ktorý bude v zmysle zákona 50/1976 Zb., zákona 237/2000 Zb., zákona č. 416/2001 Z. z. a neskorších noviel, spracovaný a prerokovaný so všetkými dotknutými orgánmi štátnej správy, dotknutým samosprávnym krajom, susediacimi obcami, dotknutými právnickými osobami a verejnosťou.

Obsah návrhu územného plánu obce Kamenica nad Hronom bude spracovaný v súlade s ustanovením § 12 vyhlášky č. 55/ 2001 Z. z.

Čistopis územného plánu obce Kamenica nad Hronom bude spracovaný vo farebnom tlačovom vyhotovení a tiež v digitálnej forme vo formáte PDF v súlade so zmluvou o dielo.

1. Textová časť
2. Grafická časť (smerná a záväzná časť)
3. Dokladová časť

1. TEXTOVÁ ČASŤ

A Základné údaje

- A1 Základné údaje o úlohe a území
- A2 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši
- A3 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce, ak existuje
- A4 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania návrhu

B Riešenie územného plánu obce

- B1 Vymedzenie riešeného územia obce na základe údajov z katastra nehnuteľností a jeho geografický opis
- B2 Väzby, vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu
- B3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce
- B4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy, dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia
- B5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania
- B6 Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území najmä obytného územia, zmiešaného územia, výrobného územia, rekreačného územia vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania
- B7 Bývanie – návrh riešenia
- B8 Občianske vybavenie – sociálna infraštruktúra – návrh riešenia
- B9 Výroba a skladové hospodárstvo – návrh riešenia
- B10 Rekreácia - návrh riešenia
- B11 Vymedzenie zastavaného územia obce

- B12 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- B13 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany i ochrany pred povodňami
- B14 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení
- B15 Návrh verejného dopravného vybavenia
- B16 Návrh verejného technického vybavenia
  - B16.1 Zásobovanie vodou
  - B16.2 Kanalizácia
  - B16.3 Plynofikácia
  - B16.4 Elektrifikácia
  - B16.5 Spoje a zariadenia spojov
- B17 Konceptcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladania vplyvov na životné prostredie
- B18 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov
- B19 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie, územie znehodnotené ťažbou
- B20 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely
- B21 Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

C Prílohy, doklady a doplňujúce údaje územného plánu obce

D Záväzná časť územného plánu obce

- a) Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia a funkčného využitia územia na funkčné a priestorovo homogénne jednotky;
- b) Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzity ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch vyjadrených vo všeobecne zrozumiteľnej legende / zákazy, prípustné spôsoby a koeficienty využitia;
- c) Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia;
- d) Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia;
- e) Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability, vrátane plôch zelene;
- f) Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie;
- g) Vymedzenie zastavaného územia obce;
- h) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov;
- i) Plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny;
- j) Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny;
- k) Zoznam verejnoprospešných stavieb;
- l) Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

2. GRAFICKÁ ČASŤ

Podkladom grafickej časti budú katastrálne mapy doplnené výškopisom z dôvodu členitosti terénu so zakreslením celého katastra obce.

1. Širšie vzťahy

M 1:50 000

2.	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia k. ú. Kamenica nad Hronom	M 1:10 000
3.	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES	M 1:10 000
4.	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny – stresové javy a zdroje	M 1:10 000
5.	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia	M 1:2 880
6.	Výkres organizácie a regulácie územia	M 1:2 880
7.	Výkres verejnoprospešných stavieb	M 1:2 880
8.	Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia	M 1:2 880
9.	Výkres riešenia verejného technického vybavenia obce – elektrifikácia, plynofikácia, telekomunikácie	M 1:2 880
10.	Výkres riešenia verejného technického vybavenia obce – vodné hospodárstvo	M 1:2 880
11.	Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely	M 1:2 880

22. Dokladová časť